

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНКЫНЫН

ЧЕНЕМДИК АКТЫЛАРЫ

№ 14/2017

НОРМАТИВНЫЕ АКТЫ

НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары

Редакциялык коллегия:

Төрага: Сыдыков А. К.
Коллегия мүчөлөрү: Темиров К. А.
Жаныбекова Ч. А.
Солтобаева Р. Т.
Жооптуу катчы: Куанбек кызы Н.

Басылманын мазмунуна тиешелүү маселелер боюнча маалымат алуу үчүн:
Бишкек шаары, Чүй проспекти, 168, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын
Юридикалык башкармалыгына:
телефон: (996 312) 61 10 38 телефону
факс: (996 312) 61 10 59 факсы боюнча кайрылсаңыздар болот
<http://www.nbkr.kg>

Басылманы таркатуу маселеси боюнча:

Бишкек шаары, Чүй проспекти, 168, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын
басылмалары бөлүмүнө:
телефон: (996 312) 61 08 59 телефону
факс: (996 312) 61 09 92 факсы боюнча кайрылсаңыздар болот
<http://www.nbkr.kg>

Республиканын коммерциялык банктарын жана коомчулукту Улуттук банктын ченемдик документтери жана банктын иши жөнүндөгү расмий маалыматтар менен камсыз кылуу, ошондой эле Кыргыз Республикасынын бантык мыйзамдарын кеңири жайылтуу үчүн Улуттук банктын ченемдик актыларын расмий жарыялоо бул басылманын негизги максаты болуп саналат.

Басылма айына бир жолу кыргыз жана орус тилдеринде жарыяланып турат.

Уюштуруучусу – Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы.

Басылма Кыргыз Республикасынын Адилет министрлигинде каттоодон өткөн жана 1998-жылдын 5-октябрында 321-номердеги күбөлүктү алган.

Жоопкерчилиги чектелген коом «М-Махита» тарабынан даярдалган жана басылып чыгарылган.

Бишкек шаары, Горький көчөсү, 48/1-6.

2018-жылдын 12-декабрында басууга кол коюлган.

2018-жылдын 18-декабрында басылган.

100 нускада чыгарылат.

© Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, 2018-жыл.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын уруксатысыз басылманы кайсы формада, кайсы каражаттар менен болбосун көчүрүп басууга жана таркатууга жол берилбейт. Кайра басууда жана андан шилтеме келтирүүдө «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары» басылмасына таянуу зарыл.

Нормативные акты Национального банка Кыргызской Республики

Редакционная коллегия:

Председатель: Сыдыков А. К.
Члены коллегии: Темиров К. А.
Жаныбекова Ч. А.
Солтобаева Р. Т.
Ответственный секретарь: Куанбек кызы Н.

По вопросам, связанным с содержанием публикаций, обращайтесь по адресу:

г. Бишкек, пр. Чуй, 168, Национальный банк Кыргызской Республики,
Юридическое управление:
телефон: (996 312) 61 10 38
факс: (996 312) 61 10 59
<http://www.nbkr.kg>

По вопросам, связанным с распространением публикаций Национального банка Кыргызской Республики, обращайтесь по адресу:

г. Бишкек, пр. Чуй, 168, Национальный банк Кыргызской Республики,
Отдел публикаций Национального банка:
телефон: (996 312) 61 08 59
факс: (996 312) 61 09 92
<http://www.nbkr.kg>

Целью издания журнала является официальная публикация нормативных актов Национального банка для обеспечения коммерческих банков и общественности нормативными документами Национального банка и официальной информацией о деятельности Национального банка, а также проведение пропаганды банковского законодательства Кыргызской Республики.

Предположительная периодичность издания журнала – один раз в месяц на кыргызском и русском языках.

Учредитель: Национальный банк Кыргызской Республики.

Издание зарегистрировано Министерством юстиции Кыргызской Республики, свидетельство о регистрации СМИ № 321 от 5.10.1998 года.

Подготовлено к печати и отпечатано ОсОО «Махима».

г. Бишкек, ул. Горького, 48/1-6

Подписано в печать 12 декабря 2018 года.

Отпечатано 18 декабря 2018 года.

Тираж 100 экз.

© Национальный банк Кыргызской Республики, 2018 год.

Настоящее издание не подлежит воспроизведению и распространению в любой форме и любыми средствами без разрешения Национального банка Кыргызской Республики. При перепечатке и переводе выдержек ссылка на издание «Нормативные акты Национального банка Кыргызской Республики» обязательна.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын башка басылмалары

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын жылдык отчету

Басылма Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын (Улуттук банктын) өткөн жыл үчүн отчету болуп саналат. Ал өзүндө республиканын экономикалык өнүгүшү жана акча-кредит саясаты, финансылык отчеттуулук, Улуттук банк жөнүндө жалпы маалыматтарды, статистикалык тиркемелерди камтыйт. Кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарык көрөт.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын бюллетени

Бул ай сайын чыгарылуучу маалыматтык басылма Кыргыз Республикасынын негизги макроэкономикалык көрсөткүчтөрү, экономика секторлору боюнча статистикалык маалыматтарды камтыйт. Кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарык көрөт.

Кыргыз Республикасынын төлөм теңдеми

Басылмада тышкы секторду өнүктүрүү тенденциялары жана төлөм балансы, тышкы соода, эл аралык камдар, тышкы карыз жана Кыргыз Республикасынын инвестициялык позициялары боюнча маалыматтар чагылдырылат. Чейрек сайын – январь, май, июль, октябрь айларында кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарыяланып турат.

Кыргыз Республикасынын финансы секторунун туруктуулугу жөнүндө отчет

Бул отчет финансылык туруктуулукка таасир этүүчү тышкы жана ички экономикалык факторлор боюнча Улуттук банктын жалпы баа берүүсүн, банктардын жана башка финансылык ортомчулук институттарынын абалын, ошондой эле Кыргызстандын финансы рынокторунун күндөлүк абалын жана финансы секторунун туруктуулугун талдап-иликтөөнү чагылдырат. Жарым жылдык негизде кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарыяланат.

Другие издания Национального банка Кыргызской Республики

Годовой отчет Национального банка Кыргызской Республики

Данная публикация является отчетом Национального банка Кыргызской Республики (НБКР) за прошедший год. Содержит краткую информацию об экономическом развитии республики и денежно-кредитной политике, финансовую отчетность НБКР, общие сведения о НБКР, статистические приложения. Выпускается на трех языках: кыргызском, русском и английском.

Бюллетень Национального банка Кыргызской Республики

Это ежемесячное информационное издание содержит статистические сведения по основным макроэкономическим показателям и секторам экономики Кыргызской Республики. Выпускается на трех языках: кыргызском, русском и английском.

Платежный баланс Кыргызской Республики

«Платежный баланс Кыргызской Республики» отражает тенденции развития внешнего сектора и данные по платежному балансу, внешней торговле, международным резервам, внешнему долгу и международной инвестиционной позиции Кыргызской Республики. Публикуется ежеквартально в январе, мае, июле, октябре на кыргызском, русском и английском языках.

Отчет о стабильности финансового сектора Кыргызской Республики

Отчет о стабильности финансового сектора Кыргызской Республики отражает общую оценку Национального банка относительно внешнеэкономических и внутриэкономических факторов, влияющих на финансовую стабильность, состояния банков, других институтов финансового посредничества, а также анализ текущего состояния финансовых рынков и устойчивости финансового сектора Кыргызстана. Публикуется два раза в год, на кыргызском, русском и английском языках.

МАЗМУНУ:

1. Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 13-декабрындагы № 2017-П-12/51-13-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2017-жылдын 22-декабрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 10
2. Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 20-декабрындагы № 2017-П-14/52-10-(НПА) «Улуттук банк Башкармасынын 2016-жылдын 11-апрелиндеги № 17/5 “Улуттук банк Башкармасынын 2005-жылдын 25-августундагы № 26/5 “Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик актылары жөнүндө” токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу» токтомунун 3-пунктун күчүн жоготкон катары таануу жөнүндө” токтому (2017-жылдын 27-декабрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 56
3. Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 20-декабрындагы № 2017-П-12/52-12-(БС) «Улуттук банк Башкармасынын 2005-жылдын 19-мартындагы № 6/2 “Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Көзөмөл боюнча комитети жөнүндөгү» жобону бекитүү тууралуу” токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө” токтому (2017-жылдын 29-декабрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 58
4. Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 25-декабрындагы № 2017-П-07/53-1-(ДКП) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын эсептик чен өлчөмү жөнүндө» токтому (2017-жылдын 26-декабрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган) .. 67
5. Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 27-декабрындагы № 2017-П-11/54-1-(БС) «Кыргыз Республикасынын банк системасын өнүктүрүүнүн 2018-2021-жылдарга карата негизги багыттары жөнүндө» токтому (2018-жылдын 2-ноябрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган) 68

6. Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 27-декабрындагы № 2017-П-15/54-4-(НПА) «Күрөөлүк камсыздоо катары кабыл алынуучу кредит портфелин алууга карата минималдуу тараптарды бекитүү жөнүндө» токтому (2018-жылдын 8-январында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 101
7. Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 27-декабрындагы № 2017-П-14/54-10-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 25-мартындагы № 19/10 “Төлөм системасынын операторлорунун жана төлөм уюмдарынын ишин жөнгө салуу жөнүндө» жобону бекитүү жөнүндө” токтому (2018-жылдын 4-январында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 109
8. Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 27-декабрындагы № 2017-П-14/54-11-(НПА) «Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 25-ноябрындагы № 71/11 «Төлөм системасынын операторлорунун жана төлөм уюмдарынын ишин лицензиялоо жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтому (2018-жылдын 4-январында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 132
9. Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 27-декабрындагы № 2017-П-12/54-12-(БС) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2006-жылдын 30-октябрындагы № 32/2 «Кыргыз Республикасында каржылоонун ислам принциптерин алгачкы долбоордун алкагында жүзөгө ашыруу жөнүндөгү» жобо тууралуу» токтомуна өзгөртүү киргизүү жөнүндө» токтому (2018-жылдын 4-январында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 141

СОДЕРЖАНИЕ:

1. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 13 декабря 2017 года № 2017-П-12/51-13-(НПА) «О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 22 декабря 2017 года) 143
2. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 20 декабря 2017 года № 2017-П-14\52-10-(НПА) «О признании утратившим силу пункта 3 постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О некоторых нормативных актах Национального банка Кыргызской Республики» от 25 августа 2005 года № 26/5» от 11 апреля 2016 года № 17/5»» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 27 декабря 2017 года) 181
3. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 20 декабря 2017 года № 2017-П-12/52-12-(БС) «О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О Комитете по надзору Национального банка Кыргызской Республики» от 19 марта 2005 года № 6/2» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 29 декабря 2017 года) 183
4. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 25 декабря 2017 года № 2017-П-07/53-1-(ДКП) «О размере учетной ставки Национального банка Кыргызской Республики» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 26 декабря 2017 года) 191
5. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 27 декабря 2017 года № 2017-П-11\54-1-(БС) «Об Основных направлениях развития банковской системы на 2018-2021 годы» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 2 ноября 2017 года)..... 192

6. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 27 декабря 2017 года № 2017-П-15/54-4-(НПА) «Об утверждении Минимальных требований по формированию кредитного портфеля, принимаемого в качестве залогового обеспечения» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 8 января 2018 года).....223
7. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 27 декабря 2017 года № 2017-П-14/54-10-(НПА) «О внесении изменений и дополнений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О регулировании деятельности операторов платежных систем и платежных организаций» от 25 марта 2015 года № 19/10» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 4 января 2018 года) 231
8. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 27 декабря 2017 года № 2017-П-14/54-11-(НПА) «О внесении изменений и дополнений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О лицензировании деятельности операторов платежных систем и платежных организаций» от 25 ноября 2015 года № 71/11» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 4 января 2018 года).....253
9. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 27 декабря 2017 года № 2017-П-12/54-12-(БС) «О внесении изменения в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О Положении «О реализации исламских принципов финансирования в Кыргызской Республике в рамках пилотного проекта» от 30 октября 2006 года № 32/2» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 4 января 2018 года)262

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2017-жылдын 13-декабрындагы
№ 2017-П-12/51-13-(НПА)

Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 20 жана 68-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Улуттук банктын төмөнкү ченемдик укуктук актыларына сунушталган өзгөртүүлөр жана толуктоолор (кошо тиркелет) бекитилсин:

– Улуттук банк Башкармасынын 2005-жылдын 25-августундагы № 26/5 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө» токтомуна;

– Улуттук банк Башкармасынын 2011-жылдын 30-мартында № 20/4 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан банктардын мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө» жобону бекитүү жөнүндө» токтомуна;

– Улуттук банк Башкармасынын 2014-жылдын 17-октябрындагы № 45/1 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын жоболорун бекитүү жөнүндө» токтомуна;

– Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 27-майындагы № 25/3 «Микрокредиттик компаниянын/ микрокредиттик агенттиктин мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө» жана «Микрофинансылык компаниянын мезгил-мезгили менен берилүүчү

регулятивдик отчету жөнүндө» жоболорду бекитүү тууралуу» токтомуна.

2. Токтом расмий жарыялангандан он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

3. Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган, анын ичинде «ислам терезесине» ээ финансы-кредит уюмдары 2018-жылдын биринчи чейреги үчүн отчеттон тартып, кийинки отчетторун ушул токтом талабына ылайык тапшырылышын камсыз кылынысын.

4. Юридика башкармалыгы:

– токтомдун Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

– расмий жарыялангандан кийин Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн бул токтомду Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

5. Көзөмөл методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгы ушул токтом менен иштеп жаткан коммерциялык банктарды, микрофинансылык уюмдарды жана кредиттик союздарды, алардын бирикмелерин (ассоциацияларын), «Кредиттик союздардын финансылык компаниясы» ААКсын, «Ислам каржы ассоциациясы» жана «Кыргыз банктар бирлиги» юридикалык жактар бирикмелерин, Улуттук банктын областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

6. Токтомдун аткарылышына контролдук Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсү Т. Джусупов мырзага жүктөлсүн.

Төраганын милдетин аткаруучу

Н. Жениш

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2017-жылдын 13-декабрындагы
№ 2017-П-12/51-13-(НПА)
токтомуна тиркеме

Улуттук банктын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөр жана толуктоолор

1. Улуттук банк Башкармасынын 2005-жылдын 25-августундагы № 26/5 “Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө” токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген “Мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик банктык отчет жөнүндө” жобонун:

1) 1-тиремесинин 33-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

“

33	29-бөлүк	Депозиттер, кредиттер жана колдонулган пайыздык чендер жөнүндө отчет А. “Кредиттер жана аларга теңдештирилген активдер жана баланстан тышкаркы милдеттенмелер боюнча карыз”. А-1. “Бир мезгилдин акырына карата сунушталган каржылоо” Б. “Бир мезгил ичинде берилген кредиттер”. Б-1. Бир мезгил ичинде сунушталган каржылоо В. “Депозиттердин көлөмү”. Г. “Бир мезгил ичинде кабыл алынган депозиттер”.	Ай сайын	Отчеттук айдан кийинки айдын Бине чейин	
----	----------	--	----------	---	--

”.

2-тиркеменин:

– “Депозиттер, кредиттер жана колдонулуучу пайыздык чендер жөнүндө отчет” деп аталган 29-бөлүк төмөнкү мазмундагы “Бир мезгилдин акырына карата сунушталган каржылоо” деп аталган А-1-бөлүкчөсү менен толукталсын:

“А-1. Бир мезгилдин акырына карата сунушталган каржылоо”

№	Тармактарды каржылоо	ВАЛЮТАСЫ	ОРДУН ЖАБУУ МӨӨНӨТҮ																								
			0 - 1 ай			1 - 3 ай			3 - 6 ай			6 - 12 ай			1 - 3 жыл			3 жылдан жогору			Мөөнөтү өткөрүлгөн карыз			Жыйынтыгы			
			Суммасы	Орточо алынган үстөк баа, %	Кирешөлүүлүк коэффициенти, %	Суммасы	Орточо алынган үстөк баа, %	Кирешөлүүлүк коэффициенти, %	Суммасы	Орточо алынган үстөк баа, %	Кирешөлүүлүк коэффициенти, %	Суммасы	Орточо алынган үстөк баа, %	Кирешөлүүлүк коэффициенти, %	Суммасы	Орточо алынган үстөк баа, %	Кирешөлүүлүк коэффициенти, %	Суммасы	Орточо алынган үстөк баа, %	Кирешөлүүлүк коэффициенти, %	Суммасы	Орточо алынган үстөк баа, %	Кирешөлүүлүк коэффициенти, %	Суммасы	Орточо алынган үстөк баа, %	Кирешөлүүлүк коэффициенти, %	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
1	Өнөр жайы	Улуттук валютада Чет өлкө валютасында																									
2	Айыл чарбасы	Улуттук валютада Чет өлкө валютасында																									
3	Транспорт	Улуттук валютада Чет өлкө валютасында																									

10	Социалдык кызматкерсөптүүлөр	Улуттук валютада																					
	Чет өлкө валютасында																						
11	Жана башкаларга	Улуттук валютада																					
	Чет өлкө валютасында																						
12	Жыйынтыгында	Улуттук валютада																					
	Чет өлкө валютасында																						
13	Бардыгы болуп																						
14	Анын ичинде	Улуттук валютада																					
	реструктуризацияланган	Чет өлкө валютасында																					

Кызмат орду: _____ Аты-жөнү: _____ Кол тамгасы: _____».

– төмөнкү мазмундагы “Бир мезгил ичинде сунушталган каржылоо” деп аталган Б-1 бөлүкчөсү менен толукталсын:

“Б-1. Бир мезгил ичинде сунушталган каржылоо”

5	Соода жана коммерциялык операциялар	Улуттук валютада																																																	
6	Даярдоо жана кайра иштетүү	Улуттук валютада																																																	
7	Курулуш	Улуттук валютада Чет өлкө валютасында																																																	
8	Ипотeka	Улуттук валютада Чет өлкө валютасында																																																	
9	Жеке адамдардын жеке керектөөлөрүнө	Улуттук валютада																																																	
10	Социалдык кызмат көрсөтүүлөргө	Улуттук валютада																																																	
		Чет өлкө валютасында																																																	

11	Жана башкаларга	Улуттук валютада																							
		Чет өлкө валютасында																							
12	Жыйынтыгында	Улуттук валютада																							
		Чет өлкө валютасында																							
13	Бардыгы болуп																								

Кызмат орду: _____ Аты-жөнү: _____ Кол тамгасы: _____ ».

2. Улуттук банк Башкармасынын 2011-жылдын 30-мартындагы № 20/4 “Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан банктардын мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө” жобону бекитүү жөнүндө” токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген “Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан банктардын мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө” жобонун:

1) 2-тиркемесинин:

– “Тартылган жана жайгаштырылган акча каражаттары жана пайдалануудагы сыйакы/кошулган баалар жөнүндө отчет” деп аталган 24-бөлүгүнүн “Мезгилдин акырына карата берилген каржылоо” деп аталган А-бөлүкчөсү төмөнкү редакцияда берилсин:

“А. “Мезгилдин акырына карата берилген каржылоо”

№	ТАР-МАК-ТАРДЫ КАР-ЖЫ-ЛОО	3	ОРДУН ЖАБУУ МӨӨНӨТҮ												Жыйынтыгында											
			0 - 1 ай			1 - 3 ай			3 - 6 ай			6 - 12 ай			1 - 3 жыл			3 жылдан жогору			Мөөнөтүндө төлөнбөгөн карыз					
			суммасы	Орточо алынган үстөк баа/киреше%	Кирешөлүүлүк коэффициенти,%	суммасы	Орточо алынган үстөк баа/киреше%	Кирешөлүүлүк коэффициенти,%	суммасы	Орточо алынган үстөк баа/киреше%	Кирешөлүүлүк коэффициенти,%	суммасы	Орточо алынган үстөк баа/киреше%	Кирешөлүүлүк коэффициенти,%	суммасы	Орточо алынган үстөк баа/киреше%	Кирешөлүүлүк коэффициенти,%	суммасы	Орточо алынган үстөк баа/киреше%	Кирешөлүүлүк коэффициенти,%						
1	2	1	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
1	Өнөр жайы	3	Улуттук валюта-да	Чет өлкө валюта-сында	Улуттук валюта-да	Чет өлкө валюта-сында	Улуттук валюта-да	Чет өлкө валюта-сында	Улуттук валюта-да	Чет өлкө валюта-сында	Улуттук валюта-да	Чет өлкө валюта-сында	Улуттук валюта-да	Чет өлкө валюта-сында	Улуттук валюта-да	Чет өлкө валюта-сында	Улуттук валюта-да	Чет өлкө валюта-сында	Улуттук валюта-да	Чет өлкө валюта-сында	Улуттук валюта-да	Чет өлкө валюта-сында	Улуттук валюта-да	Чет өлкө валюта-сында	Улуттук валюта-да	Чет өлкө валюта-сында
2	Айыл чарбасы	3	Улуттук валюта-да	Чет өлкө валюта-сында	Улуттук валюта-да	Чет өлкө валюта-сында	Улуттук валюта-да	Чет өлкө валюта-сында	Улуттук валюта-да	Чет өлкө валюта-сында	Улуттук валюта-да	Чет өлкө валюта-сында	Улуттук валюта-да	Чет өлкө валюта-сында	Улуттук валюта-да	Чет өлкө валюта-сында	Улуттук валюта-да	Чет өлкө валюта-сында	Улуттук валюта-да	Чет өлкө валюта-сында	Улуттук валюта-да	Чет өлкө валюта-сында	Улуттук валюта-да	Чет өлкө валюта-сында	Улуттук валюта-да	Чет өлкө валюта-сында

7	Курuluş	Улуттук валютасында Чет өлкө валютасында																			
8	Ипотека	Улуттук валютасында Чет өлкө валютасында																			
9	Жеке адамдардын жеке керектөөлөрүнө	Улуттук валютасында Чет өлкө валютасында																			
10	Социалдык кызмат көрсөтүүлөргө	Улуттук валютасында Чет өлкө валютасында																			

№	ТАРМАК-ТАРДЫ КАРЖЫ-ЛОО	ВАЛЮТАСЫ	СУНУШТАЛГАН МӨӨНӨТҮ												Жыйынтыгында											
			0 - 1 ай			1 - 3 ай			3 - 6 ай			6 - 12 ай			1-3 жыл			3 жылдан жогору			суммасы	Кирешүүлүк коэффициенти, %				
1	2		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24			
1	Өнөр жайы	Улуттук валютада Чет өлкө валютасында																								
2	Айыл чарбасы	Улуттук валютада Чет өлкө валютасында																								
3	Транспорт	Улуттук валютада Чет өлкө валютасында																								
4	Байланыш	Улуттук валютада Чет өлкө валютасында																								

12	Жыйынтыгында	Улуттук валютада																		
		Чет өлкө валютасында																		
13	Бардыгы болуп																			

Кызмат орду: _____ Аты-жөнү: _____ Кол тамгасы: _____».

3. Улуттук банк Башкармасынын 2014-жылдын 17-октябрындагы № 45/1 “Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын жоболорун бекитүү жөнүндө” токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилсин:

1) жогоруда аталган токтом менен бекитилген “Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан микрофинансылык компаниялардын мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө” жобонун:

а) 2-тиркемесиндеги:

“Финансылык абал жөнүндө регулятивдик отчет” деп аталган 1-бөлүгүнүн:

– “Милдеттенмелерди чечмелөө” деп аталган Е бөлүкчөсү төмөнкү мазмундагы 10-графа менен толукталсын:

“Кирешелүүлүк коэффициенти, % менен”

– “Каржылоо портфелин чечмелөө” деп аталган Ж бөлүкчөсү төмөнкү редакцияда берилсин:
 “Ж бөлүкчөсү. “Каржылоо портфелин чечмелөө”

Продуктунун аталышы	Бир кардарга сунушталган каржылоо суммасы		Мөөнөттөр		үстөк баа/ киреше, % менен		Кирешелүүлүк коэффициенти, % менен		Чегерүү ыкмасы	
	мин.	макс.	мин.	макс.	мин.	макс.	мин.	макс.	калдыкка	баштапкы баланска
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Күрөөсүз топтук каржылоо										
Күрөө алдында топтук каржылоо										
Күрөөсүз жеке каржылоолор										
Күрөө алдында жеке каржылоолор										
Жана башкалар										
БАРДЫГЫ БОЛУП										

Кызматы: _____ Аты-жөнү: _____ Кол тамгасы: _____»;

“Мөөнөтүндө төлөнбөгөн активдер, активдердин жана баланстан тышкаркы милдеттенмелердин тобокелдик деңгээли боюнча классификациялоо тууралуу маалымат” деп аталган 4-бөлүктүн:

– “Сунушталган каржылоо боюнча маалымат” деп аталган В бөлүкчөсү төмөнкү редакцияда берилсин:

“В. “Сунушталган каржылоо жөнүндө маалымат”

№	Тармактар боюнча каржы-лоонун түрү	Валюта-сы	Сунушталган мөөнөтү												Жыйынтыгында									
			0 - 1 ай			1 - 3 ай			3 - 6 ай			6 - 12 ай			1 - 3 жыл			3 жылдан жогору						
			Суммасы	Орточо алынган үстөк баа/ киреше, %	Кирешөлүүлүк коэффициенти, %	Суммасы	Орточо алынган үстөк баа/ киреше, %	Кирешөлүүлүк коэффициенти, %	Суммасы	Орточо алынган үстөк баа/ киреше, %	Кирешөлүүлүк коэффициенти, %	Суммасы	Орточо алынган үстөк баа/ киреше, %	Кирешөлүүлүк коэффициенти, %	Суммасы	Орточо алынган үстөк баа/ киреше, %	Кирешөлүүлүк коэффициенти, %							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
1	Өнөр жайы	Улуттук валюта-да																						
		Чет өлкө валюта-сы																						
2	Айыл чарбасы	Улуттук валюта-да																						

8	Кыймыл-сыз мүлк (турак жай) сатып алуу	Улуттук валютада чет өлкө валютасы												
9	Жеке адамдарга	Улуттук валютада	чет өлкө валютасы											
10	Финансы-кредит уюмдары тарабынан сунушталган каржылоо	Улуттук валютада	чет өлкө валютасы											
11	Жана башкаларга	Улуттук валютада	чет өлкө валютасы											
12	Кызмат көрсөтүүлөр	Улуттук валютада	чет өлкө валютасы											

13	Жыйын- тыгында	Улуттук валютта- да																					
		чет өлкө валютта- сы																					
14	Бардыгы болуп																						

Кызмат орду: _____ Аты-жөнү: _____ Кол тамгасы: _____ ”; ,

– “Областтар боюнча сунушталган каржылоолор боюнча маалымат” деп аталган Г бөлүкчөсү төмөнкү мазмундагы 9-графа менен толукталсын:

“Орточо алынган кирешелүүлүк коэффициенти, % менен”;

– “Каржылоо ыкмалары” деп аталган Д бөлүкчөсү төмөнкү мазмундагы 5-графа менен толукталсын:

“Кирешелүүлүк коэффициенти, % менен”;

– “Реструктуризацияланган активдер” деп аталган К бөлүкчөсү төмөнкү редакцияда берилсин:

“Л. “Реструктуризацияланган активдер”

Катар №	Уюмдун аталышы/ Кардардын аты-жөнү	Реструктуризацияланган активдер жөнүндө маалымат																	
		Каржылоо келишими боюнча						Реструктуризация-лоо себепи			Күндөлүк карыз			Кошумча келишим боюнча					
		Сунуштаган күн	Ордун жабуу күнү	Сунуштаган каржылоо суммасы	Үстөк баа, %	Кирешелүүлүк коэффициент-ти, %	Максаты	Реструктуризация-лоо себепи	Негизги сумма	Үстөк баа, %	Кирешелүүлүк коэффициент-ти, %	Түмдөр	Реструктуризацияланган күнү	Ордун жабуу күнү	Каржылоо суммасы	Үстөк баа, %	Кирешелүүлүк коэффициент-ти, %	Мөөнөтү	
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
2																			
3																			
4																			
5																			
6																			
7																			
8																			
9																			
10																			
	Жыйынтыгында																		

Кызмат орду: _____ Аты-жөнү: _____ Кол тамгасы: _____;
 “Проблемалуу кардарлар боюнча маалымат” деп аталган И бөлүкчөсү төмөнкү редакцияда берилсин:
 “И бөлүкчөсү. “Проблемалуу кардарлар боюнча маалымат”

№ п.п.	Уюмдун аталышы/ Кардардын аты-жөн	Жалпы маалыматтар			Проблемалуу кардарлар боюнча маалымат										
		Уюмдун адреси/ Кардардын катталгандыгы боюнча жашаган жери	Телефон		Каржылоо келишими боюнча					Кардардын проблемасын кыскача баяндоо					Күнделүк карыз
1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
				Берилген күнү	Төлөө күнү	Каржылоо суммасы	Отчеттук мезгилдин акырына карата үстөк баа, %	Отчеттук мезгилдин акырына карата кирешөлүүлүк коэффициенти, %	Максаты	Кардардын проблемасын кыскача баяндоо	Негизги карызы	Отчеттук мезгилдин акырына карата үстөк баа, %	Отчеттук мезгилдин акырына карата кирешөлүүлүк коэффициенти, %	Тумдар	МФУнун кардардын карызын кайтарып алуу боюнча ш-аракети (пландары)

Кызмат орду: _____ Аты-жөнү: _____ Кол тамгасы: _____;

“Тобокелдиктер жөнүндө маалымат” деп аталган 8-бөлүгүнүн:

– “Ири тобокелдиктер жөнүндө маалымат” деп аталган А бөлүкчөсү төмөнкү редакцияда берилсин:

“А бөлүкчөсү. “Ири тобокелдиктер жөнүндө маалымат”

№	Кардарлар тууралуу маалымат											
	Кардардын аты-жөнү	Тобу	Каржы-лоо	Үстөк баа/киреше, %	Кирешелүүлүк коэффициенти, %	Башка активдер	Үстөк баа/киреше, %	Бардыгы болуп	Кардардын карызы	Бардыгы болуп	Мөөнөтүндө төлөнбөгөн активдер (күндөр)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11	бардыгы болуп: ири активдер											
12	Бир кардарга берилген эң ири активдер											

Кызматы: _____ Аты-жөнү: _____ Кол тамгасы: _____”;

– “Аффилирленген жактар менен жүргүзүлгөн операциялар жөнүндө жалпы маалыматтар” деп аталган Б бөлүкчөсү төмөнкү редакцияда берилсин:

“Б бөлүкчөсү. “Аффилирленген жактар менен жүргүзүлгөн операциялар жөнүндө жалпы маалыматтар”

№	Аффирлирленген жактын аты-жөнү	Операциянын суммасы	Операциянын түрү	Операциянын башталган күнү	Операциянын аяктанган мөөнөтү жана күнү	Үстөк баа/ киреше, % түрүндө	Кирешелүүлүк коэффициенти, %	Күрөө	Күрөөнүн ээси	Операцияны жүргүзүү шарттары	Эскертүү
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											
13											
14											
15											
16											
17											
18											
19											
20											

Кызматы: _____ Аты-жөнү: _____ Кол тамгасы: _____;
 "Кызматкерлер менен келишилген бүтүмдөр жөнүндө маалымат" деп аталган 9-бөлүк төмөнкү редакцияда берилсин:
 "9-бөлүк. "Кызматкерлер менен келишилген бүтүмдөр жөнүндө маалымат"

№	Кызматкерлер тууралуу маалымат									
	Кызматкердин аты-жөнү	Тобу	Кар-жылоо	Үстөк баа/ киреше, %	Кирешелүүлүк коэффициенти, %	Башка активдер	Үстөк баа/ киреше, %	Баардыгы болуп	Баардыга болуп	Мөөнөтүндө төлөнгөн активдер (күндөр)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										
13										
14										
15										
16										
17										
18										
19										
20										
	Кызматкерлерге сунушталган каржылоонун жалпы суммасы							0		

Кызматы: _____ Аты-жөнү: _____ Кол тамгасы: _____”;

“Кардарларга сунушталган каржылоолор жөнүндө маалымат” деп аталган 11 – бөлүктөгү “Эффективдүү орточо салмактанып алынган пайыздык чен” деп аталган сабы төмөнкү редакцияда берилсин:

“Отчеттук мезгилдин акырына карата кирешелүүлүк коэффициенти,%да”;

“Ачып көрсөтүү” деп аталган 12-бөлүктүн “ФКУдагы жана инвестициялардагы операциялар боюнча ачып көрсөтүү” деп аталган Б бөлүкчөсү төмөнкү мазмундагы 9-графа менен толукталсын:

“Отчеттук мезгилдин акырына карата кирешелүүлүк коэффициенти,%да”;

2) жогоруда аталган токтом менен бекитилген “Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан микрокредиттик компаниялардын жана микрокредиттик агенттиктердин мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө” жобонун:

а) 2-тиркемесиндеги:

“Активдер жөнүндө маалымат” деп аталган 3-бөлүгүнүн:

– “Каржылоо ыкмалары” деп аталган Б бөлүкчөсү төмөнкү мазмундагы 7-графа менен толукталсын:

“Отчеттук мезгилдин акырына карата кирешелүүлүк коэффициенти,%да”;

– “Каржылоонун портфелин тармактар жана региондор боюнча бөлүштүрүү” деп аталган В бөлүкчөсүнүн “Орточо салмактанып алынган эффективдүү пайыздык чен, отчеттук мезгилдин акырына карата, %да” деп аталган 13-графа төмөнкү редакцияда берилсин:

“Отчеттук мезгилдин акырына карата кирешелүүлүк коэффициенти,%да”;

– “Сунушталган каржылоолор боюнча маалымат” деп аталган Г бөлүкчөсүнүн “Орточо салмактанып алынган эффективдүү пайыздык чен, отчеттук мезгилдин акырына карата, %да” деп аталган 14-графасы төмөнкү редакцияда берилсин:

“Отчеттук мезгилдин акырына карата кирешелүүлүк коэффициенти,%да”;

– “Проблемалуу кардарлар боюнча маалымат” деп аталган Д бөлүкчөсү төмөнкү редакцияда берилсин:

“Д бөлүкчөсү. “Проблемалуу кардарлар боюнча маалымат”

№ п.п.	Жалпы маалыматтар		Проблемалуу кардарлар боюнча маалымат										МФУнун кардардын кайсы боюнча иш-аракети (пландары)											
	Умдун аты-жөнүн аты-жөнү	Умдун адреси/ Кардардын катталгандыгы боюнча жашаган жери	Каржылоо келишими боюнча					Кардардын проблемасын кыскача баяндоо						Күнделүк карыз										
		Телефон	Берилген күнү	Төлөө күнү	Каржылоо суммасы	Отчеттук мезгилдин акырына %	карата үстөк баа, %	Отчеттук мезгилдин акырына караганда кыскача баяндоо	коэффициентти, %	длин акырына караганда кыскача баяндоо	коэффициентти, %	Отчеттук мезгилдин акырына %	карата үстөк баа, %	Отчеттук мезгилдин акырына караганда кыскача баяндоо	Негизги карызы	Отчеттук мезгилдин акырына %	карата үстөк баа, %	Отчеттук мезгилдин акырына караганда кыскача баяндоо	коэффициентти, %	длин акырына караганда кыскача баяндоо	коэффициентти, %	Тулмалар	МФУнун кардардын кайсы боюнча иш-аракети (пландары)	
1			4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15										

Аткаруу органынын жетекчиси

Аты-жөнү _____ кол тамгасы _____

Башкы бухгалтер

Аты-жөнү _____ кол тамгасы _____

М.О.:

– “Тармактар жана региондор боюнча сунушталган каржылоо көлөмдөрү боюнча маалымат” деп аталган Ж бөлүкчөсү төмөнкү редакциядагы 9-графа менен толукталсын:

- “Отчеттук мезгилдин акырына карата кирешелүүлүк коэффициенти, %”да;
 – “Кредиттик тобокелдикти камтыган реструктуризацияланган активдер” деп аталган 3 бөлүкчөсү төмөнкү редакцияда берилсин:

“3. “Кредиттик тобокелдикти камтыган реструктуризацияланган активдер”

Катар №	Үмдүн аталышы/Кар-дардын аты-жөнү	Реструктуризацияланган активдер боюнча маалымат																	
		Каржылоо келишими боюнча					Учурдагы карыз					Кошумча келишим боюнча							
		Сунушталган күн	Ордун жабдуу күнү	Сунушталган кар-жылоо суммасы	Отчеттук мез-гилдин акырына үстөк баа, %	Кирешелүүлүк коэффициенти, %	Максаты	Реструктуризация-лоо себеби	Негизги сумма	Отчеттук мез-гилдин акырына үстөк баа, %	Кирешелүүлүк коэффициенти, %	Түм	Реструктуриза-циялоо күнү	Ордун жабдуу күнү	Каржылоо суммасы	Отчеттук мез-гилдин акырына үстөк баа, %	Кирешелүүлүк коэффициенти, %	Мөөнөтү	
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
1																			
2																			
3																			
4																			
5																			
6																			
7																			
8																			
9																			
10																			
	Жыйын-тылын-Да:																		

Аткаруу органынын жетекчиси	_____	_____
	Аты-жөнү	кол тамаасы
Башкы бухгалтер	_____	_____
	Аты-жөнү	кол тамаасы
М.О.:		

“Ачып көрсөтүү” деп аталган 6-бөлүгүнүн:

– “Милдеттенмелер” деп аталган А бөлүкчөсү төмөнкү мазмундагы 10-графа менен толукталсын:

“Отчеттук чейректин акырына карата кирешелүүлүк коэффициенти, %да” .

– “Каржылоо шарттары боюнча маалымат” деп аталган Б бөлүкчөсү төмөнкү редакцияда берилсин:

“Б бөлүкчөсү. “Каржылоо шарттары боюнча маалымат”

Продуктунун аталышы	Бир кардарга сунушталган каржылоо суммасы		Мөөнөттөр		Устөк баа/ киреше, %		Кирешелүүлүк коэффициенти, %		Чегерүү ыкмасы	
	мин.	макс.	мин.	макс.	мин.	макс.	мин.	макс.	калдык-ка	баштапкы баланска
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Күрөөсүз топтук кар-жылоо										
Күрөө алдында топтук каржылоо										
Күрөөсүз жеке каржы-лоолор										
Күрөө алдында жеке каржылоолор										
Жана башкалар										
БАРДЫГЫ БОЛУП										

Аткаруу органынын жетекчиси

Аты-жөнү

кол тамгаасы

Башкы бухгалтер

Аты-жөнү

кол тамгаасы

М.О.;

“Жайгаштыруу операциялары жана инвестициялар боюнча чечмелөө” деп аталган Е бөлүкчөсү, төмөнкү мазмундагы 12-графа менен толукталсын:

“Отчеттук чейректин акырына карата орточо алынган кирешелүүлүк коэффициенти, % да”.

3) жогоруда аталган токтом менен бекитилген “Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышканкредиттик союздардын мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө” жобонун:

- а) 2-тиркемесинин:
- “Каржылоо портфели боюнча маалымат” деп аталган 3-бөлүгүнүн:
- “Мөөнөтүндө төлөнбөгөн активдер” деп аталган А бөлүкчөсү төмөнкү мазмундагы 6-графа менен толукталсын:
 - “Кирешелүүлүк коэффициенти, %да”;
 - “Активдерди классификациялоо” деп аталган Б бөлүкчөсү төмөнкү мазмундагы 14-графа менен толукталсын:
 - “Отчеттук мезгилдин акырына карата кирешелүүлүк коэффициенти, %да”;
 - “Иджара мунтахия биттамлик операцияларын классификациялоо” деп аталган В-бөлүкчөсү төмөнкү мазмундагы 14-графа менен толукталсын:
 - “Отчеттук мезгилдин акырына карата кирешелүүлүк коэффициенти, %да”;
 - “Каржылоо боюнча портфель” деп аталган Г-бөлүкчөсү төмөнкү мазмундагы 16-графа менен толукталсын:
 - “Отчеттук мезгилдин акырына карата кирешелүүлүк коэффициенти, %да”;
 - “Иджара мунтахия биттамлик операциялары” деп аталган Д бөлүкчөсү төмөнкү мазмундагы 16-графа менен толукталсын:
 - “Отчеттук мезгилдин акырына карата кирешелүүлүк коэффициенти, % да”;
 - “Алынган каржылоо боюнча маалыма” деп аталган Е бөлүкчөсү бөлүкчөсү төмөнкү мазмундагы 16-графа менен толукталсын:
 - “Отчеттук мезгилдин акырына карата кирешелүүлүк коэффициенти, % да”;
- “Кредиттик союздун ири кардарлары жөнүндө маалымат» деген 4-бөлүгү төмөнкү редакцияда берилсин:
- “4-бөлүк. _____” кредиттик союздун 20____-жылдын”.
- “ _____” карата абал боюнча ири кардарлар тууралуу маалымат”

№ п.п.	2	Кардардын аты-жөнү	Каржылоо боюнча, анын ичинде иджара мунтахия биттамлик операциясы боюнча маалымат										Курее				
			Каржылоо келишими боюнча										Негизги сумманын айдын башына карата калдыгы	өтүп жаткан чейрек ичинде			
			3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		Негизги сумма төлөнгөн	Негизги сумма берилген	16	17
			каржылоо сунуш-талган күнү	талган күнү	сунушталган каржылоо суммасы	үстөк баа/кредит ш., %	контрпартиялык коэффициент, %	Төлөмдөрүн саны	Төлөө аралыгы	Негизги сумма-нын биринчи төлөмдөрүнүн жабдуу күнү	Негизги сумма-нын акыркы төлөмдөрүнүн жабдуу күнү	Максаты	Негизги сумманын айдын башына карата калдыгы	Негизги сумма төлөнгөн	Негизги сумма берилген	Негизги сумманын айдын акырына карата калдыгы	
1																	
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8																	
9																	
10																	
11																	
12																	
13																	
14																	
		Жыйынтык															

Башкарманын төрагасы

Аты-жөнү

кол тамаасы

Башкы бухгалтер

Аты-жөнү

кол тамаасы

М.О.:

“Кредиттик союздун ири проблемалуу кардарлары жөнүндө маалымат» деген 5-бөлүгүнүн:
– “Каржылоо боюнча, анын ичинде иджара мунтахия биттамлик операциясы боюнча маалымат”
таблицагы төмөнкү редакцияда берилсин:

“

№ п.п.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16																						
Жалпы маалыматтар	Кардардын катталган жерин көрсөтүү боюнча	Кардардын катталган жерин көрсөтүү боюнча	Жалпы маалыматтар			Проблемалуу кардарлар боюнча маалымат																																
	Кардардын катталган жерин көрсөтүү боюнча	Кардардын катталган жерин көрсөтүү боюнча	Телефон	Берилген күнү	Төлөө күнү	Каржылоо суммасы	Отчеттук мезгилдин акырына караган үстөк б.а., %	Отчеттук мезгилдин акырына караган үстөк б.а., %	Отчеттук мезгилдин акырына караган үстөк б.а., %	Отчеттук мезгилдин акырына караган үстөк б.а., %	Макаты	Кардардын проблемасын кыскача баяндоо		Негизги карызы			Отчеттук мезгилдин акырына караган үстөк б.а., %	Отчеттук мезгилдин акырына караган үстөк б.а., %	Күндөлүк карыз	Түзөтүүлөр			Кредиттик союздун катарына киргизилген карызынын кайтарып алуу боюнча шарттар (плантар)															

Башкарманын төрагасы _____ Аты-жөнү _____ кол тамгасы _____

Башкы бухгалтер _____ Аты-жөнү _____ кол тамгасы _____

М.О.:" _____

- “Реструктуризацияланган активдер” деп аталган Б бөлүкчөсү төмөнкү редакцияда берилсин:
 “Б. “Реструктуризацияланган активдер”

Катар №	Реструктуризацияланган активдер боюнча маалымат																
	Кардардын аты-жөнү				Каржылоо келишими боюнча		Реструктуризациялоо себеби		Учурдагы карыз				Кошумча келишим боюнча				
	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	2																
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8																	
9																	
10																	
	Жыйынтыгында:																

Башкарманын төрагасы

_____ кол тамгасы

Башкы бухгалтер

_____ кол тамгасы

М.О.”;

“Кредиттик союздарды тартуу операциялары боюнча отчет” деп аталган 6-бөлүгүнүн:

“Эсептерге тартылуучу акча каражаттары боюнча кирешелүүлүк чени” деп аталган Д бөлүкчөсү төмөнкү редакцияда берилсин:

“Д. “Эсептерине тартылуучу акча каражаттары боюнча кирешелүүлүк чени

Эсептери	Мөөнөттөрү, күндөрдө								Кирешелүүлүктүн орточо алынган чени, %	Киреше-лүүлүк коэф-фициенти, %
	30 күнгө чейин		91 күндөн 180 күнгө чейин		181 күндөн 365 күнгө чейин		365 күндөн ашык			
	%да	%да	%да	%да	%да	%да	%да	%да		
1	2	3	4	5	6	7	8			
Талап боюнча төлөнүүчү Мөөнөттүү										

46

Башкарманын төрагасы

Аты-жөнү

кол тамгасы

Башкы бухгалтер

Аты-жөнү

кол тамгасы

М.О.”;

“Жана башка маалыматтар” деп аталган 7-бөлүгүнүн:

– “ФКМдеги ишке ашырылган операциялар жана инвестициялар боюнча чечмелөө” деп аталган К бөлүчөсү төмөнкү редакцияда берилсин:

“К. “ФКМдеги ишке ашырылган операциялар жана инвестициялар боюнча чечмелөө”

№	Статьянын аталышы	Ишкананын		4	5	6	7	8	9
		аталышы (мисалы: банк ж.б.)	башына карата кал- дыгы						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1	Банктарды кошо алганда, финансы уюмдарындагы эсептериндеги акча каражаттары								
2	Инвестициялар жана финансылык катышуу								

Башкарманын төрагасы

Башкы бухгалтер

М.О. ,

Аты-жөнү

кол тамгасы

Аты-жөнү

кол тамгасы

4. Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 27-майындагы № 25/3 “Микрокредиттик компаниялардын/микрокредиттик агенттиктердин мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө” жана Микрофинансылык компаниянын мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө” жоболорду бекитүү тууралуу” токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилсин:

- 1) жогоруда аталган токтом менен бекитилген “Микрокредиттик компаниялардын/ микрокредиттик агенттиктердин мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө” жобонун:
 - а) 1-тиркемесинин:
 - Эскертүүлөр тилкеси төмөнкү мазмундагы абазач менен толукталсын:
“Пайыздык чен – ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык сунушталган каржылоо үчүн үстөк баа/ киреше өлчөмү.”;
 - б) 2-тиркемеинин:
 - “Активдер жөнүндө маалымат” 3- бөлүгүнүн:
 - В-1. “Тармактар жана региондор боюнча каржылоо боюнча портфельди бөлүштүрүү” деп аталган бөлүкчөсүн төмөнкү редакциядагы 13-графа менен толукталсын:
“Отчеттук мезгилдин акырына карата кирешелүүлүк коэффициенти, %да”;
 - “Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык сунушталган каржылоо боюнча маалымат” деп аталган Г-1 бөлүкчөсүндөгү “Отчеттук мезгилдин акырына карата орточо алынган эффективдүү үстөк баа/киреше %да” деп аталган 13-графасынын аталышы төмөнкү редакцияда берилсин:
“Отчеттук мезгилдин акырына карата кирешелүүлүк коэффициенти, %да”.
- 2) жогоруда аталган токтом менен бекитилген “Микрофинансылык компаниянын мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө» жобонун:
 - а) 1-тиркемесинин:
 - Эскертүүлөр тилкеси төмөнкү мазмундагы абазач менен толукталсын:
“Пайыздык чен – ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык сунушталган каржылоо үчүн үстөк баа/ киреше өлчөмү.”;
 - б) 2-тиркемеинин:

“Финансылык абал жөнүндө регулятивдик отчет” деп аталган 1-бөлүгүнүн:

“Ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча каржылоо портфелин чечмелөө” деп аталган Д-1 бөлүкчөсү төмөнкү редакцияда берилсин:

“Д-1. “Ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча каржылоо портфелин чечмелөө”

Продуктун аталышы	Бир кардарга каржылоонун суммасы		Меенеттер		Үстөк баа/ киреше, %да		Кирешелүүлүккоэф-фициенти, %да		Чегерүү ыкмасы	
	мин.	макс.	мин.	макс.	мин.	макс.	мин.	макс.	кал-дыкка	баштапкы баланска
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Топторду күрөсүз каржылоо										
Топторду күрөө алдында каржылоо										
Күрөсүз жеке каржылоо										
Күрөө алдында жеке каржылоо										
Жана башкалар										
БАРДЫГЫ БОЛУП										

Кызматы: _____ Аты-жөнү: _____ Кол тамгасы: _____

Кызматы: _____ Аты-жөнү: _____ Кол тамгасы: _____»; _____»;

“Активдер жөнүндө маалымат” деп аталган 4-бөлүгүнүн:

– “Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык сунушталган каржылоо боюнча маалымат” деп аталган В-1 бөлүкчөсү төмөнкү мазмундагы редакцияда берилсин:

“В-1. “Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык сунушталган каржылоо боюнча маалымат”

№	Тармактар боюнча каржы-лоонун түрү	Валю-тасы	Сунушталган мөөнөтү												Жыйынты-гында											
			0 - 1 ай			1 - 3 ай			3 - 6 ай			6 - 12 ай			1 - 3 жыл			3 жылдан жогору								
			4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24			
1	2		Суммасы	Орточо алынган үс-төк баа/киреше, %	Кирешөлүүлүк коэф-фициенти, в %	Суммасы	Орточо алынган үс-төк баа/киреше, %	Кирешөлүүлүк коэф-фициенти, в %	Суммасы	Орточо алынган үс-төк баа/киреше, %	Кирешөлүүлүк коэф-фициенти, в %	Суммасы	Орточо алынган үс-төк баа/киреше, %	Кирешөлүүлүк коэф-фициенти, в %	Суммасы	Орточо алынган үс-төк баа/киреше, %	Кирешөлүүлүк коэф-фициенти, в %	Суммасы	Орточо алынган үс-төк баа/киреше, %	Кирешөлүүлүк коэф-фициенти, в %	Суммасы	Орточо алынган үс-төк баа/киреше, %	Кирешөлүүлүк коэф-фициенти, в %			
1	Өнөр жайы	Улут-тук валю-тада	Улут-тук валю-тада	Чет өлкө	өлкө	валю-тасы	Улут-тук валю-тада	Чет өлкө	өлкө	валю-тасы	Улут-тук валю-тада	Чет өлкө	өлкө	валю-тасы	Улут-тук валю-тада	Чет өлкө	өлкө	валю-тасы	Улут-тук валю-тада	Чет өлкө	өлкө	валю-тасы	Улут-тук валю-тада	Чет өлкө	өлкө	валю-тасы
2	Айыл чарбасы																									

7	Курулуш	Улут-тук валютада	чет өлкө валютасы	Улут-тук валютада	чет өлкө валютасы	Улут-тук валютада	чет өлкө валютасы
8	Кыймылсыз мүлк (турак жай) сатып алуу	Улут-тук валютада	чет өлкө валютасы	Улут-тук валютада	чет өлкө валютасы	Улут-тук валютада	чет өлкө валютасы
9	Жеке адамдарга	Улут-тук валютада	чет өлкө валютасы	Улут-тук валютада	чет өлкө валютасы	Улут-тук валютада	чет өлкө валютасы
10	Финансы-кредит уюмдары тарабынан сунушталган каржылоо	Улут-тук валютада	чет өлкө валютасы	Улут-тук валютада	чет өлкө валютасы	Улут-тук валютада	чет өлкө валютасы

11	Жана башкаларга	Улуттук валютада																		
		чет өлкө валютасы																		
12	Кызмат көрсөтүүлөр	Улуттук валютада																		
		чет өлкө валютасы																		
13	Жыйынтыгында	Улуттук валютада																		
		чет өлкө валютасы																		
14	Бардыгы болуп																			

Кызматы: _____ Аты-жөнү: _____ Кол тамгасы: _____
 Кызматы: _____ Аты-жөнү: _____ Кол тамгасы: _____

– бөлүк “Тармактар боюнча сунушталган каржылоолор боюнча маалымат” деп аталган Г-1 бөлүкчө менен толукталсын.

“Г-1. “Тармактар боюнча сунушталган каржылоолор боюнча маалымат”

№ п.	Статьянын аталышы	Каржылоо портфелинин отчеттук чейректин башына карата калдыгы	Отчеттук чейрек ичинде сунушталган каржылоо көлөмү	Отчеттук чейрек ичинде сунушталган каржылоонун саны	Отчеттук чейрек ичинде иш жүзүндө төлөнгөн көлөмү	Каржылоонун портфелинин отчеттук чейректин акырына карата калдыгы	Отчеттук мезгилдин акырына орточо алынган үстөк баа/киреше, % да	Отчеттук мезгилдин акырына орточо алынган кирешелүүлүк коэффициентинин, в %
1	Өнөр жай, анын ичинен: юрдикалык жактар жеке адамдар							
2	Айыл чарба, анын ичинен: юрдикалык жактар жеке адамдар							
3	Даярдоо жана кайра иштетүү, анын ичинен: юрдикалык жактар жеке адамдар							
4	Соода жана коммерция, анын ичинен: юрдикалык жактар жеке адамдар							
5	Кызмат көрсөтүүлөр, анын ичинен: юрдикалык жактар жеке адамдар							
6	Транспорт, анын ичинен: юрдикалык жактар жеке адамдар							
7	Кыймылсыз мүлктү (турак жайды) куруу жана сатып алуу юрдикалык жактар жеке адамдар							

№ п.	Статьянын аталышы	Каржылоо портфелинин отчеттук чейректин башына карата калдыгы	Отчеттук чейрек ичинде сунушталган каржылоо көлөмү	Отчеттук чейрек ичинде сунушталган каржылоонун саны	Отчеттук чейрек ичинде иш жүзүндө төлөнгөн көлөмү	Каржылоонун портфелинин отчеттук чейректин акырына карата калдыгы	Отчеттук мезгилдин акырына орточо алынган үстөк баа/киреше, % да	Отчеттук мезгилдин акырына орточо алынган кирешелүүлүк коэффициенти, в %
8	Керектөөгө берилген каржылоо, анын ичинен: юридикалык жактар жеке адамдар							
8-1	Финансы-кредит мекемелерди каржылоо, анын ичинде: юридикалык жактар жеке адамдар							
9	Жана башкалар, анын ичинен: юридикалык жактар жеке адамдар							
	Бардыгы болуп, анын ичинен: юридикалык жактар жеке адамдар							

Кызматы: _____ Аты-жөнү: _____ Кол тамгасы: _____

Кызматы: _____ Аты-жөнү: _____ Кол тамгасы: _____”;

“Кардарларга берилген кредиттер жөнүндө маалымат” деп аталган 11-бөлүктүн:

– “Кардарларга ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык сунушталган каржылоо боюнча маалымат” деп аталган бөлүкчөсүнүн “Отчеттук мезгилдин акырына карата орточо алынган үстөк баа/киреше % да” сабы төмөнкү редакцияда берилсин:

“Отчеттук мезгилдин акырына карата кирешелүүлүк коэффициенти, % да”.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2017-жылдын 20-декабрындагы
№ 2017-П-14\52-10-(НПА)

**Улуттук банк Башкармасынын 2016-жылдын 11-апрелиндеги
№ 17/5 «Улуттук банк Башкармасынын 2005-жылдын
25-августундагы № 26/5 «Кыргыз Республикасынын
Улуттук банкынын айрым ченемдик актылары жөнүндө»
токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу» токтомунун
3-пунктун күчүн жоготкон катары таануу жөнүндө**

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иши жөнүндө» мыйзамынын 20 жана 68-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Улуттук банк Башкармасынын 2016-жылдын 11-апрелиндеги № 17/5 «Улуттук банк Башкармасынын 2005-жылдын 25-августундагы № 26/5 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик актылары жөнүндө» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу» токтомунун 3-пункту күчүн жоготкон катары таанылсын.

2. Юридика башкармалыгы:

– токтомду Улуттук банктын расмий интернет-сайтына жайгаштырсын;

– расмий жарыялангандан кийин Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн бул токтомду Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарыялангандан 15 (он беш) күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

4. Төлөм системалары башкармалыгы ушул токтом менен түзүмдүк бөлүмдөрдү тааныштырсын.

5. Токтомдун аткарылышына контролдукту жүзөгө ашыруу милдети Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын төрагасынын орун басары, айым Л. Дж. Орозбаевага ыйгарылсын.

Төраганын милдетин аткаруучу

Н. Жениш

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2017-жылдын 20-декабрындагы
№ 2017-П-12\52-12-(БС)

Улуттук банк Башкармасынын 2005-жылдын 19-мартындагы № 6/2 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Көзөмөл боюнча комитети жөнүндөгү» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 20 жана 68-беренелерине таянуу менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банктын Башкармасынын 2005-жылдын 19-мартындагы № 6/2 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Көзөмөл боюнча комитети жөнүндөгү» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна сунушталган өзгөртүүлөр (кошо тиркелет) бекитилсин:

2. Токтом расмий жарыяланган күндөн тартып күчүнө кирет.

3. Юридика башкармалыгы:

– токтомдун Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

– расмий жарыялангандан кийин Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн бул токтомду Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн;

4. Көзөмөл методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгы ушул токтом менен “Кыргыз банктар бирлиги” юридикалык жактар бирикмесин, коммерциялык банктарды, банктык эмес финансы-кредит

уюмдарын, «Кредиттик союздардын финансылык компаниясы» ААКсын, кредиттик бюролорду, кредиттик союздарды, Улуттук банктын областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

5. Токтомдун аткарылышына контролдук Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсү Т. Дж. Джусупов мырзага жүктөлсүн.

Төраганын милдетин аткаруучу

Н. Жениш

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2017-жылдын 20-декабрындагы
№ 2017-П-12\52-12-(БС)
токтомуна тиркеме

**Улуттук банк Башкармасынын 2005-жылдын
19-мартындагы № 6/2 «Кыргыз Республикасынын
Улуттук банкынын Көзөмөл боюнча комитети жөнүндө»
жобону бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөр**

Улуттук банк Башкармасынын 2005-жылдын 19-мартындагы № 6/2 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Көзөмөл боюнча комитети жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Көзөмөл боюнча комитети жөнүндө» жобонун:

– 1.1-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«1.1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Көзөмөл боюнча комитети (мындан ары – Комитет) Улуттук банк Башкармасынын чечими менен түзүлөт. Комитет туруктуу иштеп турган коллегиялдуу орган болуп саналат, ага ушул Жобонун 2.1., 2.1-1 жана 2.2.-пункттарына ылайык коммерциялык банктардын, «Кредиттик союздардын финансылык компаниясы» ААКсынын, Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик өнүктүрүү банкынын (мындан ары – банктар), банктык эмес финансы-кредит уюмдарынын (мындан ары – БФКУ) жана кредиттик бюролордун ишин жөнгө салуу жана көзөмөлдүккө алуу жагында компетенциясына кирген маселелер боюнча чечим кабыл алууга ыйгарым укук берилген.

Төлөм системаларынын операторлоруна, төлөм уюмдарга жана алмашуу бюролорунун ишине тийишелүү маселелерди кароого алып алар боюнча чечим кабыл алуу Комитеттин компетенциясына кирбейт.

Жободо төмөнкүдөй кыскартылган сөздөр колдонулган:

МФК – микрофинансылык компания;

МКК – микрокредиттик компания;

МКА – микрокредиттик агенттиги;

КСФК – «Кредиттик союздардын финансылык компаниясы» ААКсы.»;

– 1.3. жана 2.6. пункттарындагы «кызматкерлер» жана «кызматкери» деген сөздөр «кызматчылар» жана «кызматчысы» дегенге алмаштырылсын;

– 2- главасынын биринчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«Комитет банктардын, БФКУлардын жана кредиттик бюролордун ишин жөнгө салуу, лицензиялоо жана көзөмөлдөө боюнча иш максаттарын жана милдеттерин аныктайт жана белгилейт, ошондой эле банктардын, БФКУлардын жана кредиттик бюролордун ишин көзөмөлдөө саясатынын ишке ашырылышына контролдукту жүргүзөт.»;

– 2.1-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.1. Комитет, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына жана Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларына ылайык банктарга, БФКУларга жана кредиттик бюролорго карата таасир этүү чараларынын төмөнкү түрлөрүн колдонуу жана/же токтотуу жана/же алмаштыруу жөнүндө чечимдерди кабыл алат:

а) жазма буйруктар;

б) банка жана БФКУга жана алардын кызмат адамдарына карата айыптык төлөм белгилөө;

в) банктарга жана БФКУларга талаптарды белгилөө;

г) банктар жана МФКларга карата экономикалык ченемдерди жана талаптарды жогорулатуу;

д) банктарга, алардын акционерлерине жана БФКУларга карата Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иши жөнүндө» мыйзамында жана/же Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген чектөөлөрдү жана тыюу салууларды белгилөө;

е) кызмат адамдарын иштен четтетүү же бошотуу, башкаруу органын алмаштыруу;

ж) банктарга жана кредиттик союздарга тике банктык көзөмөлдүктү киргизүү;

з) кредиттик союзга убактылуу администрацияны киргизүү;

и) МФКлардын, кредиттик союздардын жана кредиттик бюролордун лицензияларынын аракетин токтотуу;

к) кредиттик союздардын жана кредиттик бюролордун лицензияларын кайтарып алуу;

л) БФКУнун айрым банктык операцияларды жүзөгө ашыруу укугуна лицензиясынын аракетин токтотуу/лицензиясын кайтарып алуу;

м) МКК/МКАнын каттоодон өткөндүгү жөнүндө күбөлүгүнүн аракетин токтотуу жана/же кайтарып алуу.

Комитет, Улуттук банк Башкармасы тарабынан ага ыйгарылган башка маселелерди да кароого алат.

Комитеттин төмөнкү маселелер боюнча чечимдери милдеттүү түрдө жарыяланууга тийиш:

- кредиттик союзга убактылуу администрацияны киргизүү жөнүндө;

- МФКнын, кредиттик союздардын жана кредиттик бюролордун лицензияларынын аракетин токтотуу/чектөөлөрдү белгилөө жөнүндө;

- БФКУнун жана кредиттик бюролордун лицензиясын, ошондой эле БФКУнун айрым банк операцияларды жүзөгө ашыруу укугуна лицензиясын кайтарып алуу жөнүндө;

- банктардын кызмат адамдарын макулдашуу жөнүндө;

- банктардын аталышын макулдашуу/алмаштыруу жөнүндө;

- МКК/МКАнын каттоодон өткөндүгү жөнүндө күбөлүгүнүн аракетин токтотуу жана/же кайтарып алуу жөнүндө;

- Комитеттин чечими боюнча башка маселелер.»;

- 2.1-1-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.1-1. Комитет төмөнкүлөрдү кароого алат:

- жылына кеминде бир жолу банк иши жөнүндө отчетту, анын ичинде банктардын ишин көзөмөлдүккө алуу стратегиясынын талаптарынын аткарылышы жөнүндө отчетту;

- чейрек сайын инспектордук текшерүүнүн жана тышкы көзөмөлдүктүн жыйынтыгы боюнча банктар/БФКУлар экономикалык ченемдерди жана талаптарды сактагандыгы/сактабагандыгы жөнүндө маалыматтарды, ошондой эле банктар, БФКУ, кредиттик бюролор жана

алмашуу бюролоруна карата жөнгө салуучу көзөмөлдүк чараларын колдонуу натыйжаларын, анын ичинде Улуттук банктын областтык башкармалыктарынын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүнүн маалыматтарын;

– жарым жылдык негизде инспектордук текшерүүнүн жана тышкы көзөмөлдүктүн жыйынтыгы боюнча БФКУлардын экономикалык ченемдерди жана талаптарды сактагандыгы/сактабагандыгы жөнүндө маалыматтарды, ошондой эле Улуттук банктын областтык башкармалыктарынын Көзөмөл бөлүмдөрүнүн начальниктери жана Баткен областындагы өкүлчүлүктүн директору сунуштаган БФКУлар жана алмашуу бюролоруна карата көзөмөлдүк чараларын колдонуунун натыйжалары боюнча маалыматтарды.»;

– 2.2-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.2. Комитет төмөнкү маселелерди кароого алат жана алар боюнча чечим кабыл алат:

а) банктык көзөмөл, БФКУлардын жана кредиттик бюронун ишине көзөмөлдүктү жүргүзүү саясатын аныктоо;

б) банктарга, БФКУларга жана кредиттик бюрого карата жөнгө салуучу көзөмөлдүк чараларын кабыл алуу;

в) банк ишин, банктын кызмат адамдарынын иш-аракетин/аракеттенбей коюусун Улуттук банктын түзүмдүк бөлүмдөрү тарабынан сунушталган маалыматтардын негизинде алгылыксыз жана кооптуу банктык тажрыйба катары таануу, ошондой эле Комитеттин компетенциясынын чегинде алардын иш-аракети (аракеттенбей коюусу) алгылыксыз жана кооптуу банктык тажрыйба катары каралган банкка, анын акционерлерине, банктын кызмат адамдарына карата тиешелүү таасир этүү чарасын колдонуу чечимин кабыл алуу;

г) коммерциялык банктардын кызмат адамдарын макулдашуу, алардын ичинде:

– Директорлор кеңешинин төрагасы жана мүчөлөрү;

– Шариат кеңешинин төрагасы жана мүчөлөрү;

– Аудит боюнча комитеттин төрагасы;

– Башкарманын төрагасы (президент, башкы менеджер, чет өлкө банкынын филиалынын жетекчиси), анын орун басарлары (вице-президент, башкы менеджердин орун басары, чет өлкө банкынын

филиалынын жетекчисинин орун басары), ошондой эле, банк башкармасынын кредиттик ишине жана ислам каржылоо принциптери боюнча каржылоо ишине жооп берген башка мүчөлөрү;

– банктын кредиттик ишине жана ислам принциптери боюнча каржылоого жооп берген башкаруучу директору (эгерде, башкаруучу директор башкарманын төрагасынын/ банктын кредиттик ишине жана ислам принциптери боюнча каржылоого жооп берген анын орун басарынын /башкарманын мүчөсүнүн түздөн-түз тескөөсүнө алынбаса);

– банктын башкы бухгалтери;

– ички аудит кызматынын жетекчиси;

– аткарган милдеттери боюнча жогоруда аталган кызмат адамдарына, алардын орун басарларына теңештирилген кайсы болбосун адамдар.

д) КСФКнын кызмат адамдарын макулдашуу, алардын ичинде:

– Директорлор кеңешинин төрагасы;

– Башкарманын төрагасы;

– Аудит боюнча комитеттин төрагасы;

– башкы бухгалтери;

– ички аудит кызматынын жетекчиси.

е) банктын добуш берүүгө укук чегерген акцияларынын 50 (элүү) жана андан көп, 67 (алтымыш жети) жана андан көп пайызын сатып алууга макулдук берүү;

ж) банктын жаңы аталышын алдын ала макулдашуу;

з) зарыл болгон учурларда банктын, БФКУнун жана кредиттик бюронун ишин текшерүүнүн жыйынтыгы боюнча андан аркы көзөмөлдүк чараларын аныктоо;

и) өлкө ичинде сыяктуу эле, чет өлкө көзөмөл органдары менен иш алып барууну координациялоо жана күчөтүү;

к) Комитет алар боюнча чечим кабыл алынган маселелер боюнча тиешелүү материалдарды укук коргоо органдарына, ошондой эле Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу Мамлекеттик финансылык чалгындоо кызматына жөнөтүү;

л) банк жана БФКУ жана кредиттик бюро тарабынан мыйзам талаптарын бузууга жол берүү фактылары тууралуу коомчулукка маалымдоо;

м) банктардын жана башка ФКУлардын ишин жөнгө салуу, көзөмөлдөө жана лицензиялоо боюнча ченемдик укуктук актылардын долбоорун кароого алуу;

н) монополияга каршы жөнгө салуу, банктык кызмат көрсөтүүлөрдөн пайдалануучулар укугун коргоо жана мында атаандаштыкты өнүктүрүү (баа түзүү тартибин, анын ичинде өзүм билемдикке салып кыйла жогорулатылган бааны белгилөө, аларды колдоо, банктык кызмат көрсөтүүлөр рыногунда басымдуу абалды ээлөөдөн кыянаттык менен пайдалануу маселелерин кошо алганда;

о) Улуттук банка ачылган депозиттик эсептерде чет өлкө валютасындагы акча каражаттарды жайгаштыруу маселе боюнча банктардын өтүнүчтөрүн кароо;

п) Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптарын бузууга жол берүү аныкталган фактылар жөнүндө;

р) Комитет тарабынан кабыл алынган чечимдерди чечмелеп берүү маселелерин кароо. Комитет тарабынан кабыл алынган чечимдерди чечмелеп берүү жаңы токтомду кабыл алуу акырууу ишке ашырылат. Чечмелеп берүүдө жоболордун маани-маңызы боюнча түшүндүрмө берилет же алар такталат, ошондой эле алардын Комитеттин кабыл алынган жана чечмелөөнү талап кылган башка жоболоруна байланыштуулугу такталат жана аларга өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүүгө жол берилет.

с) Улуттук банк Башкармасы тарабынан Комитетке ыйгарылган башка маселелер.»;

– 2.4. пунктунун «б» жана «в» пунктчалары төмөнкү редакцияда берилсин:

«б) банктардын, БФКУлардын, кредиттик жана алмаштыруу бюросунун ишине көзөмөл боюнча колдонмо жана башка документтер;

в) банктар, БФКУ, кредиттик жана алмашуу бюролордун ишине тиешелүү укуктук ченемдерди камтыбаган усулдук сунуш-көрсөтмөлөр жана башка документтер.»;

- 2.5. пункттагы «Банктардын жана башка ФКМдердин» деген сөздөр жана аббревиатурлар «банктардын, БФКУлардын жана кредиттик бюронун» дегенге алмаштырылсын;
- 3.5. пункту күчүн жоготкон катары тааңылсын;
- жобого карата тиркемеси күчүн жоготкон катары тааңылсын.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2017-жылдын 25-декабрындагы
№ 2017-П-07/53-1-(ДКП)

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын эсептик чен өлчөмү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 24, 28 жана 68-беренелерине таянуу менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Улуттук банктын эсептик чени жылдык 5,00 пайыз өлчөмүндө белгиленсин.
2. Токтом 2017-жылдын 26-декабрынан тартып күчүнө кирет.
3. Экономика башкармалыгы эсептик чен өлчөмү жөнүндө маалыматтын Улуттук банктын расмий интернет-сайтында, токтом кабыл алынгандан кийинки жумуш күнү жарыяланышын камсыз кылсын.
4. Токтомдун аткарылышына контролдук Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Төрагасынын орун басары Н. Жениш мырзага жүктөлсүн.

Төрага

Т. Абдыгулов

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2017-жылдын 27-декабрындагы
№ 2017-П-11/54-1-(БС)

Кыргыз Республикасынын банк системасын өнүктүрүүнүн 2018-2021-жылдарга карата негизги багыттары жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иши жөнүндө» мыйзамынын 20 жана 68-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын банк системасын өнүктүрүүнүн 2018-2021 – жылдарга карата негизги багыттары (кошо тиркелет) бекитилсин.

2. Юридика башкармалыгы:

– токтомду 2018-2040-жылдарга Кыргыз Республикасын туруктуу өнүктүрүү стратегиясы бекитилгенден кийин Улуттук банктын расмий интернет-сайтына жайгаштырсын;

– расмий жарыялангандан кийин Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн бул токтомду Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарыялангандан 15 (он беш) күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

4. Тышкы көзөмөл башкармалыгы ушул токтом менен түзүмдүк бөлүмдөрдү, областтык башкармалыктарды жана Баткен областындагы өкүлчүлүктү жана республиканын коммерциялык банктарын тааныштырсын.

5. Токтомдун аткарылышына контролдукту жүзөгө ашыруу милдети Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Башкармасынын мүчөсү, Т. Дж. Джусуповго жүктөлсүн.

Төрага

Т. Абдыгулов

Эскертүү. 2018-2040-жылдары Кыргыз Республикасын өнүктүрүүнүн улуттук стратегиясы Кыргыз Республикасынын Президентинин 2018-жылдын 31-октябрындагы ПЖ № 221 жарлыгы менен бекитилген.

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2017-жылдын 27- декабрындагы
№ 2017-П-11/54-1-(БС)
токтомуна тиркеме

Кыргыз Республикасынын банк секторун өнүктүрүүнүн 2018-2021-жылдарга каралган негизги багыттары

1-БӨЛҮМ.

Жалпы жоболор

Бул документте Кыргыз Республикасынын банк секторун өнүктүрүүнүн 2018-2021-жылдарга каралган негизги багыттары аныкталган (мындан ары – Негизги багыттар) жана буга чейинки программанын аткарылышына баа берүүлөр, ошондой эле банк тутумунун негизги жетишкендиктери жана ага карата тобокелдиктер кыскача чагылдырылган.

Негизги багыттарда орто мөөнөттүк келечекте банк тутумун өнүктүрүүнүн 7 негизги багыттары аныкталган. Бул багыттардын жүзөгө ашырылышы өлкөнү узак мөөнөттүү келечекте өнүктүрүү стратегиясынын максаттарына, атап айтканда, банк секторунун туруктуулугун күчөтүүгө, банк тутумунун натыйжалуулугун жана коопсуздугун колдоого жетишүүгө, банктык кызмат көрсөтүүлөрдөн пайдалануу мүмкүнчүлүгүн арттыруу үчүн шарттарды түзүүгө, ошондой эле финансылык ортомчулук деңгээлинин андан ары өсүшүнө өбөлгө түзөт.

Өлкөнүн банк секторунун өнүгүшү Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын (мындан ары – Улуттук банк) артыкчылыктуу иш багыттарынын бири болуп саналат. Банктык кызматтардан пайдалануучуларды банк тутуму тарабынан сунушталган кызмат көрсөтүүлөрдүн сапаты, көлөмү, наркы, жеткиликтүүлүгү жана тизмеги канааттандырууга тийиш.

Өз кезегинде, финансылык туруктуулукту колдоо, сапаттуу шарттарды түзүү жана тиешелүү инфраструктура менен камсыздоо, рынок катышуучуларына бүтүмдөр көлөмүн арттырууга, демек,

капиталга кайтарымдуулукту жогорулатууга мүмкүндүк берет. Мындан тышкары, өнүккөн банк сектору акча жана финансы рынокторунун, ошондой эле акча-кредит саясатынын трансмиссиялык механизми каналдарынын кыйла натыйжалуу ишин камсыз кылат.

Банктык тейлөөлөр рыногунда жана банктык кызмат көрсөтүүлөрдөн пайдалануучу кардарлардын укугун коргоого карата орто мөөнөттүү келечекте, банктар тарабынан милдеттүү түрдө аткарылуучу укук ченемдик актыларга ылайык, Улуттук банк тарабынан монополияга каршы тескөөнү өркүндөтүү боюнча иш чаралар улантылат.

Мындан тышкары, бул документтин маанилүү компоненти катары интеграциялык процесстер чөйрөсүндө багыттар, ошондой эле эл аралык эсепке алуу, көзөмөлдүк жана жөнгө салуу стандарттарын колдонууга киргизүүнү жана жүзөгө ашырууну улантуу саналат.

Банк рыногунун ыргактуу өнүгүшүндө финансылык мекемелердин гана эмес, жарандардын, юридикалык жактардын, мамлекеттин да камсыздандыруу боюнча коргоого муктаждыгын канаттандыруу үчүн камсыздандыруу рыногунун инструменттерин жайылтуу жана экономиканы өнүктүрүү үчүн узак мөөнөттүү инвестициялык ресурстарды тартуу зарыл.

Камсыздоо рыногунун туруктуулугу көбүнчө анын инфраструктурасы аркылуу аныкталат, ал банк системасы менен уюшкандыкта иштеген механизмди түшүндүрүүгө тийиш.

2018-2021-жылдарга каралган негизги багыттардын ийгиликтүү ишке ашырылышы рынок катышуучуларынын, анын ичинде Улуттук банктын, «Кыргыз банктар бирлиги» юридикалык жактар бирикмесинин жана коммерциялык банктардын натыйжалуу, ырааттуу жана координацияланган ишинен көз каранды.

2-БӨЛҮМ.

Банк секторун өнүктүрүүнүн 2014-2017-жылдарга каралган негизги багыттарынын аткарылышына баа берүү

Жалпылап алганда, 2014-2017-жылдар аралыгында банк секторунда аткарылган иштердин жыйынтыгы банк тутуму алдыга койгон максаттарга жетишүү чараларын өз убагында жана шайкеш жүргүзгөндүгүн тастыктайт.

Атап айтканда, жаңы банктарды ачуу, чет өлкө капиталы катышкан банктарды капиталдаштыруу инвесторлордун республиканын банк секторуна карата ишенимин бекемдөө боюнча максаттын алкагында алгылыктуу натыйжага жетишилгендигин тастыктайт.

2014-жылга салыштырганда депозит базасынын, аманатчылар санынын өсүшү, «Финансылык сабаттуулукту 2016-2020-жылдарда жогорулатуу» программасын жүзөгө ашыруу, ошондой эле депозиттерди камсыздоо боюнча гарантиялык сумманын 100 миң сомдон 200 миң сомго чейин жогорулатуу, банктык кызматтардан керектөөчүлөр укугун коргоо механизмдерин өркүндөтүү жана алдынкы тажрыйбаларды колдонууга киргизүү банк аманатчыларынын жана башка кредиторлорунун таламын коргоого алуу күчөтүлгөндүгүн тастыктайт.

Шайкештик коэффициенттерин жана капитал жетиштүүлүгүн, ошондой эле банк тутумунун күндөлүк ликвиддүүлүгүн жогору деңгээлде сактоо, банк тутумунун туруктуулугу жогорулатылгандыгын жана чыңдалгандыгын тастыктайт.

Ачык-айкындуулукту жогорулатууга жана иштин ачык маалымдалышын камсыз кылууга, механизмдерди өркүндөтүүгө жана банктык кызматтардан керектөөчүлөр укугун коргоо жагында алдынкы тажрыйбаны колдонууга киргизүүгө, Улуттук банктын жөнгө салуу милдетин жүзөгө ашырууда коммерциялык банктарга карата бирдей ыкманы жүргүзүүгө багытталган чаралар коммерциялык банктардын атаандаштык чөйрөсүн өнүктүрүү жана айчык-айкындуулукту камсыз кылуу максаттарын аткаруу индикаторлорунан болуп саналат.

Нак эмес төлөмдөр жана эсептешүүлөр үлүшүн арттыруу боюнча мамлекеттик программада каралган чараларды, анын ичинде сандык көрсөткүчтөр боюнча чараларды жүзөгө ашыруу төлөм системасынын ишин өркүндөтүү жана нак эмес төлөмдөр жана эсептешүүлөр үлүшүн арттыруу максаттарынын ишке ашырылышы үчүн жооп берет.

Финансылык ортомчулук деңгээлин кыйла жогорулатуу жана кредиттер боюнча пайыздык чендерди төмөндөтүү, кредит рыногун өнүктүрүү, финансы-кредит системасына ишенимди калыбына келтирүү чаралары жана ички ресурстарды мобилизациялоо сапатын жогорулатуу жана банктык кызмат көрсөтүүлөрдөн пайдалануу мүмкүнчүлүгүн арттыруу үчүн шарттарды түзүү максаты аткарылгандыгын тастыктайт.

2014-2017-жылдар ортосунда банк тутумун өнүктүрүүнүн негизги багыттарына сандык талдап-иликтөөлөрдү жүргүзүү орто мөөнөттүк келечекте банк секторунун негизги көрсөткүчтөрү боюнча болжолдуу мааниге жеткендигин көрсөтүүдө. Банк секторунун финансылык ортомчулук көрсөткүчү, бүтүндөй алганда, 2017-жылдын 1-июлуна карата мурда болжолдонгон мааниге жеткен. Ошондой эле, төмөндө көрсөтүлгөн көрсөткүчтөргө айрым микрофинансылык уюмдардын банкка трансформацияланышы өз таасирин тийгизген.

1-Таблица.

Финансылык ортомчулу корсеткүчтөрүнүн жана кредиттер боюнча орточо салмактанып алынган пайыздык чендердин факт жана божомолдоолор

(%)

Көрсөткүчтөр	Фактылар (2017-жылдын 1-августуна карата)	2014-2017-жылдарга каралган негизги багыттарда белгиленген болжолдоолор (2017-жылдын акырына карата)
Банк тутумунун ИДӨгө карата активдери, (%)	38,7	37,0
Банк тутумунун ИДӨгө карата кредиттери, (%)	21,6	17,8
Банк тутумунун ИДӨгө карата депозиттери, (%)	24,1	18,7
Бир мезгилдин акырына карата коммерциялык банктардын кредиттери боюнча орточо салмактанган пайыздык чендери, (%)	16,7	16,5

2014-2017-жылдарга каралган негизги багыттарда банк секторун өнүктүрүүнүн артыкчылыктуу багыты катары кредиттер боюнча пайыздык чендерди төмөндөтүүгө багытталган стратегия тандалып алынган.

Ыңгайлуу шарттарды түзүүгө багытталган чаралар, анын ичинде экономикалык жана саясий туруктуулуктун сакталышы, ички ресурстарды мобилизациялоо, инвестициялык жагдайдын жакшыруусу, инфляциянын орточо арымынын сакталышы, ошондой эле банк тутумуна ишенимдин жогорулашы, кредиттер боюнча пайыздык чендердин 2014-жылдын баш жагындагы 18,4 пайыздан

2017-жылдын 1-августуна карата 16,7 пайызга чейин төмөндөшүнө өбөлгө түзгөн. Пайыздык чендер динамикасы, анын ичинде, бир катар МФУлардын коммерциялык банкка трансформацияланышынын (банк секторуна кирүүдө микрокаржылоо секторунун пайыздык чендери банк тутумунун чендеринен бир нече эсе жогору), ошондой эле ипотекага жана керектөө максаттарына доллар түрүндөгү кредиттерди сомго конвертациялоого багытталган чаралардын (сом түрүндөгү кредиттер боюнча пайыздар доллар түрүндөгү кредиттер боюнча чендерден жогору) натыйжасында түптөлгөн.

3-БӨЛҮМ.

Макроэкономикалык чөйрө – негизги параметрлер жана тобокелдиктер

Экономикалык процесстердин динамикасына таасирин тийгизүү менен банк секторунун өнүгүшү көпчүлүк учурда, түптөлгөн макроэкономикалык шарттардан да көз каранды. Буга чейинки бир нече жыл ичинде Кыргыз Республикасынын экономикасында түзүмдүк өзгөрүүлөр, анын ичинде тышкы чөйрөдө өзгөрүүлөрдүн натыйжасында да белгилүү бир өзгөрүүлөр жүргөн.

Республиканын соода боюнча негизги өнөктөш өлкөлөрдө жай арымда экономикалык өсүштүн алкагында, 2015-2016-жылдарда ИДӨнүн реалдуу өсүш арымы орточо деңгээлде, 3,8-3,9 пайыздын чегинде сакталган. 2016-жылы экономиканын өсүшүнө алгылыктуу салым төмөнкү негизги экономика секторлору тарабынан кошулган: кызмат көрсөтүүлөр (+1,5 п.п.), өнөр жай (+0,9 п.п.), курулуш (+0,6 п.п.) жана айыл чарбасы (+0,4 п.п.). Акча которуулардын келип түшүү динамикасынын калыбына келиши да өлкөдө ички керектөөнүн жогорулоосуна таасирин тийгизген.

Акча-кредит саясаты макроэкономикалык туруктуулукка жетишүүгө жана аны сактоого багытталган. Бул багытта маанилүү натыйжалардын бири катары орто мөөнөттүк келечекте 5-7 пайыз максаттуу көрсөткүчтүн алкагында инфляцияны орточо арымда кармап туруу саналган. 2016-жылдын экинчи чейрегинде жүзөгө ашырылып баштаган, учурда жүргүзүлүп жаткан акча-кредиттик жеңилдетүү саясаты экономиканын реалдуу секторуна колдоо көрсөтүүдө. Экономикалык өсүшкө түрткү берүү жана пайыздык чендерди төмөндөтүү максатында Улуттук банк кайра каржылоо

инструменттеринин алкагында (кредиттик аукциондор) узак мөөнөттүү ресурстарды сунуштоону улантууда. Коммерциялык банктар тарабынан кредиттик аукциондордун алкагында алынган кредиттер өнөр жай, айыл чарба, курулуш, соода жана реалдуу сектордун башка тармактарына багытталышы мүмкүн. Бул инструмент колдонууга киргизилгенден тартып бардыгы болуп 11,6 млрд сом¹ өлчөмүндө ресурстар сунушталган. Мында, банк тутумунда үстөк ликвиддүүлүк деңгээли жогору болгондугуна байланыштуу, банктар аралык кредиттик ресурстар рыногунда орточо жигердүүлүк тенденциясы сакталып турат.

Бүтүндөй алганда, макропруденциалдык талдап-иликтөө жана кайтарым стресс-тесттер жыйынтыгы банк секторунун туруктуулугу алгылыктуу деңгээлде экендигин, финансылык туруктуулук запасы жана белгилүү бир деңгээлде макроэкономикалык таасирлерге туруштук берүү мүмкүнчүлүгүнө ээ экендигин тастыктоодо. Мында, айрым банктардын айкалышкан макроэкономикалык таасирлерге туруштук берүү мүмкүнчүлүгү төмөндөгөн. Банк секторунда активдердин долларлашуу деңгээли 2014-жылдын 1-январындагы 46,9 пайыздан 2017-жылдын 1-августуна 41,4 пайызга чейин төмөндөгөндүгү белгиленген, бул анын туруктуулугуна алгылыктуу таасирин тийгизүүдө. Банк тутумунун активдеринин долларлашуу деңгээлинин максималдуу мааниси 2015-жылдын акырына байкалган (56,6 пайыз).

Улуттук банк тарабынан экономикада долларлашууну төмөндөтүүгө багытталган нормалар кабыл алынган, аларга ылайык:

- коммерциялык банктар улуттук валютадагы кредиттер боюнча кам (РППУ) түзбөшү мүмкүн, бул коммерциялык банктарга сом түрүндө киреше алган карыз алуучуларга сом түрүндө кредит сунуштоосуна мүмкүнчүлүк берет;

- валютада сунушталган кредиттерди сом түрүндөгү кредиттерге баштапкы реструктуризациялоодо РППУ түзүү талабы төмөндөтүлгөн жана кирешесинин 50% азын чет өлкө валютасында алган кардарлардын жаңы валюталык кредиттери боюнча РППУ ченеми жогорулатылган жана валютада сунушталган кредиттерди сом түрүндөгү кредиттерге кайталап реструктуризациялоодо РППУ түзүү

¹ 2017-жылдын 23-июнуна карата алынган маалыматтар боюнча.

жана кредиттик келишимдин бардык башка шарттарын (кредиттин мөөнөтүн, пайыздык ченди өзгөртүү ж.б.) өзгөртүү боюнча талаптар төмөндөтүлгөн;

– жеке адам-карыз алуучуга чет өлкө валютасында ипотекалык жана керектөө кредиттерин берүүгө тыюу салынган, мында күбөлүктүн жана патенттин негизинде ишкердикти жүзөгө ашырган жеке адамдар жана эмгек акы долбоорунун алкагында төлөм карттары боюнча овердрафттар эске алынбайт.

Мындан тышкары, Улуттук банк жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтү чет өлкө валютасында сунушталган ипотекалык кредиттерди улуттук валютага конвертациялоо боюнча кеңири масштабдуу ишкердикти жүргүзгөн.

Экономиканы өнүктүрүүдө иш жигердүүлүгүн калыбына келтирүүнүн жана орто мөөнөттүк келечекте потенциалдуу өнүктүрүүгө жетишүүнүн алкагында орточо деңгээлдеги өсүшкө жетишүү болжолдонгон. 2016-жыл жыйынтыгы боюнча ишенимдүү тенденция белгиленгендигине карабастан, мурдагыдай эле, улуттук экономикада түзүмдүк проблемалар сыяктуу макроэкономикалык тобокелдиктер жана дүйнө жүзүндө ар тараптуу геээкономикалык жагдайлар орун алууда. Жагдайдын жакшыруусуна соода боюнча негизги өнөктөш өлкөлөрдө экономикалык жагдайдан жогору көз карандылык терс таасирин тийгизүүдө.

4-БӨЛҮМ.

Кыргыз Республикасынын банк секторунда учурда орун алган жагдайларга баяндама

2014-жылдан тартып 2017-жылдын 1-августуна чейинки мезгил аралыгында Кыргызстандын банк тутумунун бардык негизги көрсөткүчтөрү, тышкы сыяктуу эле, ички саясый мүнөздөгү таасирлер орун алган болсо да, алгылыктуу өсүшкө ээ болгон.

2017-жылдын 7 айынын жыйынтыгы боюнча Кыргыз Республикасынын аймагында 25 коммерциялык банк жана алардын 320 филиалы өз ишкердигин жүргүзгөн. Иликтөөгө алынган мезгил аралыгында эки банктын лицензиясы кайтарылып алынып, үч коммерциялык банкка банктык лицензия берилген.

АКШ долларынын курсунун өзгөрүлмөлүүлүгү коммерциялык банктардын пайдасынын кыскарышына алып келгендигин белгилеп кетүү зарыл. Алсак, мисалы, 2014-жылдын акырына алардын таза пайдасы 3,2 млрд сомду түзгөн болсо, 2016-жылдын акырына ал 0,9 млрд сом чегинде калыптанган.

1.1. Банк секторунун активдеринин динамикасы (млрд сом)

Банк тутумунун активдери 2017-жылдын 1-августуна карата абал боюнча 188,4 млрд сомду түзүү менен 2014-жылдын баш жагындагы караганда 69,6 пайызга жогорулаган. Активдер динамикасына талдап-иликтөөлөрдүн жыйынтыгы боюнча жылдык алгылыктуу

өсүш арымы белгиленген. Мында, 2014 жана 2015-жылдарда активдердин өсүш арымы МФУлардын коммерциялык банктарга трансформацияланышынан улам келип чыккан.

1.2-график. Банк секторунун кредит портфелинин динамикасы (млрд сом)

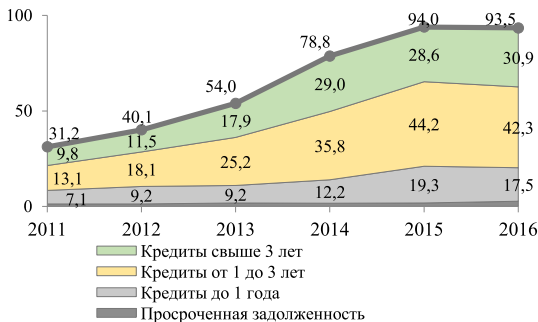
менен банк системасынын кредиттик портфелинин 103,5 млрд сомду түздү. 2016-жылдын кредит жыйынтыгы боюнча банк системасынын кредиттик портфели 93,5 млрд сомду түзүп 2015-жылга карата 0,5 пайызга төмөндөгөн.

2016-жылы банктардын кредит портфелинин төмөндөөсү, негизинен,

сооданы кредиттөө жана ипотекалык кредиттөө көлөмүнүн төмөндөөсүнө байланыштуу болгон.

2016-жылдын акырына банк секторунун кредит портфелинин долларлашуу деңгээли 2015-жылга салыштырганда 10,5 п.п. азайып, 44,5 пайызды түзгөн. 2017-жылдын 1-августуна карата абал боюнча кредит портфелинин долларлашуу мааниси 40,6 пайыздын чегинде түптөлгөн. 2014-жылдан тартып бул көрсөткүчтүн максималдуу мааниси 2015-жылдын февраль айында байкалган, ал 58,6 пайыздын чегинде катталган.

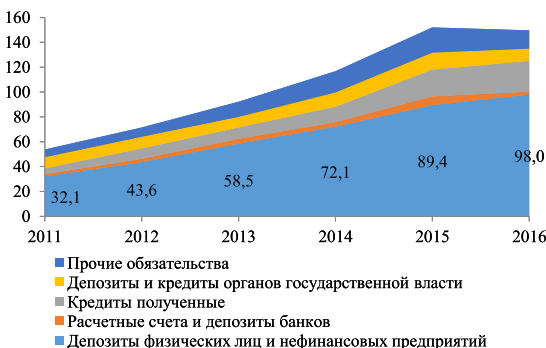
1.3-график. Кредит портфелинин мөөнөттүүлүк боюнча түзүмү (млрд сом)

Кредит портфелинин түзүмүндө олуттуу үлүштү, мурдагыдай эле, 1 жылдан 3 жылга чейинки, андан кийин 3 жылдан жогору мөөнөткө сунушталган кредиттер ээлейт.

2013 - жылга салыштырганда 3 жылдан жогору мөөнөткө берилген кредиттер 1,7 эсеге көбөйгөн, бул өз кезегинде, коммерциялык банктарда ресурстар узартылгандыгын билдирет.

1.4. Банктардын милдеттенмелеринин түзүмү (млрд сом)

2017 - жылдын 1-августуна карата банк системасынын милдеттенмелери 155,4 млрд сомду түзүп, 2014-жылдын башына карата 68,4 пайызга өскөн.

Милдеттенмелер түзүмүндө олуттуу

үлүштү жеке адамдардын жана финансылык эмес ишканалардын депозиттери, андан кийин алынган кредиттер, башка милдеттенмелер жана мамлекеттик бийлик органдарынын депозиттери ээлейт.

Коммерциялык банктарда ишканалардын/уюмдардын жана калктын депозиттеринин жалпы көлөмүнүн өсүшү 2014-жылдан тартып 2017-жылдын 1-июнуна чейинки мезгил ичинде 68,1 пайыздын чегинде катталган. Депозиттердин жыл сайын өсүшү калктын банк тутумуна ишениминин сакталышын тастыктоодо.

2-Таблица.

Иштеп жаткан банктарда депозиттердин жалпы көлөмү (бир мезгилдин акырына карата)

(млн.сом)

Мезгил аралыгы	Жалпы көлөмү	анын ичинде:		Депозиттердин долларлашуу коэффициентин, %
		Улуттук валютада	Чет өлкө валютасында	
31.12.2013 г.	67 334,2	34 485,9	32 848,3	48,8
31.12.2014 г.	82 534,7	36 033,7	46 501,0	56,3
31.12.2015 г.	102 877,7	35 383,5	67 494,2	65,6
31.12.2016 г.	107 079,4	52 427,1	54 652,2	51,0
01.08.2017 г.	114 348,1	58 874,0	55 474,1	48,5
2013-жылдын 31-декабрына карата 2017-жылдын 1-августуна болгонөсүш арымы, %	69,8	70,7	68,9	

Бүтүндөй алганда, 2017-жылдын 7 айынын жыйынтыгы боюнча кардарлардын депозиттеринин «долларлашуу» деңгээли 2014-жылдын баш жагына салыштырганда 0,3 пайыздык пунктка төмөндөө менен 48,5 пайыздын чегинде түптөлгөн. Депозиттердин «долларлашуусунун» олуттуу мааниси 2015-жылы байкалып, ал 65,6 пайызга чейин жеткен. Улуттук банктын жана Өкмөттүн долларлашуу деңгээлин төмөндөтүүгө багытталган чаралары депозиттердин долларлашуу коэффициентин учурда катталган деңгээлге чейин төмөндөтүүгө мүмкүндүк берген.

Ченем мааниси кеминде 12 пайыздын чегинде белгиленген капиталдын жетиштүүлүк көрсөткүчү 2017-жылдын 1-августуна карата 23,8% түзгөн. Бүтүндөй алганда, 2017-жылдын 7 айынын жыйынтыгы боюнча түптөлгөн банк секторунун капиталынын шайкештигинин айкын деңгээли капитал шайкештигинин белгиленген ченеминин деңгээлин сактоо менен тобокелдиктүү жана кирешелүү активдер көлөмүн 2 эсеге жакын кошумча көбөйтүүгө мүмкүндүк берет.

2014-жылдан тартып 2017-жылдын 1-августуна чейинки мезгилде бул коэффициенттин минималдуу мааниси 20,3 пайыздын деңгээлинде катталган (2014-жылдын 30-апрели), ал эми анын максималдуу мааниси 25,8 пайызды (2017-жылдын 28-февралы) түзгөн.

2014-жылы капитал шайкештигинин бир аз жогорулоосу таза суммардык капиталдын озгон арымда өсүшүнөн, ошондой эле тобокелдик жана баланстан тышкаркы милдеттенмелер боюнча салмактанган активдердин төмөндөшүнөн, ошондой эле коммерциялык банктардын капиталдаштырылышынан улам келип чыккан.

№ 3-таблица.

Банк секторунун негизги индикаторлору, 2013-2017-жж.

(% түрүндө)

Көрсөткүчтөр	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2015	31.07.2017
Капиталдын шайкештиги					
Таза суммардык капитал/ тобокелдик деңгээли боюнча алынган активдерге	25,0	21,8	22,4	24,8	23,8
Биринчи деңгээлдин таза капиталы/тобокелдик деңгээли боюнча алынган активдерге	19,9	16,4	18,1	21,1	20,7
Лeverаж	16,9	16,2	15,6	16,8	16,8
Ликвиддүүлүк деңгээли					
Ликвиддүүлүк коэффициенти	70,0	65,0	77,8	75,5	64,4

Жогоруда белгиленгендер банк сектору алгылыксыз таасирлерге туруштук берүү мүмкүнчүлүгүнө, ошондой эле финансылык ортомчулук деңгээлинин жана келечекте банк секторунун натыйжалуу ишин жогорулатуу үчүн белгилүү бир потенциалга ээ экендигин тастыктоодо.

Банк ишине жүргүзүлгөн баа берүү, банк секторунун андан ары өнүгүшүнө өбөлгө түзгөн бир катар алгылыктуу багыттар бар экендигин белгилөөгө мүмкүндүк берүүдө. Албетте, учурда терс таасирин тийгизип жаткан же болбосо келечекте финансы-кредит уюмдарынын финансылык туруктуулугуна терс таасирин тийгизиши мүмкүн болгон бир катар факторлор бар.

5-БӨЛҮМ.

2018-2021-жылдарда банк секторун өнүктүрүү: максаттары жана негизги багыттары

§ 5.1. Банк секторун өнүктүрүү максаттары

Кыргыз Республикасынын банк секторун орто мөөнөткө каралган мезгил ичинде өнүктүрүүнүн негизги багыттарынын башкы максаттары төмөнкүлөр:

- банк тутумунун туруктуулугун арттыруу жана бекемдөө;
- банк кызмат көрсөтүүлөрүнүн сапатын жана пайдалануу мүмкүнчүлүгүн жогорулатуу үчүн шарттарды түзүү;
- банк секторунун өсүшү үчүн шарттарды түзүү;
- Кыргыз Республикасынын экономикасында банк секторунун ролун жогорулатуу;
- Банк ишинин натыйжалуулугун, коопсуздугун жана ишенимдүүлүгүн жана банк секторунун иш натыйжалуулугун колдоо;
- Кыргыз Республикасынын банк секторунун субъекттеринин ачык-айкындуулук деңгээлин алардын финансылык отчетторун, анын ичинде Кыргыз Республикасынын ар бир иштеп турган банкынын кредиттик активдеринин сапаты тууралуу маалыматты чечмелеп берүү аркылуу жогорулатуу;
- финансылык ортомчулук деңгээлин андан ары жогорулатуу үчүн шарттарды түзүү;

– кредиторлордун укуктарын бекемдөө жана банктык кызмат көрсөтүүлөрдөн керектөөчүлөрдүн маалыматтуулук деңгээлин жогорулатуу.

§ 5.2. Кыргыз Республикасынын банк секторун өнүктүрүүнүн негизги багыттары

5.1. Банк ишинде инновацияларды жайылтуу аркылуу, финансылык ортомчулук деңгээлин жогорулатуу үчүн өбөлгө түзүү

Заманбап жана келечектүү макроэкономикалык шарттарды эске алуу менен мурдатан келаткан банктык кызмат көрсөтүүлөрдүн өнүгүшүнө өзгөчө көңүл буруу зарыл. Бул багытта иш алып баруу менен ЕАЭБга мүчө өлкөлөрүнүн сыяктуу эле, өнүккөн жана өнүгүп келе жаткан чет өлкөлөрдүн да тажрыйбаларын колдонуу зарыл, ошол эле учурда Кыргызстан банк секторуна сыяктуу эле, өлкөнүн бүтүндөй экономикасына алгылыктуу таасирин тийгизе ала турган банктык продукттар жагында жаңычыл болушу мүмкүн экендигин унутпоого тийишпиз.

Калктын басымдуу бөлүгүнө банк, ошондой эле анын негизги кызмат көрсөтүүлөрү (депозиттер жана кредиттер) кеңири жайылтылган азыркы шартта, сунушталуучу ушул кызмат көрсөтүүлөрдү дифференциациялоо жана сапатын жогорулатуу зарыл.

1.1. Кредиттөөнүн өнүгүшү

Учурда Кыргызстанда кредиттик система консервативдүү болуп эсептелет, ал өз керектөөчүсүн тапты жана жаңы кардарларды табуу улам татаалдоодо. Коммерциялык банктардын иши иштеп жаткан ишкерлерди андан ары өнүктүрүүгө багытталган, бул жыйынтыгында келип, жумуш орундарынын түзүлүшүнө өбөлгө түзөт, бирок көпчүлүк башталгыч ишкерлерге бизнесин нөлдөн баштоого мүмкүнчүлүк бербейт.

Банктык кредиттердин олуттуу үлүшү соода жана айыл чарба тармактарында топтолгон. Демек, Кыргызстанда туризм, транспорт, өнөр жай, ипотекалык кредиттөө тармактары кредиттик продукттар үчүн кошумча рынок боло алышат. Бул тармактарды өнүктүрүү зарыл экендигине карабастан, бизнес баштоо үчүн кредиттер өсүшкө олуттуу түрткү бериши мүмкүн. Бул тышкы саясий жана макроэкономикалык

өзгөрүүлөр (ЕАЭБга кирүү) алкагында жана өлкөнүн өнүгүү багытында кыйла актуалдуу болууда.

Ишкердик ишти баштоого кредиттерди кылдат жана пландаштырып өнүктүрүү мурда өнүкпөгөн секторлордун, чөйрөлөрдүн өнүгүүсүнө өбөлгө түзөт; айрыкча, импорт алмаштыруучу жана экспортко багытталган тармактарды өнүктүрүүдө, жумуш орундарынын түзүлүшүн шарттайт; бүтүндөй финансылык кызмат көрсөтүүлөрдүн кеңири жайылтылышына жана жалпы экономикалык жагдайдын жакшыруусуна алып келет. Финансылык сабаттуулук деңгээлин жогорулатуу менен бирге эле, финансылык пландаштыруу боюнча башка маалымат берүү кызмат көрсөтүүлөрү, ошондой эле консалтинг да талап кылынат.

Ишкердик ишти баштоону каржылоодо бүгүнкү күнү финансы системасына кеңири жайылтылып жаткан гарантиялык фонддор да маанилүү роль ойношот. Бул механизмдин максаты болуп, чакан жана орто ишкерлердин субъекттери үчүн банкттык кредиттердин жеткиликтүүлүгүн жогорулатуу болуп саналат, алар гарантияларды (кепилдиктерди) сунуштоо аркылуу бизнести өнүктүрүүгө, өндүрүштү кеңейтүүгө, жаңы технологияларды, инновациялык ишти жайылтууга жана жаңы ишканаларды ачууга багытталат.

Ипотекалык кредиттөөнү өнүктүрүү максатында Улуттук банкы «Мамлекеттик ипотекалык компания» ААК менен биргеликте контракттык турак-жай системасы аркылуу баштапкы төлөмдү топтоого негизденген жана кийинчерээк турак-жай сатып алуу үчүн жеткиликтүү кредит алууга укук берген ипотекалык кредиттөөнүн жаңы механизмдин жайылтуу каралууда, бул кирешеси аз үй бүлөлөр үчүн оптималдуу вариант болуп саналат. Бул механизмдин ишин камсыз кылуу үчүн турак-жай –аманат мекемесинин ишин укуктук, лицензиялык жана финансылык жөнгө салууну кошо алганда, мамлекеттик комплекстүү колдоо, ошондой эле аманатчыларга мамлекеттик гарантияларды сунуштоо талап кылынат.

Айыл -чарба өндүрүшүн жеткиликтүү кредиттөөнүн (каржылоонун) атайын системасын түзүү долбоорлору айыл-чарба продукттар рыногун өркүндөтүүнүн маанилүү багыты болуп саналат, кампага менчик укугун тастыктаган документтерди (күбөлүктөрдү) күрөөгө коюу аркылуу кредиттөө (каржылоо) анын бир түрү болуп эсептелет.

Маанилүү багыттардын бири өлкөдө керектөө кредитин өнүктүрүү маселеси. Калктын керектөө креиттеринен кеңири пайдаланышын камсыз кылуу каражаттарга суроо-талапты жана пайдалануу мүмкүнчүлүгүн арттыруунун эсебинен товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр рыногун өнүктүрүүгө түрткү берет, бул өз кезегинде, бизнестин жаңы түрлөрүн, ал тургай аймактарда өнүктүрүүгө өбөлгө түзөт.

1.2.Мобилдик (интернет, онлайн) банкинг

Банктык инновациялык кызмат көрсөтүүлөр – бул, өлкөнүн банк жана төлөм системасын өнүктүрүүнүн негизги багыттарына ылайык келет деген критерийлерин канааттандырган, буга чейин ушу сыяктуу иштер, кызмат көрсөтүүлөр колдонулбаган, аларды иш жүзүндө колдонуу кардардын керектөөлөрүн канааттандырууга багытталган жаңы продукттар, кызмат көрсөтүүлөр, технологиялар.

Технологиялык өзгөрүүлөрдүн пайда болуу жана жайылуу тездиги улам өсүүдө жана жакынкы келечекте азыр анчалык байкалбаган, банктардын жана уюлдук байланыш операторлорунун ортосунда атаандаштыктын пайда болушуна күбө болобуз.

Финансы секторунун уюмдарынын жана банктардын ишин жүзөгө ашыруу принциптери мурдагыдай эле, алардын иш туруктуулугун жана чечимдерди кабыл алууда консерватизмди камсыз кылууга багытталган. Ал эми мобилдик операторлордун иштөө принциби – кардарга кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоо, ошондой эле чечимдерди ыкчам кабыл алуу жана рынок шарттарынын өзгөрүүсүн өтө тез кабылдашы. Белгилүү болгондой эле, мындай финансылык технологиялык компаниялар чакан бизнеске тез аралашат, ал эми Кыргызстан экономикасынын абалын эске алганда анын 50% көбүрөөгү айыл-чарба өндүрүшү менен алектенген чакан чарбалардан жана жеке бизнес кызмат көрсөтүүлөрдөн турат. Ошондой эле, катары улам барган сайын өсүп жаткан жаштарды эске алганда, финансылык технологиялык компаниялар активдерин жана капиталын арттыруу менен бүгүнкү күндө банктарга таандык болгон рынокко аралашууну көздөйт.

Бул учурда, коммерциялык банктарда төмөнкүдөй дилемма келип чыгат: инновациялык продукттар рыногунан чыгуу жана мурдатан келаткан банк ишин улантуу же финансылык технологиялык

компаниялар менен биригүү жана функционалдык түзүмдү кайра өзгөртүп түзүү долбоорун ишке ашыруу жана башкаруу системасын модернизациялоону баштоо.

Улуттук банк «Кыргыз Республикасында банктык инновациялык кызмат көрсөтүүлөрдү жайылтуунун атайын режими жөнүндө» убактылуу жобо долбоорун коомдук талкууга сунуштады жана инновациялык жаңы продукттардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн өнүгүшүнө кызыкдар, анткени инновациялар экономикалык өсүшкө, өнүгүүгө жана түзүмдүк алга жылууларга өбөлгө түзөт, экономиканын бардык чөйрөлөрүндө, анын ичинде банк ишинде өнүгүүнү камсыз кылат. Ошону менен бирге Улуттук банк өлкөнүн финансылык абалына жана аброюна зыян келтириши мүмкүн болгон, контролдукка алынбаган эмиссия, акча каражаттарынын изин жашыруу тобокелдигин төмөндөтүүгө жана четтетүүгө багытталган бир катар иш-чараларды, ошондой эле банктар жана мобилдик байланыш операторлору үчүн бирдей мүмкүнчүлүктөрдү камсыз кылуу боюнча иш-чараларды өткөрөт.

Банк чөйрөсүндө электрондук инновациялар дээрлик ар бир иш чөйрөсүндө ийгиликтүү өнүгүүгө жөндөмдүү. Инновациянын бул түрү кандай аралык болбосун жана дүйнөнүн кайсы бурчуна болбосун маалымат электрондук түрдө бериле турган заманбап шартта маанилүү роль ойнойт. Ошону менен бирге убакытты үнөмдөйт жана кардарлардын көптөгөн милдеттерин жеңилдетет.

Келечекте банктын кардарды үйүнө барып тейлөөлөрү чекене банк кызмат көрсөтүүлөрүнүн негизги формасына айланат. Ал банкоматтарды жана кредиттик төлөм карточкаларын жана банктардын бөлүмдөрү сунуштай турган кызмат көрсөтүүлөрдүн үйгө барып сунушталуучу банк кызмат көрсөтүүлөрүнүн бирдиктүү системасына биригишин камсыз кылат.

Үйгө барып сунуштоочу банк операцияларын өнүктүрүү жана өркүндөтүүдөгү негизги проблема болуп, телекоммуникациялык системаларды модернизациялоо саналат.

Жаңылануулардын натыйдасында эмгек өндүрүмдүүлүгү жогорулаары, компаниялардын жана банктардын ыксыз чыгашалары азая турандыгы, алардын кирешелери жана рентабелдүүлүгү кескин өсөөрү, ал эми кызмат көрсөтүүлөр комиссиялык төлөмөрдүн азаюусу эсебинен кыйла жеткиликтүү болоору болжолдонууда.

1.3. Жыйым топтоо каражаттары жана баалуу металлдар рыногун өнүктүрүү

Банк тутумунун негизги милдеттерин кароого алууда, анын ичинде өлкө калкынын бош акча ресурстарын тартууда жана экономиканын зарыл тармактарына каржылоону көбөйтүүдө албетте, жыйым топтоону өнүктүрүү зарылчылыгы проблемасын сөз кылуу зарыл.

Коммерциялык банктар тарабынан жеке белгилери көрсөтүлбөгөн металл эсептери менен операцияларды ишке ашырууга өбөлгө түзгөн механизмдерди иштеп чыгуу боюнча иш-чараларды өткөрүү да пландаштырылууда. Бул, ишенимдүү инвестициялык активдер жана калктын жашоо деңгээлинин жогорулоосунун альтернативалуу булагы катары баалуу металлдардын артыкчылыгын арттыруу максатында жүзөгө ашырылып келет. Аманатчылар «алтын» эсептерге акча каражаттарын салып, банктар тарабынан сунушталуучу кызмат көрсөтүүлөр аркылуу сатып алууну жана сатууну жүзөгө ашыра алышат. Мындай инновациялар валюта рынокторундагы өзгөрүүлөр орун алган учурда кыйла артыкчылыкка ээ болушу мүмкүн жана валюталык жыйым топтоого альтернатива болууга, ички рынокто чет өлкө валютасына атаандаштыкка туруштук берүү үчүн кызмат кылат.

2. Кредиттер боюнча пайыздык чендерди төмөндөтүү үчүн шарттарды жана өбөлгөлөрдү түзүү

Улуттук банк тарабынан өткөрүлүүчү кредиттик аукциондор пайыздык чендерди төмөндөтүүнүн таасирдүү инструменттеринин бири болуп саналат. Кредиттик аукциондор Улуттук банктын демилгесинин негизинде, ликвиддүүлүктү колдоо жана экономиканын айрым тармактарын кредиттөө үчүн коммерциялык банктар тарабынан кредиттик ресурстарды улуттук валютада сунуштоо максатында өткөрүлөт. Экономиканын реалдуу секторун кредиттөөнү кеңейтүүгө, кредиттер боюнча пайыздык чендерди төмөндөтүүгө жана андан улам финансы-кредит системасында инвестициялык шарттарды жакшыртууга өбөлгө түзүү кредиттик аукциондордун максатынан болуп саналат.

Кредиттик аукциондордун алкагында экономиканы кредиттөөгө сунушталган каражаттар так максаттуу багытына ээ жана коммерциялык банктардын карыз алуучуларынын арасында төмөнкү багыттар боюнча жайгаштырылышы мүмкүн: өнөр жай, айыл чарбасы,

соода, курулуш, туристтик чөйрө, транспорт, байланыш жана кызмат көрсөтүүлөр чөйрөсү.

Арзан узак мөөнөткө колдонуу каралган ресурстарынын болушу кредиттер боюнча чендердин андан ары төмөндөө шарттарынын бири болуп саналат. Узак мөөнөткө колдонуу каралган акча үчүн улуттук валютага карата ишеним жана бир нече жыл аралыгында туруктуу негизде инфляциянын төмөн деңгээлде болуусу зарыл, буга импорттун азайышы өбөлгө түзүшү мүмкүн, башкача айтканда өзүнүн ички өндүрүшү болууга тийиш. Ошондой эле кардарларды тартуу үчүн алгылыктуу атаандаштыктын болуусу да шарт. Мындан тышкары, «кредит» продуктусуна фондулук рынок түрүндө, жеке капиталдар рыногу түрүндө альтернатива же атаандаштык да болуусу абзел.

Пайыздык чендерди төмөндөтүү максатында, коммерциялык банктарга экономиканын реалдуу секторун кредиттөө максатында өлкөнүн инвестициялык климатты чыңдоонун мамлекеттик программаларынын алкагында, чет өлкө инвесторлорунун узак мөөнөттүү ресурстарын экономиканын реалдуу секторун кредиттөө үчүн тартуу сунушталат. Аталган узак мөөнөттүү ресурстар негизинен, чет өлкө валютада болушун эске алуу менен аларды орун алышы ыктымал болгон тобокелдиктерден камсыздандыруу же хеджирлөө механизмдин иштеп чыгуу зарыл. Резервдик, пенсиондук, топтолмо фонддордо консервацияланууга тийиш болбогон арзан инвестициялык каражаттар тууралуу сөз жүрүүдө. Бул каражаттарды экономиканы өнүктүрүүгө жумшоо зарыл. Узак мөөнөткө колдонуу каралган жана арзан ресурстар менен реалдуу өндүрүш каржыланууга тийиш. Бул учурда инвесторлор менен рынокко кирүү баскычында инвестицияларды тартуу шарттарын, анын ичинде пайыздык чен өлчөмдөрүн макулдашып алуу үчүн мамлекеттин активдүү катышуусу зарыл. Банк секторуна каражаттарды сунуштагысы келген инвесторлордон каражаттар кандай пайызда берилип жаткандыгын тактап, алгылыктуу, төмөн чендерде сунушталган учурда макулдук берүү зарыл. Ошентип, Кыргыз Республикасынын банк рыногуна кирүү баскычында эле сектор үчүн пайыздык ченди макулдашып алууга жол берилет. Кандай болбосун учурда, бул үлгү (модель) Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн деңгээлинде иштелип чыгууга тийиш, мисалы, аталган милдет өлкөгө инвестицияларды тартуу маселеси

менен иш алып барган өзүнчө инвестициялык комитетке жүктөлүшү мүмкүн.

Калк арасында нак эмес эсептешүүлөр системасын өнүктүрүү, үй чарбаларынын ресурстарын, жаңы төлөм кызмат көрсөтүүлөрү аркылуу уюмдардын кызматкерлерин тартуу да банктардын пайыздык чендеринин төмөндөшүнө таасир этиши мүмкүн.

Кредиттер боюнча пайыздык ченди төмөндөтүү, ошондой эле чакан жана орто бизнести каржылоо максатында, айыл чарбаны каржылоо боюнча мамлекеттик программаны андан ары жүзөгө ашыруу зарыл. Аталган программа Кыргыз Республикасынын фермерлерине жеңилдетилген пайыздык чендер боюнча каражаттарды алуу мүмкүнчүлүгүн берет.

Банктык кредиттик продукттарга пайыздык чендердин төмөндөшү мамлекеттин жана коммерциялык банктардын негизги милдеттеринин бири бойдон калууда. Бул үчүн комплекстик чараларды көрүү зарыл, анын ичинде:

- макроэкономикалык туруктуулукту камсыз кылуу, кредиттик жана башка тобокелдиктерди төмөндөтүү;
- банк секторунда атаандаштыкты жогорулатуу, банктардын андан ары капиталдаштыруусуна түрткү берүү жана ички ресурстарды мобилизациялоо;
- мамлекеттин узак мөөнөттүү финансылык ресурстарды сунуштоодо катышуусу;
- монополияга каршы жөнгө салуу, керектөөчүлөрдүн укугун коргоо жана финансылык кызмат көрсөтүүлөрдөн пайдалануучулардын финансылык сабаттуулугу боюнча натыйжалуу ченемдик укуктук базаны түзүү.

3. Банктык кызмат көрсөтүүлөр сапатын жана алардан пайдалануу мүмкүнчүлүгүн жогорулатуу үчүн шарттарды түзүү

Банктык кызмат көрсөтүүлөрдүн сапатын жогорулатуу, андан улам банк тутумунун өнүгүшү банк секторуна карата ишенимди андан ары жогорулатуунун маанилүү шарттарынын бири болуп саналат. Мында, эгерде банктык кызмат көрсөтүүлөрдүн сапатын жогорулатуу маселеси банктык кызмат көрсөтүүлөр сунушталып жаткан жерлерге

карата адилеттүү болсо, анда башка жерлерде аларды дегеле сунуштап баштоо үчүн шарттарды түзүү милдетин алдыга коюу зарыл.

Учурда, айыл жергесинде жашаган өлкө калкынын кыйла бөлүгү шаар жана район борборлорунда жашагандарга сыяктуу эле банктык кызмат көрсөтүүлөрдөн жакындан пайдалануу мүмкүнчүлүгүнө ээ эмес. Буга бир катар себептер түрткү болгон, алардын негизкилеринен болуп айыл жергесинде банктык офистерди күтүүнүн жогорку наркы жана инфраструктуранын начар өнүгүшү саналат.

Ушуга байланыштуу чаралар комплексин көрүү талап кылынат, алар салтка айланган банктык кызмат көрсөтүүлөрдү жеткирүү максаты менен чектелбейт, бирок айыл жергесинде мобилдик банкингден пайдалануу мүмкүнчүлүгүн өнүктүрүү максатын алдыга коет. Аталгандар аркылуу салыктарды жана социалдык чегерүүлөрдү чогултуу боюнча тейлөө түйүндөрүн кеңейтүү, пенсияларды жана жөлөк пулдарды, бюджеттик мекемелердин кызматкерлерине эмгек акыны төлөөнү жүзөгө ашыруу.

Улуттук банк «Кыргыз Республикасынын төлөм системасын өнүктүрүүнүн 2018-2021-жылдарга каралган негизги багыттарынын», ошондой эле банктык кызмат көрсөтүүлөрдөн пайдалануу мүмкүнчүлүгүн кеңейтүү жагындагы башка чаралардын алкагында, калктын жана чарба жүргүзүүчү субъекттердин төлөм кызмат көрсөтүүлөрүнөн пайдалануу мүмкүнчүлүгүн кеңейтүүгө багытталган иш-чараларга катышып, ошол аркылуу инновациялык төлөм технологияларын жайылтууга, анын ичинде төлөм жана алдын ала төлөө карттарын, мобилдик банкингди, электрондук акчаны жайылтууга, ошондой эле төлөм кызмат көрсөтүүсүнүн чөйрөсүн кеңейтүүгө калк жана чарба жүргүзүүчү субъекттер үчүн алардын наркын төмөндөтүүгө өбөлгө түзгөн технологиялык жана башка чечимдерди кабыл алууга жана аралыктан туруп төлөм кызматтарынан пайдаланууга мүмкүнчүлүк түзөт.

4. Ислам каржылоо принциптерин жайылтууга көмөктөшүү

Улуттук банктын 2018-2021-жылдарга карата артыкчылыктуу, стратегиялык максаттарынын бири болуп өз ишин ислам банк иши жана каржылоо принциптеринде жүзөгө ашырган финансы-кредит уюмдарын каржылоо үлүшүн арттыруу саналат, аларды жүзөгө

ашыруу үчүн Улуттук банк тарабынан төмөнкүдөй негизги милдеттер аныкталган:

– Кыргыз Республикасында салтка айланган банктык иш чөйрөсү менен катар эле, ислам банкингин андан ары өнүктүрүү үчүн бирдей финансылык чөйрөнү калыптандыруу максатында, ислам каржылоо продукттарынын мүнөздүү өзгөчөлүгүн эске алуу менен Жарандык жана Салык кодекстерине өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү процессинде мамлекеттик органдардын иш-аракеттерин координациялоо.

– ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык келген банктык кызмат көрсөтүүлөр катарын кеңейтүү максатында, Ислам финансылык кызмат көрсөтүүлөр кеңешинин (IFSB) жана ислам финансы институттар үчүн бухгалтердик эсепке алуу жана аудит боюнча уюмдун (AAOIFI) эл аралык стандарттарын Кыргыз Республикасынын банк мыйзамдарына андан ары жайылтуу жана шайкеш келтирүү. Учурда, ченемдик укуктук актыларды иштеп чыгууда жана ислам каржылоо принциптери бөлүгүндө Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына түзөтүүлөрдү киргизүүдө Улуттук банк ислам банк иши жана каржылоо принциптери маселелеринде эксперттик корутундунун жоктугу көйгөйүнө туш болууда. Ушуга байланыштуу, Улуттук банк финансылык Шариат кеңешин мамлекеттик деңгээлде түзүү маселесин демилгелөөнү жана иштеп чыгууну пландаштырууда, анын ролу ислам банк иши жана каржылоо принциптеринин Шариат стандарттарына жана жергиликтүү мыйзамдарга ылайык келиши бөлүгүндө Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын жана ченемдик укуктук актыларын изилдөөдө турат.

– ислам каржылоо принциптерине ылайык ишин жүзөгө ашырган банктарга ликвиддүүлүктү натыйжалуу тескөө үчүн бирдей финансылык шарттарды жана мүмкүнчүлүктөрдү түзүү. Бул максаттарда дуалдык банк тутуму (салтка айланган жана ислам банктарынын) менен өлкөлөрдө акча-кредит саясатын жүргүзүү тажрыйбасы изилдөөгө алынат.

– ислам банк иши жана каржылоо принциптеринин негизинде банктык операцияларды ишке ашыруунун так эрежелерин белгилөө менен ислам банктарын же «ислам терезелери» менен банктарды түзүү процессине көмөк көрсөтүү, анын натыйжасынан өз ишин ислам каржылоо принциптеринде ишке ашырган финансы-кредит

уюмдарын каржылоо үлүшүн финансы секторунун жалпы кредит портфелинин 5 пайызга чейин арттыруу болууга тийиш. Ошондой эле, Улуттук банк өз компетенциясынын чегинде консультациялардын жана кабыл алынуучу ченемдик укуктук актыларына жөнгө салуу таасирине талдап-иликтөөнүн алкагында, ислам камсыздандыруу жана ислам баалуу кагаздар рыногун өнүктүрүүгө көмөк көрсөтүү боюнча Мамфинкөзөмөл менен өз ара иш алып барууну улантат.

Экономика министрлиги, Мамфинкөзөмөл, Кыргызстандын мусулмандар дин башкармалыгы жана «Ислам финансы ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмеси менен Ислам экономикасынын ажырагыс компоненттеринен болгон зекет жана вакф фонддорун өнүктүрүү боюнча ченемдик укуктук актыларды өнүктүрүү боюнча ченемдик укуктук актыларды өркүндөтүү жагында өз ара иш алып барууда сунуштарды иштеп чыгуу. Бул иш-чаралар калктын бош акча ресурстарын социалдык-коомдук багыттагы долбоорлорго аларды андан ары инвестициялоо үчүн мобилизациялоого жана топтоштурууга мүмкүн кылат. Өз кезегинде, коомдо кирешелерди кайра бөлүштүрүүнүн белгиленген механизми мамлекеттик бюджеттин чыгашаларын кыйла кыскартат.

Ислам каржылоо принциптери боюнча финансылык сабаттуулук деңгээлин жогорулатуунун узак мөөнөттүү келечекте калктын финансылык кызмат көрсөтүүлөрдү керектөө маданиятын сыяктуу эле, Улуттук банк тарабынан жүргүзүлүп жаткан акча-кредит саясатын түшүнүүсүн да калыптандырууга мүмкүн кылат.

Учурда, Кыргыз Республикасынын ислам каржылоо принциптери рыногунда квалификациялуу адистердин жетишсиздиги өлкөдө ислам каржылоо принциптерин өнүктүрүүгө кедерги болгон факторлордун бири болуп саналат. Бул чөйрөдө кадрларды даярдоо Кыргыз Республикасында ушул сектордун натыйжалуу өнүктүрүүнүн негизги чечимдеринин бири болгон. Өлкөдө ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын лицензиясына ээ болгон жогорку окуу жайлардын, билим берүү мекемелеринин жоктугуна байланыштуу, Улуттук банк аталган чөйрөдө улуттук кадрларды даярдоо жана кайра даярдоо үчүн ислам экономикасы жана финансы боюнча регионалдык окуу борборун түзүү боюнча сунуш даярдайт.

Көрсөтүлгөн милдеттерди чечүү Кыргыз Республикасында ислам каржылоо принциптерин узак мөөнөттүү өнүктүрүүнүн ишенимдүү

базасын түзүүгө мүмкүн кылат. Натыйжада, аталган сектордун 2021-жылга карата ушул стратегияда белгиленген максаттуу көрсөткүчтөргө жетүүсү мүмкүн.

Жетекчилик комитетинин ишин токтотууга жана өлкөбүздүн аймагында барган сайын көп сандагы ислам ФКУлардын, халал индустриянын, такафул, сукук, иджара жана башка институттарынын ачылышына байланыштуу, ислам финансылык кызмат көрсөтүүлөр индустриясын өнүктүрүү боюнча борбордук аянтча болушу ыктымал Координациялык кеңешти түзүү маселеси демилгеленет.

5. Банк тутумунун туруктуулугун жогорулатуу жана бекемдөө. Базель II жана III айрым элементтерин колдонууга киргизүү үчүн иш-чаралар топтомун жүргүзүү жана тобокелдикти аныктоого багытталган көзөмөлдүк ыкмасына негизденген принциптерди андан ары өркүндөтүү

Улуттук банк тарабынан коммерциялык банктардын ишине көзөмөл жүргүзүү инструменттери өркүндөтүлөт, атап айтканда тобокелдикти аныктоого багытталган мамилеге негизденген көзөмөлдүк принциптерин жайылтуу иши улантылат.

Тобокелдикти аныктоого багытталган көзөмөлдүк – бул, банк ишинде орун алышы ыктымал тобокелдиктерге ылайык чараларды көрүүгө топтолгон көзөмөл. Тобокелдикти аныктоого багытталган көзөмөлдүктү жүзөгө ашыруу орун алышы ыктымал болгон тобокелдиктерди аныктоого, баа берүүгө жана аларды тескөө сапатына баа берүүгө негизделген, бул көзөмөлдүктү банк ишинде тобокелдик орун алышы ыктымал болгон эң чабал жерлерине топтоштурууга жана Улуттук банктын ресурстарын мүмкүн болушунча натыйжалуу пайдаланууга мүмкүнчүлүк берет.

Тобокелдикти аныктоого багытталган көзөмөлдүк — бул, келечеги бар мамиле, мында инспектор банк ишинин ар түрдүү чөйрөсүнө, ага байланыштуу тескөө жана ички контролдук сапатына баа берип, тобокелдик орун алышы ыктымал болгон эң чабал жана кооптонууну жараткан иш чөйрөсүн аныктап, андан соң өзгөчө көңүлүн ушул жерлерге бурат. Тобокелдикти аныктоого багытталган көзөмөлдүк дегенден улам, көзөмөл ресурстарын аларды эң эле оптималдуу пайдалануу максатында натыйжалуу бөлүштүрүүнү түшүнүү зарыл.

Банктарга көзөмөлдүктү жүргүзүү инструменти катары тобокелдикти аныктоого багытталган көзөмөл принциптерин жайылтуу мыкты эле аралык тажрыйбаны, II жана III Базель принциптеринин айрым элементтерин эске алуу менен жөнгө салуу талаптарын өзгөртүү зарылчылыгына алып келет. Банктарга карата талаптарды өзгөртүүдө колдонуудагы мыйзамдар, коммерциялык банктардын иши жана мүмкүнчүлүктөрү эске алынат.

Талаптар өзгөртүлгөн шартта, мыйзамдарда банктарга көзөмөл жүргүзүү өнүккөн өлкөлөрдүн деңгээлине жакындатууга өбөлгө түзөт, өзгөртүүлөр банктардын өнүгүүсүн чектелишине алып келген жөнгө салуу нормаларынын төмөндөтүүгө багытталат, атап айтканда өзгөртүүлөр потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга каралган камдарды (РППУ) чегерүү бөлүгүндө Финансылык отчеттуулуктун эл аралык стандарттары-9 өтүүнү эске алуу менен пландаштырылууда, жаңы стандартка өтүү жоготуу тобокелдик деңгээлине таасир этүүнүн ретроспективдик факторлорун сыяктуу эле, алардын болжолдуу факторлорун да эске алуу менен активдерге кыйла сапаттуу баа берүүгө мүмкүн кылат. Ошондой эле ички керектөөнү көбөйтүү максатында, керектөө кредиттөөгө мониторинг жүргүзүүгө (талаптарды азайтуу жана банктардын финансылык абалына коркунуч келтирбеген кредиттер суммалары үчүн кредиттөө көлөмдөрүнүн көбөйтүү максатында) карата ченемдерди жана талаптарды кароого алуу пландаштырылууда.

Банк системасынын туруктуулугун камсыз кылуу Улуттук банктын ишмердигини негизги багыттарынын бири жана аталган функцияны аткаруу, 2016-жылдын 16-декабрындагы № 207 номериндеги Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» Мыйзамында аныкталган уставдык капиталдын көлөмүнө болгон талаптарды аткаруу жана банктын туруктуу өнүгүшүн камсыз кылуу үчүн банк ишине мүнөздүү болгон потенциалдуу жоготуулардын ордун жабууну камсыз кылуу, кардарлардын банкка карата ишенимине кепил, банк ишин жүзөгө ашырууда келип чыгышы мүмкүн болгон тобокелдиктерден коргонуу чарасы катары, көзөмөл жүргүзүү максатында банктын капиталынын өлчөмүн аныктоо алкагында жүргүзүлөт.

Корпоративдик башкаруунун эрежелери, Директорлор кеңешинин алдындагы комитеттер курамын, Директорлор кеңешинин алдындагы

көз каранды эмес Директорлор кеңешинин мүчөлөрүнүн ролун ачыктоо боюнча талаптарды өркүндөтүү жана комплаенс кызматынын жана аткаруу органынын структурасын карап чыгуу боюнча эл аралык тажрыйбаларынын негизинде жакшыртылуусу кутүлүүдө.

Улуттук банк корпоративдик башкаруунун мыкты стандарттарын/тажрыйбаларын киргизүү боюнча иш чараларды алып барууну пландаштырууда. Буга байланыштуу, акционерлердин жана инвесторлордун ишенимин камсыз кылуу үчүн Директорлор кеңешинин алдындагы комитеттер курамы, Директорлор кеңешинин көз каранды эмес мүчөлөрүнүн, комплаенс кызматынын жана аткаруу органынын структурасы боюнча толук жана аныкталган маалыматтарды «сакта жана түшүндүр» принцибин аткаруу негизинде сапаттуу ачыктоо башкы мааниге ээ.

Коммерциялык банктардын башкаруу органдарынын: жүктөлгөн милдеттерди аткаруу учурунда, аракетсиздикке милдетти кошо алганда, кабыл алынган чечимдер үчүн Директорлор кеңешинин мүчөлөрүнүн жана аткаруу органдарынын жеке жоопкерчилигин бекитүү да зарыл.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, коммерциялык банктын башкаруу органдарынын курамына абийирсиз жактардын келишине жана алардын банкты башкарууда акылга туура келбеген аракеттери банктын акционердик наркынын олуттуу төмөндөшүнө же акционерлердин укуктарын жана мыйзамдык кызыкчылыктарын бузууга бөгөт болуучу механизмдер аркасында иш чараларды мындан ары да улантат.

6. Интеграциялык көмөктөшүүнүн алкагында Евразия экономикалык бирлигинде мыйзам актыларын шайкеш келтирүү

Мыйзам актыларын шайкеш келтирүү иши Евразия экономикалык бирлигине катышуучу-мамлекеттердин жумушчу тобу тарабынан жүзөгө ашырылат. Мындай иш финансылык чөйрөдө мыйзам актыларын шайкеш келтирүү планы аркылуу ишке ашырылат. Бул планда 3 баскыч каралган:

I баскыч – Базалык түшүнүктөргө жана аныктамаларга ревизия жүргүзүү (аяктоо мөөнөтү – 2019-жыл);

II баскыч – Кесипкөй ишин лицензиялоо жана шайкеш келтирүү (мөөнөтү – (2019-2023-ж.);

III баскыч – Көзөмөлдүк жана корпоративдик башкаруу (мөөнөтү – (2022-2025-ж.).

I баскычтын талабын жүзөгө ашыруунун алкагында Банктык көзөмөл боюнча Базель комитетинин негизги принциптерине ылайык баа берүүдө, глоссарийлерди иштеп чыгууда жана ушул баскычта колдонулган негизги түшүнүктөрдү аныктоодо, банктык операция катары таанылган операциялардын улуттук тизмегин түзүүдө жана коммерциялык банктарга уруксат берилген жана/же тыюу салынган иш багыттарын аныктоодо Евразия экономикалык бирлигине мүчө-мамлекеттердин улуттук банктык мыйзамдарындагы айырмачылыктарды аныктоо иши жүргүзүлөт.

Пландын II баскычында лицензиялоо жагында бирдиктүү стандарттардын маселеси каралган: банктык кызмат көрсөтүүлөр рыногунда иш алып баруу шарттарын түзүү жана банктарды түзүү тартибин түптөө, лицензияны каттоодон өткөрүүдө баш тартуунун жана берүүнүн негизи; банк ишин жүзөгө ашырууга лицензияны кайтарып алуу үчүн негиздер, кайтарып алуу тартиби жана жол-жоболор, лицензиянын аракетин токтотуу же чектөө, банктардын финансылык абалын чыңдоо жана банкроттукка чыгаруу, банктарды жоюу жана кошуу, бириктирүү, кайра өзгөртүп түзүү, же анын иш чөйрөсүн кеңейтүү формасында аларды өзгөртүп түзүү өзгөчөлүктөрү (обочолонгон түзүмдүк бөлүмдөрдү ачуу);

Ал эми пландын III баскычында банктардын, банктык холдингдердин жана банктык топтордун ишин көзөмөлдөө, алардын финансылык ишенимдүүлүгү, Финансылык отчеттун эл аралык стандарттарынын негизинде бухгалтердик (финансылык) отчету, банктардын пруденциалдык отчету (анын ичинде консолидацияланган негизде), корпоративдик башкаруу, тобокелдиктерди тескөө, финансылык кызмат көрсөтүүлөрдүн керектөөчүлөрүнүн укугун коргоо, маалыматтык коопсуздук, кылмыш жолу менен алынган кирешелерди легалдаштырууга (изин жашырууга) жана террористтик иш-аракеттерди каржылоого каршы аракеттенүү ж.б. жагында маселелер каралган.

Жалпысынан 2025-жылы финансылык чөйрөдө мыйзам актыларын шайкеш келтирүү процессин аяктоо пландыштырылууда.

7. Киберкоопсуздукту күчөтүү

Бүгүнкү күндө банк секторунун өнүгүүсү маалымат технологиялар тармагында көбүнесе заманбап инновацияларды жайылтуу деңгээлинен көз каранды. Электрондук инновациялар экономикалык өсүштү тездетүүчү фактордон болуу менен бирге экономикалык процесстердин динамикасына оң таасирин тийгизүүдө. Интеграциялык процесстердин өнүгүүсү жана финансылык чөйрөнүн ааламдашуусу өз кезегинде маалымат коопсуздугуна келтирилген коркунучтар чөйрөсүн кеңейткен. Эгерде банктарга мурда өз маалымат системаларынын алкагында маалымат коопсуздугун камсыз кылуу толугу менен жетиштүү болгон болсо, бүгүнкү күнү финансы системасынын бардык катышуучулары менен тыгыз өз ара иш алып баруусуз банк жана төлөм системаларынын коопсуздугун камсыз кылуу үчүн классикалык ыкмалардын пайдаланышы жетишсиз, бул тууралуу дүйнө жүзүндө болуп өткөн акыркы окуялар тастыктаган.

Маалымат коопсуздугун өнүктүрүүнүн дүйнөлүк тенденциялары классикалык коркунучтардын технологиялык жабдуулардын, түйүндүн жардамы менен интернетте же киберчөйрөдө адамдардын, программалык камсыздоонун жана кызмат көрсөтүүлөрдүн өз ара иш алып баруусунда келип чыккан, физикалык формага ээ болбогон чөйрөдө жашаган коркунучтарга ооп кетүүсүн көрсөтүүдө. Киберчөйрөдө маалымат коопсуздугунун камсыз кылынышы бул киберкоопсуздуктун негизги милдети жана финансы системасында кибер-тобокелдиктерди тескөөнүн негизги инструменти.

Төмөнкү багыттарды өнүктүрүү зарыл:

1. ISO/IEC 27001:2013, ISO/IEC 27032:2012 ж.б. сыяктуу маалымат коопсуздугунун эл аралык стандарттарын илгерилетүү.

2. Киберкоопсуздукка көңүл буруу төмөнкүлөр үчүн зарыл:

– Маалымат коопсуздугунун тескөө системасын өркүндөтүү (СУИБ);

– Маалымат коопсуздугу жагында операциялык иштеги классикалык чараларды мониторинг, калпыстыктарды жөнгө салуу жана киберкоопсуздук боюнча чара көрүү жагына жылдыруу

– «Security Operation Center» (SOC) чет өлкө борборлорунун аналогиясы боюнча киберкоркунучтарды жөнгө салуу борборлорун түзүү.

- СУИБ жана СОС тескөөдө жоопкерчиликти бөлүштүрүү максатында маалымат коопсуздугу боюнча айрым бөлүмдөрдү түзүү мүмкүнчүлүгү.

3. Улуттук банктын базасында жөнгө салуу боюнча бирдиктүү борборду түзүү

4. Кызмат көрсөтүүлөрдүн бардык провайдерлеринин Кыргыз Республикасынын укук коргоо органдары менен өз ара иш алып баруу маселелерин иштеп чыгуу. Жалпы тренингдерди өткөрүү.

Жогоруда келтирилген багыттарды илгерилетүүнүн натыйжасында жана киберкоопсуздук тобокелдиктерин тескөө процесстеринен улам, Кыргыз Республикасынын бардык финансы системасынын туруктуулугу жогорулайт жана орун алып калышы ыктымал болгон ири көлөмдүү терс жагдайлар төмөндөйт.

Улуттук банктын төлөм системасынын натыйжалуулугун, коопсуздугун, ишенимдүүлүгүн камсыз кылуу Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иши жөнүндө» мыйзамында аныкталган милдеттердин бири болуп саналат. Бул милдеттерди аткаруу үчүн бардык аракеттер Кыргыз Республикасынын экономикасынын ар түрдүү субъекттери ортосунда төлөмдөрдү коопсуз жана натыйжалуу жүргүзүүнү камсыз кылуучу жаңы маалыматтык жана телекоммуникациялык технологияларды жайылтуу жолу аркылуу жогорку технологиялык деңгээлде төлөм системасынын ишин колдоого багытталган.

Нак эмес төлөмдөрдүн жана эсептешүүлөрдүн үлүшүн арттыруу жана төлөм системасынын коопсуздугун камсыз кылуу, анын ичинде финансы-кредит жана төлөм уюмдары үчүн маалымат коопсуздугу жагында жөнгө салуу жана өз ара иш алып баруу механизмдерин өркүндөтүү Улуттук банктын 2018-2021-жылдарга каралган артыкчылыктуу багыттарынан болуп саналат. Бул багыттарды ишке ашыруу максатында төмөнкү иштер улантылат:

- улуттук төлөм системасын өнүктүрүү жана аларды башка өлкөлөрдүн төлөм системалары менен интеграциялоо;

- мониторингди жүзөгө ашыруу жана инновациялык банктык кызмат көрсөтүүлөрдү жайылтуу максатында алгылыктуу шарттарды түзүү ;

- төлөм системасынын иш чөйрөсүнө жана маалымат коопсуздугуна тиешелүү, финансы-кредит уюмдары жана төлөм уюмдары үчүн каралган мыйзамдык базаны андан ары өркүндөтүү;

- Кыргыз Республикасынын төлөм системасында киберкоркунучтарды алдын алуу чараларын көргөн борборун түзүү жана маалымат коопсуздугуна мониторинг жүргүзүү борборун түзүү.

6-БӨЛҮМ.

Күтүлүп жаткан жыйынтыктар жана өнүгүүнүн келечеги.

Улуттук банк тарабынан өткөн төрт жылдык мезгилдин көрсөткүчтөрүнөн улам орто мөөнөттүк келечекте банктык кызмат көрсөтүүлөрдүн жетиштүүлүгүн чагылдырган көрсөткүчтөрдү көбөйтүү, банк тутумунун финансылык ортомчулук деңгээлин көбөйтүү пландаштырылууда, б.а. банк тутумунун активдери ИДӨнүн 55 пайызын түзүүгө тийиш.

Ушул документте каралган иш-чаралар ийгиликтүү жүзөгө ашырылган учурда 2022-жылдын 1-январына карата банк тутумунун чогуу алгандагы көрсөткүчтөрү жогорулашы болжолдонууда (4-таблица).

Калк кирешесинин болжолдонгон өсүшүн, экономикалык өсүшкө зарыл шарттарды түзүүнү жана банктардын иш жигердүүлүгүн өнүктүрүүнү эске алганда агрардык секторду, өнөр жайды жана чакан бизнести кредиттөө көлөмү олуттуу көбөйтүлүүгө тийиш.

Улуттук банк банктык кызмат көрсөтүүлөр чөйрөсүн кеңейтүү жана калктын банктык кызмат көрсөтүүлөрдөн пайдалануу мүмкүнчүлүгүн арттыруу зарылчылыгын эске алуу менен планда каралган көрсөткүчтөргө жетүүгө ниеттенүүдө, ал өз кезегинде Кыргыз Республикасынын экономикасынын өсүшүнүн жана өлкө жарандарынын экономикалык абалынын жакшыруусунун катализатору катары болмокчу.

Болжолдоолорго ылайык банк тутумунун кредиттери боюнча орточо салмактанып алынган пайыздык чен 2021-жылдын акырына карата төмөнкү жагдайлардын орун алышына жараша 15,0 пайызга чейин төмөндөөгө тийиш:

- өлкөдө экономикалык жана саясий туруктуулук сакталып, өлкө экономикасы өнүгүүсүн улантат,

- бюджеттин тартыштыгы акыркы үч жылдын орточо маанисинен ашпайт,
- инфляция деңгээли 10 пайыздан жогору болбойт,
- кредит портфелинин жылдык өсүш арымы 15 пайыздан деңгээлинде калыптанат.

Ислам банк иши жана каржылоо принциптеринин негизинде банктык операцияларды жүргүзүү эрежелерин так белгилөө менен ислам банктарын жана «ислам терезесине» ээ банктарды түзүү процессине көмөктөшүүдө анын жыйынтыгынан болуп өз ишин ислам каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырган финансы-кредит уюмдарынын каржылоо үлүшүн **5 пайызга чейин** көбөйтүү болгон.

4 жана 5-таблицааларында банк системасынын негизги багыттарынын болжолдоосу көрсөтүлгөн.

4-таблица.

2021-жылга карата банк тутумунун негизги көрсөткүчтөрүнүн болжолдоосу.

(млн.сом, %)

Көрсөткүчтөр	ФАКТ	2014-2017-ж. карата болжолдоо	2018-2021-ж. карата болжолдоо
	01.08.2017	2017-ж.	2021-ж.
ИДӨ (өткөн 12 ай үчүн млн сом) *	478 315	561 591	648 480*
Банк секторунун ИДӨгө карата активдери, %	38,7	37,0	55,0
Банк секторунун ИДӨгө карата кредиттери, %	21,6	17,8	30,3
Банк секторунун ИДӨгө карата депозиттери, %	24,1	18,7	35,0
Банк тутумунун кредит портфелинин ислам каржылоо принциптеринин негизинде каржылоо үлүшү. %	0,9	-	5,0
Бир мезгилдин акырына карата коммерциялык банктардын кредиттери боюнча орточо салмактанып алынган пайыздык чен (%)	16,7	16,5	15,0

*- ИДӨнүн мааниси 2020-жылга карата көрсөтүлгөн.

5.-таблица.

2021-жылга карата банк тутумунун негизги көрсөткүчтөрүнүн болжолдоосу

(млн сом)

Көрсөткүчтөр	ФАКТ	2018-2021-ж. карата БОЛ- ЖОЛДОО
	01.08.2017	на 2021
ИДӨ (өткөн 12 ай үчүн млн сом) *	478 315	648 480
Банк секторунун активдери	188 499	356 664
Банк секторунун кредиттери	104 927	196 489
Банк секторунун депозиттери	114 348	226 968
Ислам каржылоо принциптеринин негизинде каржылоо көлөмү	911	32 424

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2017-жылдын 27-декабрындагы
№ 2017-П-15/54-4-(НПА)

Күрөөлүк камсыздоо катары кабыл алынуучу кредит портфелин алууга карата минималдуу талаптарды бекитүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иши жөнүндө» мыйзамынын 20 жана 68-беренелерине таянуу менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Күрөөлүк камсыздоо катары кабыл алынуучу кредит портфелин алууга карата минималдуу талаптар (кошо тиркелет) бекитилсин.

2. Токтом расмий жарыялангандан он беш (15) күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

3. Юридика башкармалыгы:

– токтомдун Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

– расмий жарыялангандан кийин Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн бул токтомду Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Бухгалтердик эсепке алуу жана отчеттуулук башкармалыгы ушул токтом менен коммерциялык банктарды, Улуттук банктын түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

5. Токтомдун аткарылышына контролдукту жүзөгө ашыруу милдети Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Төрагасынын орун басары, айым А. С. Тезекбаевага ыйгарылсын.

Төрага

Т. Абдыгулов

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2017-жылдын
27-декабрындагы
№ 2017-П-15\54-4-(НПА)
токтомуна тиркеме

Күрөөлүк камсыздоо катары кабыл алынуучу кредит портфелин алууга карата МИНИМАЛДУУ ТАЛАПТАР

1. Жалпы жоболор

1. Талап кылуу укугу Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы (мындан ары - Улуттук банк) тарабынан кредит берүү учурунда күрөө катары кабыл алынышы мүмкүн болгон, кредит портфелине камтылган коммерциялык банктардын (мындан ары - банктар) кредиттеринин/ лизингдеринин мүнөздөмөлөрүн жана аларга коюлган талаптарды аныктоо жана аларды минималдуу талаптарга шайкеш келиши көз карашында текшерүү, ушул минималдуу талаптардын максаты болуп саналат.

2. Минималдуу талаптарда төмөнкү түшүнүктөр колдонулат:

Кредит портфели – талап кылуу укугу Улуттук банк тарабынан кредит берүү учурунда күрөө катары кабыл алынышы мүмкүн болгон, ушул минималдуу талаптарда белгиленген белгилүү бир мүнөздөмөлөргө ылайык келген, банк тарабынан карыз алуучуга улуттук валютада берилген кредиттер/лизингдер.

«Резидент» деген түшүнүк Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык аныкталат.

Жеке адам – ушул минималдуу талаптардын алкагында жеке адам дегенден улам, жеке ишкер катары катталбаган, бирок айыл чарба тармагында иш алып барган адамды саноого болот.

3. Ушул минималдуу талаптарда колдонулган башка түшүнүктөр Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларында, Улуттук банктын банктык жана финансылык терминдер глоссарийинде каралган түшүнүктөргө туура келет.

2. Кредит портфелине камтылган кредиттердин/ лизингдердин мүнөздөмөлөрү

4. Кредит портфели экономиканын төмөнкү тармактарында иш алып барышкан юридикалык жактарга, жеке ишкерлерге берилген кредиттердин/лизингдердин эсебинен тузүлүүгө тийиш:

- өнөр жай;
- айыл чарба, даярдоо жана кайра иштетүү;
- транспорт, байланыш жана тейлөө тармагы;
- соода жана коммерциялык операциялар;
- курулуш;
- туризм чөйрөсү.

Мындан тышкары, айыл чарба тармагында иш алып барган физикалык жактарга берилген кредиттер кредит портфелине камтылышы мүмкүн.

5. Кредит портфелине камтылуучу кредиттер/лизингдер, төмөнкү мүнөздөмөлөргө дал келүүлөрү тийиш:

1) кредиттин максатка ылайык багытталуусу банк тарабынан текшерилди жана карыз алуучу тарабынан документ түрүндө тастыкталган (квитанциялар, чектер, сатып алуучу актылар, келишимдер ж.б.);

2) карыз алуучу/лизинг алуучу – Кыргыз Республикасынын резиденти болуп саналат жана банктын инсайдери же аффилирленген жагы болуп саналбайт;

3) төлөө графигинде кредиттин/лизингдин мөөнөтүнүн аягында карыздын негизги суммасын толугу менен же көбүрөөк бөлүгүн (70% жана андан ашык) төлөө каралган эмес;

4) Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларынын талаптарына, ошондой эле банктын кредиттик саясатына жана ички жол-жоболоруна ылайык, банк тарабынан карыз алуучу/лизинг алуучунун төлөө жөндөмдүүлүгү бааланган жана карыз алуучу/лизинг алуучунун алгылыктуу кредиттик таржымалы кредиттик бюро тарабынан сунушталган маалымат менен тастыкталган;

5) кредит/лизинг Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2004-жылдын 21-июлундагы № 18/3 токтому

менен бекитилген, “Активдерди классификациялоо жана потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга камга тиешелүү чегерүүлөр жөнүндө” жобого ылайык, нормалдуу жана канааттандыруу кредиттердин (активдердин) мүнөздөмөлөрүнө дал келет;

6) карыз алуучу/лизинг алуучунун кредит боюнча маалыматы Улуттук банк Башкармасынын 2010-жылдын 30-июнундагы № 52/4 токтому менен бекитилген, “Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензиялануучу коммерциялык банктарда жана башка финансы-кредит мекемелеринде кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө” жобонун талаптарына ылайык банк тарабынан таризделген. Карыз алуучу/лизинг алуучу менен банктын ортосунда түзүлгөн кредиттик келишимде/финансылык ижара (лизинг) жөнүндө келишимде, башкаларды эске албаганда, төмөнкүлөр камтылууга тийиш:

– карыз алуучуга/лизинг алуучуга сунушталган кредит/лизинг талап кылуу укугу кредит берүү учурунда үчүнчү жак тарабынан күрөө катары кабыл алынышы мүмкүн болгон, кредиттер портфелине камтылышы ыктымал деген шарт;

– талап кылуу укугу үчүнчү жакка карыз алуучунун колундагы көлөмдө жана ошол эле шарттарда өткөрүлгөндүгү жөнүндө карыз алуучуга/лизинг алуучуга кат жүзүндө билдирүү жагында банктын милдеттенмеси.

7) кредит ушул минималдуу талаптардын 15-пунктунда каралган жана 16,17- пункттарында көрсөтүлгөн шарттарга жооп берген күрөө менен камсыздалган.

6. Улуттук банкка сунушталуучу кредит портфели ага карата укукка кандайдыр бир чектөөлөрдөн эркин (милдеттенме жүктөлбөгөн) болууга, банктын башка милдеттенмесин камсыздоого күрөөгө коюлбаган болууга тийиш. Банк бул талаптардын аткарылышы үчүн жоопкерчиликтүү болот.

7. Улуттук банкка сунушталуучу кредит портфели, Улуттук банк тарабынан банкка сунушталган кредит боюнча мөөнөттөн кеминде бир айга ашыгыраак мөөнөткө банк берген кредиттерди/лизингдерди камтууга тийиш.

8. Кредиттер/лизингдер боюнча талап кылуу укугу түрүндөгү күрөөлүк камсыздоонун максималдуу көлөмүнө карата талаптар Акча-кредиттик жөнгө салуу комитети тарабынан аныкталат.

9. Автоунаа түрүндөгү күрөөлүк камсыздоо алдында сунушталган кредиттердин суммасы сунушталуучу кредит портфелинин жалпы суммасынын 10% ашыкты түзбөөгө тийиш. Сунушталып жаткан күрөөнүн түзүмүндө лизинг портфелинин жалпы үлүшү кредит портфелинин 20% ашыкты түзбөөгө тийиш.

10. Улуттук банктын ыйгарым укуктуу кызматкерлери кредит портфелине камтылган кредиттердин/лизингдердин ушул минималдуу талаптарда каралган мүнөздөмөлөргө ылайык келүүсү жагында текшерүүлөрдү (арасынан бирден алып же бир-бирден) банкка 2 (эки) күн мурун маалымдоо аркылуу жүргүзүүгө укуктуу.

11. Банк, талаптагыдай ички контролдук системасын камсыз кылуу максатында, төмөнкүлөргө баа берүү үчүн кредит портфелине камтылуучу кредиттерге/лизингдерге мониторинг жүргүзүүгө милдеттүү:

1) белгиленген мүнөздөмөлөргө ылайык келүүсүнө – кеминде айына бир жолу;

2) карыз алуучунун/лизинг алуучунун финансылык абалына жана төлөө жөндөмдүүлүгүнө – кеминде жарым жылда бир жолу;

3) кредитти/лизингди төлөө графигине ылайык өз убагында төлөө – ар дайым;

4) күрөө/лизинг предметинин абалына - кеминде жарым жылда бир жолу.

12. Эгерде, кредит портфели боюнча талап кылуу укугу Улуттук банк тарабынан күрөө катары кабыл алынса, анда банк кредит портфели боюнча отчетту күрөө жөнүндө келишимдин талаптарына ылайык кагаз жүзүндө жана электрондук форматта отчеттук айдан кийинки айдын 5-күнүнөн кечиктирбестен, Улуттук банкка ай сайын берип турат.

13. Кредиттердин/лизингдердин ушул минималдуу талаптарда көрсөтүлгөн мүнөздөмөлөргө дал келбестиги Банк жана/же Улуттук банк тарабынан аныкталган шартта, банк аларды ушул минималдуу талаптарга ылайык келген кредиттерге/лизингдерге алмаштырууга милдеттүү.

14. Ушул минималдуу талаптардын 5-пунктунда көрсөтүлгөн мүнөздөмөлөргө шайкеш келбестигине карабастан, мамлекеттик баалуу кагаздар, Улуттук банктын баалуу кагаздары жана депозит түрүндө камсыздалган кредиттер, кредит портфелине камтылышы мүмкүн.

3. Күрөө/лизинг предметине карата талаптар

15. Кредит портфелине камтылган кредит күрөөнүн төмөнкү түрлөрү менен камсыздалууга тийиш:

1) кредит берилген банкта жайгаштырылган депозит;

2) мамлекеттик баалуу кагаздар, көбүнчө, Кыргыз Республикасынын мамлекеттик казына векселдери жана Кыргыз Республикасынын Финансы министрлиги тарабынан чыгарылган мамлекеттик казына облигациялары;

3) Улуттук банктын баалуу кагаздары;

4) кыймылсыз мүлк (пайдалануудагы батир, үй, өнөр жай объектиси, офис, ошондой эле жер тилкелери);

5) автоунаа, эгерде ал кыймылсыз мүлк түрүндөгү негизги күрөөгө карата кошумча күрөө катары берилсе.

16. Күрөө наркы кредиттин суммасынын (негизги карыздын) кеминде 120% жабууга тийиш. Эгерде кредит менен депозит түрүндөгү күрөө бирдей валютада болсо, кеминде 100% жабууга тийиш.

17. Күрөө предмети боюнча төмөнкү талаптар сакталууга тийиш:

1) кыймылсыз мүлк же автоунаа түрүндө сунушталган күрөө предмети, карыз алуучуга/күрөөгө коючуга менчик укугунда тиешелүү болот, бул Кыргыз Республикасынын мыйзам актыларынын талаптарына ылайык тариздетилген документтер менен тастыкталган;

2) менчик укугунда карыз алуучуга/күрөө коючуга тиешелүү болгон кыймылсыз мүлктү жана/же автоунааны күрөөгө коюуга карыз алуучунун/күрөөгө коюучунун аялынын/күйөөсүнүн мамлекеттик/жеке нотариус тарабынан тастыкталган кат жүзүндөгү макулдугу бар;

3) күрөө предмети Кыргыз Республикасынын аймагында жайгашкан жана катталган, бул Кыргыз Республикасынын мыйзам актыларынын талаптарына ылайык таризделген документтер менен тастыкталган болууга тийиш;

4) автоунаа түрүндө сунушталган күрөө предмети кредиттик келишимдин колдонуудагы бүтүндөй мөөнөтүндө камсыздалган жана камсыздандыруунун өлчөмү ушул күрөө менен жабылган кредит боюнча карыздын өлчөмүнө дал келүүсү зарыл.

18. Лизинг предмети боюнча төмөнкү талаптар сакталууга тийиш:

1) лизинг предмети Кыргыз Республикасынын аймагында жайгашкан жана катталган, ал Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптарына ылайык таризделген документтер менен тастыкталган болууга тийиш;

2) лизинг предмети финансылык ижара (лизинг) жөнүндө келишимдин бүтүндөй колдонуудагы мөөнөтү ичинде камсыздалган болуп, анын өлчөмү лизинг боюнча карыздын (негизги карыз, кредит боюнча пайыз) өлчөмүнө дал келет же андан ашат. Мында кыймылсыз мүлк түрүндө кошумча күрөө берилген же ордун жабуу үлүшү берилген каражаттардын 50% же андан көбүрөөк бөлүгүн түзгөн, өздүк аманаттар салынган учурларда камсыздандыруу зарылчылыгы жок.

19. Кредит/лизинг боюнча документтерди тариздөөдө банк тарабынан Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын жана Улуттук банктын тиешелүү ченемдик укуктук актыларынын бардык талаптары сакталууга тийиш.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2017-жылдын 27-декабрындагы
№ 2017-П-14/54-10-(НПА)

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 25-мартындагы № 19/10 «Төлөм системасынын операторлорунун жана төлөм уюмдарынын ишин жөнгө салуу жөнүндө» жобону бекитүү жөнүндө» токтомуна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иши жөнүндө» мыйзамынын 20 жана 68-беренелерине ылайык Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 25-мартындагы № 19/10 «Төлөм системасынын операторлорунун жана төлөм уюмдарынын ишин жөнгө салуу жөнүндө» Жобону бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилсин (кошо тиркелет).

2. Юридика башкармалыгы:

– токтомдун Улуттук банктын расмий сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

– расмий жарыялангандан кийин Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн бул токтомду Кыргыз Республикасынын Юстиция министирлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарылангандан он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

4. «Төлөм системасынын операторлорунун жана төлөм уюмдарынын ишин жөнгө салуу жөнүндө» жобонун 76 жана 90-пункттары 2019-жылдын 1-январынан тартып күчүнө кирет.

5. Мамлекеттик тилди өнүктүрүү жана документ менен иш алып баруу бөлүмү ушул токтом менен түзүмдүк бөлүмдөрдү, областтык башкармалыктарды жана Баткен областындагы өкүлчүлүктү тааныштырсын.

6. Төлөм системалары башкармалыгы ушул токтом менен Кыргыз Республикасындагы коммерциялык банктарды, төлөм системалардын операторлорун жана төлөм уюмдарын тааныштырсын.

7. Токтомдун аткарылышына контролдукту жүзөгө ашыруу милдети Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын төрагасынын орун басары, айым Л. Дж. Орозбаевага ыйгарылсын.

Төрага

Т. Абдыгулов

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2017-жылдын
27-декабрындагы
№ 2017-П-14\54-10-(НПА)
токтомуна тиркеме

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын
2015-жылдын 25-мартындагы № 19/10 «Төлөм системасынын
операторлорунун жана төлөм уюмдарынын ишин
жөнгө салуу жөнүндө» Жобону бекитүү тууралуу»
токтомуна өзгөртүүлөр жана толуктоолор**

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 25-мартындагы № 19/10 «Төлөм системасынын операторлорунун жана төлөм уюмдарынын ишин жөнгө салуу жөнүндө» Жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилсин:

жогоруда көрсөтүлгөн токтом менен бекитилген «Төлөм системасынын операторлорунун жана төлөм уюмдарынын ишин жөнгө салуу жөнүндө» Жободо:

- 1-пункт күчүн жоготкон катары таанылсын;
- 2-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«2. Берилген «Төлөм системасынын операторлорунун жана төлөм уюмдарынын ишин жөнгө салуу жөнүндө жободо» (мындан ары – Жобо) кызмат көрсөтүүлөрдүн төмөнкүдөй түрлөрүн сунуштоого Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын (мындан ары – Улуттук банк) лицензиясына ээ төлөм системаларынын операторлору жана төлөм уюмдары милдеттүү түрдө аткарууга тийиш болгон талаптар белгиленген:

- өз иш натыйжасы болуп саналбаган товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөмдөрдү жана эсептешүүлөрдү үчүнчү жактардын пайдасына маалымат технологияларына жана электрондук каражаттарга, төлөмдөрдү өткөрүү ыкмаларына негизденген төлөм системасы аркылуу кабыл алуу жана жүргүзүү;

– үчүнчү жактардын төлөмдөрү жана эсептешүүлөрү боюнча финансылык маалыматтарды (процессинг, клиринг) кабыл алуу, иштеп чыгуу жана сунуштоо боюнча кызматтарды төлөм системасынын ошол процессинг, клиринг борборунун катышуучуларына сунуштоо.»;

– 3-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«3. Жобонун талаптары Улуттук банк алардын оператору катары иш алып барган төлөм системаларына жана төлөмдөр менен эсептешүүлөр боюнча финансылык маалыматтарды өз түзүмүндө кабыл алуу, иштеп чыгуу жана өткөрүүнү (процессинг жана клиринг) ишке ашырган ички чарбалык субъекттер системасына таркатылбайт.»;

– 4-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«4. Улуттук банк Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык Айкын убакыт ыргагында эсептешүүлөрдүн grosстук системасынын жана Пакеттик клиринг системасынын оператору болуп саналат.»

– 5-пунктта «төлөм системасынын коопсуздугу», сөздөрүнөн кийин «Кыргыз Республикасы» сөздөрү менен толукталсын;

– төмөнкү мазмундагы 5-1 пункту менен толукталсын:

«5-1. Төлөм системасынын операторлору жана төлөм уюмдары тарабынан көрсөтүлүүчү кызматтар рыногунда монополияга каршы жөнгө салуу, атаандаштыкты өнүктүрүү жана керектөөчүлөрдүн таламдарын коргоо Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын токтому менен бекитилген Кыргыз Республикасынын финансылык-каржылык мекемелердин кызмат көрсөтүүлөр рыногунда Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензия алышкан жана иши ал тарабынан жөнгө салынган коммерциялык банктар, башка финансы-кредит мекемелери, төлөм системасынын операторлору жана төлөм уюмдары тарабынан көрсөтүлүүчү кызматтарды монополияга каршы жөнгө салуу, атаандаштыкты өнүктүрүү жана керектөөчүлөрдүн таламдарын коргоо саясаты жана негизги принциптерине ылайык ишке ашырылат.»;

– 7-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«Бул Жободо терминдер Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» жана «Кыргыз Республикасынын төлөм системасы жөнүндө» мыйзамдарындагы аныктамаларга ылайык колдонулат.

Бул жобонун алкагында төмөнкү атоолор жана аныктамалар пайдаланылган:

Автоматташтырылган система – бул персоналдан, анын ишин автоматташтыруу боюнча каражаттардын аппараттык-программалык комплексинен, белгиленген функцияларды аткарууда маалымат технологияларын ишке ашырган ыкмалардан жана иш-чаралардан турган система.

Авторизация – белгилүү бир объектке/субъектке системада аткарылып жаткан ролго ылайык кайсы бир аракеттерди аткарууга укук берүү процесси.

Аутентификация – ал тарабынан сунушталган идентификатордун объектке/субъектке таандыгын текшерүү же аныктыгын тастыктоо.

Кызмат адамдары – коллегиялык аткаруучу органдын мүчөлөрү – Башкарманын мүчөлөрү, башкы директор/техникалык директор/директор (техникалык иштөөсүнө жооп берген жетекчи), башкы директордун/техникалык директордун/директордун орун басары, башкы бухгалтер/бухгалтер, уюштуруучулар/катышуучулар/акционерлер.

Идентификация – бул идентификатордун объекттерине/субъекттерине (кайталанып атты) ыйгарып берүү же объекттин/субъектин идентификаторун ыйгарып берилген идентификатордун тизмеси менен салыштыруу процесси.

Маалымат системасы – коюлган максаттарга жетүү кызыкчылыгында маалыматты сактоо, иштеп чыгуу жана аны берүү үчүн колдонулган каражаттардын, ыкмалардын жана персоналдардын өз ара байланыштуу жыйындысы. Маалымат системасы маалыматты сактоо, иштеп чыгуу жана аны берүү боюнча автоматташтырылган жана автоматташтырылбаган процесстерди камтыйт.

Клиринг – төлөмдөрдү топтоо, иштеп чыгуу, тастыктоо жана системанын катышуучуларынын өз ара милдеттенмелерин эсептөө процесси.

Операциялык тобокелдик - бул, тышкы таасирлерден, персоналдын кетирген каталарынан жана алдамчылыкка жол берүүдөн улам операцияларда үзгүлтүккө учуроонун, ошондой эле процесстердин, жол-жоболордун же контролдоо системасынын

шайкеш эместиги же бузулушу кесепетинен уюм дуушар болушу ыктымал болгон тике же кыйыр чыгымдар тобокелдиги.

Юридикалык жак менен байланышкан жактар:

1) ошол юридикалык жактын кызмат адамдары же алардын жакын туугандары;

2) юридикалык жактын капиталына тике же кыйыр түрдө олуттуу катышкан же/жана контролдукту жүзөгө ашырган башка юридикалык же жеке адамдар;

3) ошол юридикалык жак жана анын кызмат адамдары олуттуу катышуучудан болгон же/жана контролдукту жүзөгө ашырган башка юридикалык жактар;

4) 2 жана 3-пункттарда көрсөтүлгөн башка юридикалык жактардын аткаруучу органынын мүчөлөрү жана алардын жакын туугандары;

5) жеке адамдар – 2-пунктчасында көрсөтүлгөн жеке адамдардын жакын туугандар;

6) 2-пунктчада көрсөтүлгөн, олуттуу катышуучудан болгон жана/же контролдукту жүзөгө ашырган жактар кирген башка юридикалык жактар.

Системалык тобокелдик - бул, төлөм системасынын катышуучуларынын биринин төлөмдөр боюнча өз милдеттенмесин аткарууга жөндөмсүздүгү, төлөм системасынын башка катышуучулары үчүн төлөө мөөнөтү келип жеткен шартта төлөм боюнча өз милдеттенмелерин аткарууга мүмкүндүк бербеген жагдайдын түптөлүшү тобокелдиги. Милдеттенмелердин ушундан улам аткарылбай калышы кесепети бүтүндөй төлөм системасына, финансы рынокторуна таасир этип, төлөм жана финансы системаларынын туруктуулугуна коркунуч жаратышы мүмкүн.»;

- 8-пункт күчүн жоготкон катары таанылсын.;
- 9-пункт күчүн жоготкон катары таанылсын.;
- 3-главанын аталышы төмөнкү редакцияда берилсин:

«3 Глава. Төлөм системаларынын операторлорунун жана төлөм уюмдарынын ишине карата негизги талаптар»;

- 3 Главанын аталышынан кийин төмөнкү мазмундагы абзац менен толукталсын:

«§1. Төлөм системаларынын операторлорунун ишине карата талаптар»;

– 10-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«10. Төлөм системасынын оператору өз ишин Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына жана Улуттук банк тарабынан берилген лицензияга ылайык ишке ашырат.»;

– 11-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«Төлөм системасынын оператору лицензияда көрсөтүлгөн иштин ошол түрлөрүн жүргүзүп, ошондой эле консультациялык/маалыматтык кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштап, анын ишине байланыштуу башка зарыл операцияларды ишке ашыра алат.

Төлөм системасынын оператору өз ишин төлөм уюмунун иши менен гана айкалыштыра алат.»;

– төмөнкү мазмундагы 12-1 пункту менен толукталсын:

«12-1. Жаңы сервис/продукт/кызмат киргизүү этабында, процессинг жана электрондук акчаларды жайылтуу боюнча кызматтарды сунуштоо жана/же болбосо системаны жакшыртуу жагында ишин баштаган/токтоткон төлөм системасынын оператору, бул иштин анык башталаарына же токтотулгандыгына чейинки кеминде 15 (он беш) жумуш күн мурда, иштелип чыккан сервис/продукт/кызматты баяндоосун жана/же болбосо системага киргизилүүчү болжолдуу өгөртүүлөрдү/толуктоолордун деталдуу маалыматын кошо тиркөө менен тууралуу ниетин Улуттук банкка билдиришет.»;

– 13-пунктта «системалар жана келишимдер» сөздөрүн «төлөм системасынын иштөөсүн жана түзүлгөн келишимдер» сөздөрүнө алмашылсын;

– 14-пунктта:

«улам жаңыртылып турушу керек» сөздөрү алынып салынсын;

пункт төмөнкү мазмундагы сүйлөм менен толукталсын:

«Берилген эрежелер жана жол-жоболор улам каралып жана зарыл болгон учурларда жаңыртылып турууга тийиш.»;

– 15-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«15. Төлөм системасынын оператору өзүнүн төлөм системанын үзгүлтүксүз ишин камсыз кылуу, төлөмдөрдүн өз учурунда иштелип

чыгышы, системада маалыматтардын толуктугун, коопсуздугун жана купуялуулугун камсыз кылуу үчүн жоопкерчиликтүү болуп саналат. Төлөм системасынын оператору сапаттуу төлөм кызмат көрсөтүүсүн сунуштай албагандыгы же сапатсыз кызмат көрсөткөндүгү үчүн жоопкерчилик тартат.»;

– 17-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«17. Төлөм системасынын оператору төмөнкүлөрдү аткарууга тийиш:

– колдонуудагы эрежелердин жана жол-жоболордун талаптарынын сакталышына контролдук жүргүзүү, жана алардын берилген Жобонун талаптарына жана Кыргыз Республикасынын талаптарына ылайык келтирүү;

– төлөм системасынын башка катышуучуларынын төлөмдөрүн өткөрүү үчүн зарыл болгон техникалык жана программалык каражаттарга талаптарды сунуштоо;

– төлөм системасынын катышуучуларынын реестрин жүргүзүү;

– төлөм системасында орун алышы ыктымал болгон тобокелдиктерге баа берүү жана аларды тескөө;

– маалымат иштеп чыгуу каражаттарынан коопсуз иштөөсүн камсыз кылуу;

– жагдайларды башкарууга бирдиктүү мамиле кылууну камсыздоо жана жагдайлардын реестрин жүргүзүү.»;

– төмөнкү мазмундагы 18-1 пункту менен толукталсын:

«18-1. Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында көрсөтүлгөн талаптарды сактаган учурларда Төлөм системасынын оператору кайра өзгөртүлүп (бириктирүү, кошуу, бөлүп чыгаруу, бөлүү, бөлүп чыгаруу, кайта өзгөртүү формасында) түзүлүшү мүмкүн.»;

– төмөнкү мазмундагы 19-1 пункту менен толукталсын:

«19-1. Төлөм системасынын оператору лицензия алган учурдан тартып Улуттук банкка бир жылда бир жолу бекитилген жана колдонуудагы тарифтер жөнүндө маалымат бериши керек. Төлөм системасынын оператору колдонуудагы тарифтерге өзгөртүү киргизүү тууралуу кеминде 10 (он) күн мурда Улуттук банкка маалымдоо зарыл.»;

– 4-главанын аталышы күчүн жоготкон катары таанылсын;

- 20-пункт күчүн жоготкон катары таанылсын;
- 21-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«21. Төлөм системасынын оператору төмөнкү милдеттердин аткарылышы үчүн жоопкерчиликтүү болгон персоналга (штаттык кызматтар) ээ болууга тийиш:

- контролдук системасынын шайкештигине баа берүү – башкаруу түйүндөрүнө текшерүүнү ишке ашыруу, аныкталган кемчиликтерди четтетүү боюнча негиздүү сунуштарды жана иш натыйжалуулугун жогорулатуу боюнча сунуш-көрсөтмөлөрдү берүү;

- коопсуздукту камсыздоого баа берүү – маалымат коопсуздук деңгээлин жогорулатуу, ошондой эле кара ниет колдонуучулардын, авариялык токтотуудан жана персоналдын каталарынын аракеттерин натыйжасында пайда болуучу жоготууларды минимизациялоо;

- иш натыйжалуулугуна баа берүү – уюмдун бардык иш багытына эксперттик баа берүү жана аларды өркүндөтүү жагында негиздүү сунуштарды берүү;

- мыйзам талаптарынын, анын ичинде Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларынын талаптарына ылайык келишин текшерүү;

- чечим кабыл алууда колдонулган финансылык маалыматтардын ишенимдүүлүгүн, алардын толуктугун жана өз учурунда берилишин, ошондой эле финансылык жана регулятивдик отчетторунун түзүлүшүн камсыз кылуу;

- тышкы аудиторлорду тандоо боюнча сунуштарды даярдоо, зарылчылык келип чыккан учурда атайын аудитордук текшерүүнү жүргүзүүнү демилгелөө;

- финансылык отчеттуулуктук эл аралык стандарттарына ылайык бухгалтердик эсептин жүргүзүлүшүн жана финансылык отчеттун түзүлүшүн камсыз кылуу.»;

- төмөнкү мазмундагы 21-1 жана 21-2 пунктулары менен толукталсын:

«21-1. Автоматташтырылган системаны администрлөө иши Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык тараптардын милдеттенмелерин жана алардын жоопкерчиликтерин көрсөтүү менен түзүлгөн келишим болгон учурда, төлөм системасынын операторунун штаттык персоналы менен жүзөгө ашырылууга тийиш.

21-2. Төлөм системасынын операторунун автоматташтырылган системасы менен иш алып баруу мүмкүнчүлүгүнө ээ персонал төмөнкүлөрдү аткарууга тийиш:

- ички эрежелер жана жол-жоболор жөнгө салынган финансылык маалымат менен иш алып барууда коопсуздукту жана купуялуулукту камсыз кылуу нормалары жана талаптар менен таанышууга;

- автоматташтырылган системадан пайдалана алуу мүмкүнчүлүгүнүн программалык-техникалык каражаттарын тескөө жана ички документтерге ылайык финансылык маалыматты иштеп чыгуу үчүн зарыл болгон квалификацияга ээ болууга;

- финансылык маалымат менен иш алып барууда коопсуздукту жана купуялуулукту камсыз кылуу боюнча талаптарды бузгандыгы үчүн персоналдык жоопкерчиликти тартат.»;

- 22-пунктта «төлөм карттары менен эсептешүү системалары» сөздөрү «төлөм системасы» сөздөрүнө алмашылсын;

- 23-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«23. Төлөм системасынын операторунун автоматташтырылган системасы төмөнкүлөрдү камсыз кылууга тийиш:

- системанын үзгүлтүксүз иштөөсүнүн критерийлерине ылайык маалыматты үзгүлтүксүз алмашууну жана иштеп чыгууну;

- маалыматтарды байланыш каналдары аркылуу процессинг борборуна өткөрүүдө жана маалыматтарды түзүлгөн жерге кайра жөнөтүүдө алардын толуктугун жана аныктыгын;

- төлөм системасынын операторунун автоматташтырылган система менен иш алып баруу мүмкүнчүлүгүнө ээ техникалык персоналдын идентификациялоого, авторизациялоого жана аутентификациялоого;

- маалыматтардын сакталышын, бүтүндүгүн жана купуялуулугун сактоого;

- автоматташтырылган системада үзгүлтүк орун алган учурда, штаттан тышкаркы жагдайларда же маалыматтардан санкциясыз пайдаланууда маалыматтарды жана жабдууларды коргоого алууга;

- процессинг борборуна туташкан объекттердин, сунушталган кызмат көрсөтүүлөрдөн пайдалануучулардын жана процессинг борборунун персоналдын кошо алганда, системанын маалымат

ресурстарынан пайдалануу мүмкүнчүлүгү сеанстарынын иштөө жөндөмдүүлүгүнө мониторинг жүргүзүү жана контролдоо.»;

– 24-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«24. Эгерде төлөм системасынын операторунун программалык камсыздоосу өз алдынча же башка уюм тарабынан иштелип чыкса, анда ал төмөнкүлөргө ээ болууга тийиш:

– программалык камсыздоо иштеп чыккан уюм же болбосо программалык камсыздоо иштеп чыккан уюм тарабынан өкүлдүк берилген уюм менен түзүлгөн келишим;

– кылдат иштелип чыккан техникалык тапшырма жана талаптар;

– программалык камсыздоонун чыгыш кодуна өзгөртүүлөрдү киргизүү мүмкүнчүлүгүнө ээ кызматкерлердин тизмеги;

– программалык камсыздоодон пайдалануучулар үчүн колдонмо же кошо тиркелүүчү документтер;

– сынактан өткөрүү программасы жана методикасы;

– ишке киргизүү актысы жана тажрыйбалык эксплуатацияны сыноодон өткөрүү журналы;

– өндүрүштүк эксплуатацияга киргизүү актысы;

– программалык камсыздоону иштеп чыккан уюм же болбосо программалык камсыздоо иштеп чыккан уюм тарабынан өкүлдүк берилген уюм жана төлөм системасынын оператору тарабынан кол койгон кабыл алуу-өткөрүп берүү актысы.»;

– 25-пункт күчүн жоготкон катары таанылсын;

– 5-главанын аталышы төмөнкү редакцияда берилсин:

«§2. Төлөм системасынын операторунун эрежелерине коюлган талаптар»;

– 26-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«26. Төлөм системасынын операторунун системасынын иштөө эрежелеринде жана жол-жоболорунда төмөнкүлөр камтылууга тийиш:

– төлөм системасынын архитектурасы жана анын иштөө схемасынын баяндоосу;

– коопсуз жана ишенимдүү байланыш каналдарын берүү;

– төлөм системага кирүү жана андан чыгуу жол-жобосу;

- катышуучуну төлөм системага туташтыруу тартиби;
- процессингди жүргүзүү тартиби;
- клирингди жүргүзүү тартиби;
- процессингди жана клирингди жүргүзүү учурунда коопсуздукту сактоо тартиби жана анын талаптары (эгерде мындай кызмат көрсөтүү системанын катышуучусуна же башка процессинг борборуна берилсе);
 - системанын үзгүлтүксүз иштөөсүнүн критерийлери;
 - төлөм системасынын катышуучуларынын төлөм системасынын операторуна өз иши жөнүндө маалыматтарды сунуштоо тартиби;
 - тобокелдиктерди тескөө боюнча колдонулуп жаткан моделди, иш-чаралар тизмегин жана тобокелдиктерди тескөө ыкмаларын кошо алганда, төлөм системасында орун алган тобокелдиктерди тескөө системасы;
 - маалыматты коргоо талаптары;
 - катышуучулардын жана кардарлардын талаш маселелерин, даттанууларын чечүү тартиби;
 - төлөм системасында штаттан тышкаркы жагдайлар келип чыккан учурда катышуучулардын иш алып баруу тартиби;
 - төлөм системасынын катышуучуларына билдирүү тартиби;
 - төлөм системасынын катышуучуларынын укуктары, милдеттери жана жоопкерчилиги;
 - тарифтик саясат;
 - Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган башка талаптар.

Зарылчылыкка жараша төлөм системасынын катышуучуларына сандык жана сапаттык критерийлер берилиши мүмкүн.»;

- 27-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«27. Карттарды процессинг жүргүзгөн төлөм системасынын операторунун эрежелеринде жана жол-жоболорунда ушул жобонун 26-пунктунда келтирилген талаптардан тышкары төмөнкүлөр камтылууга тийиш:

- катышуучуну төлөм системага каттоо жана багыттоо;

- карт ээсин таанууда (персонализация) коопсуздукту сактоо тартиби жана анын талаптары (эгерде мындай кызмат көрсөтүү системанын катышуучусуна же башка процессинг борборуна берилсе);
- карттын процессингин жана клирингин жүргүзүүдө коопсуздук тартиби жана анын талаптары (эгерде мындай кызмат көрсөтүү системанын катышуучусуна же башка процессинг борборуна берилсе);
- эмитенттин эмиссияны жүзөгө ашырууга карата тартиби жана анын талаптары;
- эквайрдин карттын эквайрингин жүзөгө ашырууга карата тартиби жана анын талаптары;
- системада төлөмдөрдү жүргүзүү тартиби;
- доо коюлган төлөмдөрдү кабыл алуу жана иштеп чыгуу тартиби;
- банктар аралык комиссиялык төлөмдөр, тейлөө үчүн төлөмдөр жана башка комиссиялык төлөмдөр.»;
- 28-пункттун үчүнчү жана төртүнчү абзацтары күчүн жоготкон катары таанылсын;
- 6-главанын аталышы төмөнкү редакцияда берилсин:
«§3. Төлөм уюмунун ишине карата талаптар»;
- 29-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:
«29. Төлөм уюму өз ишин Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына жана Улуттук банк тарабынан берилген лицензияга ылайык жүзөгө ашырууга тийиш.»;
- төмөнкү мазмундагы 29-1 жана 29-2 пунктулары менен толукталсын:
«29-1. Төлөм уюму, Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларына ылайык, үчүнчү жактардын пайдасына төлөмдөрдү кабыл алуу боюнча иштелип чыккан жана бекитилген ички эрежелери жана жол-жоболору болушу керек.
29-2. Төлөм уюму Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптарына ылайык кылмыш жолу менен алынган кирешелерди легалдаштырууга (изин жашырууга) жана террористтик же экстремисттик ишти каржылоого каршы аракеттенүү боюнча ички контролдуктун эрежелерин сактоо жана аны ишке ашыруу үчүн жооптуу атайы кызмат адамын дайындоого тийиш.»;

- 11-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«Төлөм уюму лицензияда көрсөтүлгөн иштин ошол түрлөрүн жүргүзүп, ошондой эле консультациялык/маалыматтык кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштап, анын ишине байланыштуу башка зарыл операцияларды ишке ашыра алат.

Төлөм уюму өз ишин төлөм системасынын операторунун иши менен гана айкалыштыра алат.»;

- 31 – пункту күчүн жоготкон катары таанылсын;
- төмөнкү мазмундагы 31-1 пункту менен толукталсын:

«31-1. Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында көрсөтүлгөн талаптарды сактаган учурларда төлөм уюму кайра өзгөртүлүп (бириктирүү, кошуу, бөлүп чыгаруу, бөлүү, бөлүп чыгаруу, кайта өзгөртүү формасында) түзүлүшү мүмкүн.»;

- 32-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«32. Төлөм уюмдарынын жана кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоочулардын, ошондой эле келишимдик мамилелеринде алдын ала төлөө ишкердигине байланыштуу келип чыгышы мүмкүн болгон тобокелдиктерден камсыздандыруу максатында, төлөм уюмдары коммерциялык банктагы эсептерге акча каражаттарын депондоштурууга же товар/кызмат сунуштоочунун пайдасына кайтарылып алынгыс банктык гарантияны берүүгө тийиш.»;

- төмөнкү мазмундагы 33-1 жана 33-2 пунктулары менен толукталсын:

«33-1. Товар/кызмат сунуштоочу боюнча келишимдик мамилелер төлөм уюмунан алдын ала төлөө, камсыздоо депозит же болбосо банктык гарантия каралбаган учурларда, депондоштурулган сумманын, камсыздоо депозиттин, банктык гарантиянын өлчөмү төлөм уюмунун акыркы чейректин бир күндүк орточо жүгүртүүнүн 10 пайызын түзүүсү керек.

33-2. Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык төлөм уюму акча каражаттарын (инкассациялоо) кабыл алуу, сактоо, өткөрүп берүү/ которуу боюнча талаптарды аткаруусу зарыл.»;

- 35-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

- «35. Төлөм уюму анын тескөөсүндө турган жеке маалыматтардын, финансылык маалыматты жана милдеттүү түрдө коргоого алынууга

тийиш болгон башка маалыматтардын купуялуулугун, корголушун камсыздоого милдеттүү жана аны Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган учурларда гана үчүнчү жактарга берүүгө милдеттүү.»;

– 36-пунктта «аппараттык-программалык комплекс» сөздөрүн «автоматташтырылган системасы» сөздөрүнө алмашылсын;

– 38-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«38. Төлөм уюму Улуттук банктын лицензиясын алган учурдан тартып, суроо-талап келип түшкөн учурдан тартып 1 (бир) иш күндөн ашык эмес убакытта каалаган убакыт аралыгындагы бардык транзакциялар тууралуу маалыматты берүү мүмкүнчүлүгүн камтыган бардык операциялар тууралуу маалыматты Кыргыз Республикасынын аймагында сакталышын камсыздоо керек»;

– 39-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«39. Төлөм уюму алты айда кеминде бир жолу протокол түзүү менен автоматташтырылган системаны ички эрежелердин жана жол-жоболордун талаптарына ылайык келүүсүнө текшерүү жүргүзүүгө тийиш. Текшерүүнүн жыйынтыктары протокол менен тариздетилиши керек.»;

– 40-пункту күчүн жоготкон катары таанылсын;

– 7-главанын аталышы төмөнкү редакцияда берилсин:

«§4. Агенттерге коюлган талаптар»;

– 43-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«43. Төлөм уюму өз ишин уюштуруу үчүн башка жактар менен агенттик келишимдерди түзүүгө укуктуу жана агенттер боюнча төмөнкү маалыматты камтыган базасы болууга тийиш:

1) эгер юридикалык жак болсо – уюмдун аталышы, мамлекеттик каттоодон өткөндүгү тууралуу күбөлүктүн көчүрмөсү, уюштуруу документтери, айкын жайгашкан дареги, байланыш телефондору, терминалдар орнотулган даректердин актуалдуу тизмеси;

2) жеке ишкер болсо – ишкердин паспортунун көчүрмөсү, жеке ишкер катары каттоодон өткөндүгү тууралуу күбөлүгү, колдонуудагы патент, ишкердик ишин жүзөгө ашыруу укугуна лицензия (эгер иши лицензияланса), терминалдар орнотулган даректердин тизмеси жана ишин жүзөгө ашырган айкын жери.»;

- 44-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«44. Төлөм уюму агенттерди алар тарабынан аткарылуучу милдеттердин алкагында системадан пайдалануу принциптерин окутуу үчүн документтерге ээ болууга тийиш. Келишим түзгөн учурда колдо болгон жол-жоболорго ылайык түшүндүрмөлөрдү өткөрүү жана агенттин кылмыш жолу менен алынган кирешелерди легалдаштырууга (изин жашырууга) жана террористтик же экстремисттик ишти каржылоого каршы аракеттенүү жөнүндө талапты кошо алганда, Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптары менен тааныштыруу зарыл.»;

- 45-пунктта «же болбосо агент» сөздөрүнөн кийин «анын төлөм кабыл алуу пунктуларын кошуп» сөздөрү менен толукталсын;

- төмөнкү мазмундагы 45-1 пункту менен толукталсын:

«45-1. Төлөм уюму агент, анын төлөм кабыл алуу пунктуларын кошуп, ушул берилген Жобонун талаптарынын аткарылышы үчүн толук жооптуу болот.»;

- 8-главанын аталышы төмөнкү редакцияда берилсин:

«4. Тобокелдиктерди тескөө»;

- төмөнкү мазмундагы 46-1 пункту менен толукталсын:

«46-1. Төлөм системасынын оператору төлөм системасында орун алган тобокелдиктер үчүн он-лайн мониторингди жүргүзүүгө тийиш.»;

- 47-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«47. Төлөм системасынын катышуучулары өз милдетин аткарууга тоскоолдук жараткан система тобокелдиги аныкталган шартта төлөм системасынын оператору жана төлөм уюму төмөнкүлөрдү аткарууга тийиш:

- Улуттук банктын ыйгарым укуктуу түзүмдүк бөлүмүнө электрондук билдирүү же телефон чалуу аркылуу маалымдоого;

- тобокелдиктерге дуушар болушу ыктымал болгон тарапка же тараптарга билдирүүгө;

- кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоочулар жана төлөм системасынын катышуучулары алдында өз финансылык милдеттенмелерди аткаруу боюнча чараларды көрүүгө;

– төлөм системасынын иш жөндөмдүүлүгүн калыбына келтирүү жана маалыматтардын сакталышын камсыз кылуу боюнча чараларды көрүүгө;

– башка катышуучуларга өз милдеттерин аткаруу мүмкүнчүлүгүн сунуштоого.»;

– 9-главанын аталышы төмөнкү редакцияда берилсин:

«5. Товарларды/кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоочулар менен өз ара иш алып барууда төлөм уюмуна карата талаптар»;

– 65-пунктта «сунуштоочулар менен» деген сөздөн кийин «товарлар/» сөзү менен толукталсын;

– төмөнкү мазмундагы 65-1 пункту менен толукталсын:

«65-1. Төлөм уюму сунуштоочулар боюнча актуалдуу базага ээ болууга тийиш. Төлөм уюму менен сунуштоочунун ортосундагы агенттик келишим тастыктоочу документтерди кошо тиркөө менен кеминде төмөнкү маалыматты камтууга тийиш:

– юридикалык жактын аталышы/жеке ишкердин аты-жөнү;

– юридикалык, айкын дареги жана байланыш маалыматтары;

– сунуштоочу тарабынан сунушталган товарлардын аталышы же кызмат көрсөтүүлөрдүн түрү;

– кардарга товарларды/кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштаган/сунуштабаган шартта тараптардын жоопкерчилиги;

– келишимдин колдонуу мөөнөтү;

– тараптардын банктык реквизиттери;

– төлөө шарттары (тарифтер, комиссиялык төлөмдөр, сый акылар жана башкалар).»;

– 66-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«66. Төлөм уюму төлөмдөрдү кабыл алууда чарба иштерине каралган каражаттарды сактоо жана пайдалануу, ошондой эле товарларды/кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоочулар менен эсептешүүлөрдү жүзөгө ашыруу үчүн коммерциялык банктагы өзүнчө банктык эсепти пайдаланууга милдеттүү»;

– 10-главанын аталышы төмөнкү редакцияда берилсин:

«6. Отчетту жана башка маалыматтарды сунуштоо»;

– 68-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«68. Төлөм системасынын операторлору/төлөм уюму уставдык капитал өлчөмү, коллегиялык аткаруу органынын курамы, уюштуруучулар, аффилирленген жактар, акча каражаттарынын келип чыгуу булактары, айкын жана юридикалык даректери тууралуу маалыматтарды, алардын өзгөртүлүшүнө жараша, өзгөртүүлөр жөнүндө чечим кабыл алынгандан кийинки 5 (беш) жумуш күн ичинде тастыктоочу документтердин көчүрмөлөрүн кошо тиркөө менен сунуштоого милдеттүү.»;

– 69-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«69. Төлөм уюму финансылык абалы тууралуу маалыматтарды Финансылык отчеттун эл аралык стандарттарына ылайык отчеттун формасы боюнча Улуттук банкка чейрек сайын сунуштар турууга милдеттүү. Отчет төлөм уюму тарабынан отчеттук чейректен кийинки айдын 25 (жыйырма бешинчи) күнүнөн кечиктирбестен сунушталат. Отчет көрсөтүлгөн мөөнөттө электрондук түрдө (документтин сканерленген версиясы) берилиши мүмкүн, кагаз түрүндөгү версиясы кийинчерээк жөнөтүлөт.»;

– 70-пунктүдө «оператор» деген сөзгө чейин «төлөм системасынын» сөздөрү менен толукталсын;

– 71-пунктүдө «оператор» деген сөзгө чейин «төлөм системасынын» сөздөрү менен толукталсын, жана «айдын 15инен» сөздөрү «айдын 25инен» деген сөздөргө алмашылсын;

– 73-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«73. Төлөм системасынын оператору/төлөм уюму кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоочулар менен жаңыдан түзүлгөн келишим жөнүндө маалыматтарды келишим түзүлгөн учурдан тартып эки жумадан кечиктирбестен Улуттук банкка маалымдоого тийиш.»

– пункт 75 төмөнкү редакцияда берилсин:

«75. Ушул жобонун талаптары төлөм системасынын операторлорунун/төлөм уюмунун тарабынан аткарылбагандыгы же талапка ылайыксыз аткарылбагандыгы үчүн Улуттук банк «Төлөм системасынын операторлоруна/төлөм уюмдарына карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» Жобого ылайык төлөм системасынын операторуна/төлөм уюмуна карата таасир этүү чараларын колдонууга милдеттүү.»;

– 76 жана 77-пунктулар төмөнкү редакцияда берилсин:

«76. Улуттук банк жыл сайын Кыргыз Республикасынын төлөм системасын мониторинг кылуу негизинде Кыргыз Республикасындагы төлөм системаларды системалуу мааниге ээ жана маанилүү төлөм системаларын аныктайт жана жарыялайт.

Төлөм системасынын операторлорунун системалары, системалуу мааниге ээ жана маанилүү катары аныкталган жана ошондой эле маанилүү кызматтарды көрсөтүүлөр провайдерлер деп аныкталган учурда милдетүү түрдө 2 (эки) жылда 1 (бир) жолу көз карандысыз финансылык жана информациялык системасын аудит жүргүзүүгө тийиш.

Төлөм системасы маанилүүлүк критерийлерге туура келбеген төлөм системасынын операторлору милдетүү түрдө 3 (үч) жылда 1 (бир) жолу көз карандысыз финансылык жана информациялык системасын аудит жүргүзүүгө тийиш

Төлөм уюмдары милдетүү түрдө 2 (эки) жылда 1 (бир) жолу көз карандысыз финансылык аудит жүргүзүүгө тийиш

Көз карандысыз финансылык аудити жана/же болбосо информациялык системасын аудити боюнча аудитордук корутундунун көчүрмөсү Улуттук банкка ага кол коюлган учурдан тартып 1 (бир) айдан кечиктирбестен сунушталууга тийиш. Төлөм системасынын операторуна аудит эң аз дегенде төмөнкүлөрдү камтууга тийиш:

- колдонуудагы саясатка жана жол-жоболорго баа берүүлөрдү;
- төлөм системасынын коопсуздугуна баа берүүлөрдү;
- тобокелдиктерди тескөө саясатына баа берүүлөрдү.

77. Төлөм карттары менен эсептешүүлөр боюнча системасынын оператору эл аралык төлөм карттарын колдонуу менен сертификат берүүнүн эл аралык программасы боюнча маалымат системасынын аудити сертификатка ээ аудиторлорду ишке тартуу менен 3 (үч) жылда 1 (бир) жолу жүргүзүүгө тийиш. Маалымат системасынын аудитинин жыйынтыгы боюнча Аналитикалык каттын көчүрмөсү Улуттук банкка ага кол коюлган учурдан тартып 1 (бир) айдан кечиктирбестен сунушталууга тийиш..»;

- төмөнкү мазмундагы 7 жана 8 главалар менен толукталсын:

«7-ГЛАВА.

Төлөмдөрдү кабыл алуу үчүн өз алдынча тейлөөнүн автоматташтырылган терминалына (Cash-in) карата талаптар

79. Өз алдынча тейлөөнүн автоматташтырылган терминалы:

- сунуштоочулардын кызмат көрсөтүүлөрүнө төлөөнү жүзөгө ашыруу үчүн түзүлүштү пайдалануу боюнча кыскача нускоо/малымат менен төлөөчүнүн таанышуусуна өбөлгө түзүүгө тийиш;

- төлөм уюмунун бирдиктүү аппараттык-программалык комплекси менен түздөн-түз туташкан болууга, анын жайгашуусу Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген коопсуздук талаптарына жооп берүүгө тийиш;

- кардар товарларга жана кызмат көрсөтүүлөргө төлөгөнө чейин комиссиялар/тарифтер боюнча маалымат берүүгө;

- Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык ишке ашырылган операцияларды тастыктоо катары чек берүү түзүлүшү менен жабдылууга тийиш.

80. Төлөм уюму жана анын агенти өз алдынча тейлөөнүн автоматташтырылган терминалын жайгаштыруу үчүн аны ошол жерге орноштурууга укукту тастыктаган бардык зарыл документтерге ээ болуусу зарыл.

81. Төлөм уюму жана анын агенти өз алдынча тейлөөнүн автоматташтырылган терминалы боюнча ишти колдоо жана профилактикалык техникалык иштерди жүргүзүү үчүн жооптуу адамды дайындоого тийиш.

8-ГЛАВА.

Процессинг борборуна карата минималдуу талаптар

82. Төлөм системасынын оператору, төлөм системасынын катышуучулары тарабынан маалыматты алуу, иштеп чыгуу, сактоо жана аны сунуштоо процессине тартылган төлөм системасынын бардык чөйрөлөрүндө маалымат коопсуздугун камсыз кылуу боюнча бүт чараларды колдонууга тийиш.

83. Төлөм системасынын оператору төлөмдөрдү жүзөгө ашырууда автоматташтырылган система аркылуу өткөрүлгөн маалыматтарга шифр белгиленишин камсыз кылууга тийиш.

84. Төлөм системасынын оператору Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык милдеттүү түрдө сактоого тиешелүү жеке жана башка маалыматтардын сакталышын камсыз кылууга тийиш.

85. Төлөм системасынын оператору төмөнкүлөрдү аткарууга тийиш.

- анын тескөөсүндө турган финансылык маалыматтын сакталышын жана анын купуялуулугун камсыз кылуу жана аны Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган учурларда гана үчүнчү жактарга берүү;

- системанын ишине орун алышы мүмкүн болгон көйгөлөрдү (калпыстыктарды) тескөө боюнча программаны иштеп чыгуу жана аны зыян келтирүүчү программалык камсыздоодон сактоо, вируска каршы программалык камсыздоону дайыма жаңыртып туруу;

- төлөм системасынын коопсуздугун иштеп чыгуу жана аны колдоо;

- автоматташтырылган системанын деңгээлинде бардык операциялар үчүн системалуу билдирүүлөрдүн (лог) жана анын тиркемелеринин журналын жүргүзүү (системадан /га кирүү/чыгуу, маалыматтардын өзгөрүүсү ж.б.)

- Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген мөөнөттөргө ылайык финансылык маалыматты иштеп чыгуу боюнча маалыматтар архивин сактоо жана аны жүргүзүү;

- 6 (алты) ай ичинде кеминде 1 (бир) жолу төлөм системасынын ички эрежелеринин жана жол-жоболорунун талаптарына, ошондой эле Улуттук банктын талаптарына ылайык келишине автоматташтырылган системанын коопсуздугуна текшерүү жүргүзүү. Текшерүүнүн жыйынтыктары боюнча протокол түзүлүп, ага катышуулар кол коюуга тийиш.

86. Төлөм системасынын операторунун же болбосо төлөм системасынын оператору тарабынан ижарага алынган тейлөө жайы төмөнкү негизги талаптарга дал келүүгө тийиш:

- обочо турушу (имараттын ичинде башка бөлүмдөн өзүнчө, терезеси жок, аймакта жайгаштырылууга тийиш);

- бекем жабылган кулпулардын болушу;

– коргоо-өрт коопсуздугу боюнча белги берүү каражаттарынын болушу же болбосо күнү-түнү коргоого алуу же байкоо жүргүзүү каражаттарынын болушу, мында, чоочун адамдардын жайга санкциясыз киришине жол берилбейт жана жайда турган ресурстардын сактоого алынышын камсыз кылат;

– функционалдык милдеттерге ылайык персоналдын пайдалануу мүмкүнчүлүгүн чектөө;

– тейлөө жайына кирүүнү эсепке алуу журналынын же контролдоо системасынын жана кирүү мүмкүнчүлүгүн тескөө системасынын болушу.

87. Төлөм системасынын оператору кайсыл болбосун мезгил ичиндеги кандай болбосун транзакция тууралуу маалыматты Улуттук банктан лицензия алган учурдан тартып талап келип түшкөн учурдан тартып 1 (бир) жумуш күнүнөн ашпаган мөөнөттө айкын убакыт ыргагында жана/же талап боюнча алуу мүмкүнчүлүгү менен Кыргыз Республикасынын аймагында ишке ашырылган бардык операциялар тууралуу маалыматтын сакталышын камсыз кылууга тийиш.

88. Төлөм системасынын оператору Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптарына ылайык кылмыш жолу менен алынган кирешелерди легалдаштырууга (изин жашырууга) жана террористтик же экстремисттик ишти каржылоого каршы аракеттенүү (жетекчиликтин деңгээлинде) боюнча ички контролдуктун эрежелерин сактоо жана аны ишке ашыруу үчүн жооптуу атайы кызмат адамын дайындоого тийиш.

89. Кыргыз Республикасынын аймагында төлөмдөр улуттук валютада жүзөгө ашырылууга тийиш.

90. Төлөмдөрдүн процессинги жана клиринги Кыргыз Республикасынын аймагында жүзөгө ашырылышы зарыл.

91. Процессинг борбору ушул жободо белгиленген минималдуу талаптарга дал келүүгө тийиш.

92. Төлөм системасынын оператору автоматташтырылган система тарабынан колдонулган иш жөндөмдүүлүгүн камсыз кылуу үчүн техникалык регламентке ээ болууга тийиш.

93. Төлөм системасынын оператору тарабынан колдонулган программалык камсыздоо программанын мүнөздөмөсүн, пайдалануучу жана администратор үчүн колдонмону кошо алганда, системанын

паспортуна, ошондой эле төлөм системасын эксплуатациялоо үчүн коштомо документтерге ээ болууга тийиш.

94. Транзакцияларды иштеп чыгууну жүзөгө ашырган төлөм системасынын оператору төмөнкүлөргө ээ болууга тийиш:

– эл аралык төлөм карттарын колдонуу менен PCI DSS сертификациясына ээ болуп, жыл сайын ага ылайык келишин тастыктап турууга;

– улуттук же локалдык системалардын төлөм карттарын колдонуу менен Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген талаптарына ылайык келүүгө тийиш.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2017-жылдын 27-декабрындагы
№ 2017-П-14\54-11-(НПА)

Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 25-ноябрындагы № 71/11 «Төлөм системасынын операторлорунун жана төлөм уюмдарынын ишин лицензиялоо жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иши жөнүндө» мыйзамынын 20 жана 68-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 25-ноябрындагы № 71/11 «Төлөм системасынын операторлорунун жана төлөм уюмдарынын ишин лицензиялоо жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна сунушталган өзгөртүүлөр жана толуктоолор (кошо тиркелет) бекитилсин.

2. Юридика башкармалыгы:

– токтомдун Улуттук банктын расмий сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

– расмий жарыялангандан кийин Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн бул токтомду Кыргыз Республикасынын Юстиция министирлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарылангандан 15 (он беш) күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

4. Мамлекеттик тилди өнүктүрүү жана документ менен иш алып баруу бөлүмү ушул токтом менен түзүмдүк бөлүмдөрдү, областтык башкармалыктарды жана Баткен областындагы өкүлчүлүктү тааныштырсын.

5. Төлөм системалары башкармалыгы ушул токтом менен республиканын коммерциялык банктарын, төлөм системаларынын операторлорун жана төлөм уюмдарын тааныштырсын.

6. Токтомдун аткарылышына контролдукту жүзөгө ашыруу милдети Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Төрагасынын орун басары, айым Л. Дж. Орозбаевага ыйгарылсын.

Төрага

Т. Абдыгулов

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2017-жылдын
27-декабрындагы
№ 2017-П-14\54-11-(НПА)
токтомуна тиркеме

**Улуттук банк Башкармасынын
2015-жылдын 25-ноябрындагы № 71/11 «Төлөм
системасынын операторлорунун жана төлөм уюмдарынын
ишин лицензиялоо жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»
токтомуна өзгөртүүлөр жана толуктоолор**

Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 25-ноябрындагы № 71/11 «Төлөм системасынын операторлорунун жана төлөм уюмдарынын ишин лицензиялоо жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилсин:

жогоруда көрсөтүлгөн токтом менен бекитилген «Төлөм системасынын операторлорунун жана төлөм уюмдарынын ишин лицензиялоо жөнүндө» жобонун:

– бүтүндөй тексти боюнча ар канадй жөндөмөдө кездешкен “субагент” деген сөздөр тиешелүү жөндөмөдүгү “агент” деген сөздөргө алмаштырылсын;

– 1-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«1. «Төлөм системасынын операторлорунун жана төлөм уюмдарынын ишин лицензиялоо жөнүндө» жободо (мындан ары – Жобо) Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы (мындан ары – Улуттук банк) тарабынан төмөнкү иш багыттарын лицензиялоо тартиби белгиленген:

1) өз иш натыйжасынан болуп саналбаган, маалымат технологияларына жана электрондук каражаттарга, ошондой эле төлөмдөрдү өткөрүү ыкмаларына негизденген төлөм системасы аркылуу үчүнчү жактардын пайдасына товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөмдөрдү кабыл алуу жана өткөрүү, эсептешүүлөрдү жүзөгө ашырууга байланыштуу кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоо;

2) үчүнчү жактардын төлөмдөрү жана эсептешүүлөрү боюнча финансылык маалыматтарды кабыл алуу, иштеп чыгуу жана сунуштоо (процессинг, клиринг) боюнча кызмат көрсөтүүлөрдү төлөм системасынын, ошол процессинг, клиринг борборунун катышуучуларына сунуштоо.»

– Жобо төмөнкү мазмундагы 1-1 жана 1-2 пункттары менен толукталсын:

«1-1. Улуттук банктын лицензиясы мөөнөтсүз, ажыратып алынгыс жана аны үчүнчү жакка берүүгө болбойт.

1-2. Ушул Жобонун талаптарын бузууга жол берилген шартта Улуттук банк Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык төлөм системаларынын операторуна жана/же төлөм уюмдарына карата таасир этүү чараларын колдонууга укуктуу.”;

– 2-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«2. Ушул Жободо камтылган төмөнкү түшүнүктөр «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иши жөнүндө» жана «Кыргыз Республикасынын төлөм системасы жөнүндө» Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган алардын аныктамаларына ылайык колдонулат».

Мынданы тышкары, ушул Жобонун чегинде төмөнкү терминдер жана аныктамалар колдонулат:

Агент – жеке адамдардан жана юридикалык жактардан (кардарлардын) төлөмдөрдү кабыл алуу ишин жүргүзүүгө төлөм уюму менен агенттик келишим түзгөн юридикалык жак же жеке ишкер.

Агенттик келишим - агент менен төлөм уюмуун ортосунда ушул Жободо көрсөтүлгөн кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоо боюнча түзүлгөн агенттик келишим талаптарын аткаруу максатында түзүлгөн келишим. Мында, товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоочу алдында агенттин иш-аракети үчүн төлөм уюму жооп берет.

Кызмат адамдары – коллегиялдуу аткаруучу органдын мүчөлөрү – Башкарманын мүчөлөрү, башкы директор/техникалык директор/директор (техниканын ишине жооп берген жетекчи), башкы директордун/техникалык директордун/директордун орун басары, башкы бухгалтер/бухгалтер, уюштуруучулар/катышуучулар/акционерлер.

Өтүнүч ээси – төлөм системасынын операторунун жана/же төлөм уюмунун ишин жүзөгө ашыруу үчүн лицензия алуу өтүнүчү менен Улуттук банкка кайрылган юридикалык жак.

Кардар – үчүнчү жактын пайдасына төлөмдөрдү ишке ашырууда төлөм уюмдарынын кызмат көрсөтүүлөрүнөн пайдаланган жеке адам же юридикалык жак, жеке ишкер.

Клиринг – төлөмдөрдү топтоо, иштеп чыгуу, тастыктоо жана системанын катышуучуларынын өз ара милдеттенмелерин эсептөө процесси.

Клиринг борбору – клиринг жүзөгө ашырылган уюм.

Лицензиат – Улуттук банктан ишкердикти жүзөгө ашыруу укугуна лицензия алган төлөм системасынын оператору жана/же төлөм уюму.

Товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоочу (мындан ары – сунуштоочу) – сатылган товарлар (аткарылган иштер, кызмат көрсөтүүлөр) үчүн кардардан акча каражаттарын алган юридикалык жак же жеке ишкер.

Юридикалык жакка байланыштуу жактар:

1) ошол юридикалык жактын кызмат адамдары же алардын жакын туугандары;

2) юридикалык жактын капиталына тике же кыйыр түрдө олуттуу катышкан же/жана контролдукту жүзөгө ашырган башка юридикалык же жеке адамдар;

3) ошол юридикалык жак жана анын кызмат адамдары олуттуу катышуучудан болгон же/жана контролдукту жүзөгө ашырган башка юридикалык жактар;

4) 2 жана 3-пункттарда көрсөтүлгөн башка юридикалык жактардын аткаруучу органынын мүчөлөрү жана алардын жакын туугандары;

5) жеке адамдар - 2-пунктчада көрсөтүлгөн жеке адамдардын жакын туугандары;

6) 2-пунктчада көрсөтүлгөн, олуттуу катышуучудан болгон жана/же контролдукту жүзөгө ашырган жактар кирген башка юридикалык жактар.»;

– 4-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«4. Бул жобонун талаптары, коммерциялык банктар менен түзүлгөн агенттик келишимдин негизинде калкка чекене банктык кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоо боюнча мамилелерге, Улуттук банктын лицензиясынын негизинде иш алып барган банктык эмес финансы-кредит мекемелеринин ишине таркатылбайт.»;

– 5-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«5. Улуттук банк өтүнүч ээсинен/лицензиаттан ишине жана алардын уюштуруучуларынын ишине тиешелүү маалыматтарды, ошондой эле кызмат адамдары, аффилирленген жана байланыштуу жактары тууралуу жана аффилирленген жана байланыштуу жактардын пайдасына ишке ашырылган операциялар боюнча маалыматтарды талап кылууга укуктуу. Өтүнүч ээси/лицензиат талап кылынган маалыматты Улуттук банк аныктаган мөөнөттө берүүгө милдеттүү»;

– 8-пункт күчүн жоготкон катары таанылсын;

– 9-пункт күчүн жоготкон катары таанылсын;

– 16 пункттун:

– 8-пунктчасындагы «иштеп турган компаниялар үчүн -» деген сөздөр алынып салынсын;

– 9) пунктча төмөнкү редакцияда берилсин:

«9) коммерциялык банктагы эсепке уставдык капиталдын 100 пайызы (1 000 000 (бир миллион) сомдон кем эмес) салынгандыгын тастыктаган документ. Уставдык капиталды топтоо максатында салынган акча каражаттарын, лицензия берүү/берүүдөн баш тартуу жөнүндө чечим кабыл алынганга чейин пайдаланууга тыюу салынат. Уставдык капитал өтүнүч ээсинин/лицензиаттын милдеттенмелерин камсыздоо катары кызмат кылат жана ал уюштуруучулардын/катышуучулардын/акционерлердин акча каражаттарынын эсебинен улуттук валютада гана топтолууга тийиш. Уставдык капиталды негизги каражаттардын, материалдык эмес активдердин жана карызга алынган каражаттардын эсебинен топтоого тыюу салынат.»;

пункт төмөнкү мазмундагы 15-1 – 15-4-пунктчалар менен толукталсын:

«15-1) компаниянын аффилирленген жана байланыштуу жактары жөнүндө маалыматтар (жеке адамдын аты-жөнү, юридикалык жактын аталышы, тастыктоо чу документтер, уюштуруу документтери ж.б.);»

15-2) аппараттык-программалык комплексин (мындын ары – АПК) орнотуу жана колдонууга киргизүү актысы;

15-3) жайды ижарага алуу келишиминин көчүрмөсү же өтүнүч ээсинин/лицензиаттын ээлеп турган жайга менчик укугун тастыктаган документ;

15-3) эгерде төлөм системасынын оператору ижарага алынган жайды АПК жайгаштыруу үчүн колдонсо, техникалык жактан чыңдоо жана жабдуу талаптарына жооп берүүгө тийиш болгон, жайдын техникалык чыңдалышы тууралуу түшүндүрмө берилген ижара келишимин сунуштоо зарыл. Ижара келишимин колдонуу мөөнөтү кеминде бир жылды түзүүгө тийиш;»;

– Жобо төмөнкү мазмундагы 19-1 – 19-2-пункттар менен толукталсын:

«19-1. Документтер тоptomун кароодо Улуттук банк лицензия алууга өтүнүч кат сунуштагандан кийинки 10 (он) жумуш күнү ичинде өтүнүч ээсин алдын ала текшерүүгө укуктуу.

19-2. Алдын ала текшерүүдө, автоматташтырылган системалардын иш жөндөмдүүлүгүн жана өтүнүч ээси тарабынан сунушталган документтердин ушул жобонун 16-пунктунун талаптарына ылайык келүүсүн текшерүү камтылат.»;

– Жобо төмөнкү мазмундагы 23-1-пункт менен толукталсын:

«23-1. Лицензия берүү чечими Улуттук банктын Төлөм системасы боюнча комитет тарабынан кабыл алынат. Лицензияга Төраганын орун басары/Башкарманын мүчөсү - Улуттук банктын Төлөм системасы боюнча комитетинин төрагасы тарабынан кол коюлат.»;

– 26-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«26. Лицензия берүү, кайра тариздөө, дубликатын берүү, токтотуу, кайтарып алуу жөнүндө маалыматтар Улуттук банктын ыйгарым укуктуу түзүмдүк бөлүмүндө жүргүзүлгөн реестрге киргизилет.»;

– 27-пункт төмөнкү мазмундагы 4), 5)-пунктчалар менен толукталсын:

«4) өтүнүч ээсинин иши ушул Жобонун талаптарына ылайык келбей тургандыгын тастыктаган алдын ала текшерүү жыйынтыктары;

5) лицензия берүү үчүн төлөм төлөнбөсө»;

– Жобо төмөнкү мазмундагы 27-1-пункт менен толукталсын:

«27-1. Лицензия берүүдөн баш тартуу чечими Улуттук банктын Төлөм системасы боюнча комитети тарабынан кабыл алынат.»;

- 28-пункт күчүн жоготкон катары таанылсын;
- 4-глава күчүн жоготкон катары таанылсын;
- 32-пункт төмөнкү мазмундагы төртүнчү абзац менен толукталсын:

«- калк отурукташкан пункттун өзгөрүшүнө байланыштуу юридикалык жактын турак жайынын өзгөрүшү, ошондой эле анда төлөм системасынын оператору жана/же төлөм уюму жайгашкан калк отурукташкан пункттун аталышынын өзгөрүшү.»;

- Жобо төмөнкү мазмундагы 32-1-пункт менен толукталсын:

«32-1. Бир калк отурукташкан пункттун ичинде жайгашкан төлөм уюму жайгашкан ордунун өзгөрүшү анын лицензиясын кайра тариздөөнү талап кылбайт.»;

- Жобо төмөнкү мазмундагы 35-1-пункт менен толукталсын:

«35-1. Лицензияны кайра тариздөө үчүн Кыргыз Республикасынын мыйзамында белгиленген өлчөмдө акы алынат.»;

- 36-пункттагы «(жалпыга маалымдоо каражаттарында жарыялоо, жоголгон буюмдар боюнча маалымат алуучу жайдан маалымкат)» деген сөздөр алынып салынсын;

- 38-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«38. Лицензиар өтүнүч катты сунуштагандан кийинки 3 (үч) жумуш күнү ичинде жогорку оң бурчуна «Дубликат» деп жазылган лицензиянын дубликатын берет же лицензиянын дубликатын берүүдөн баш тартуу чечиминин себебине негиздеме берүү менен жөнөтөт.»;

- 39-пункт күчүн жоготкон катары таанылсын;
- Жобо төмөнкү мазмундагы 7 жана 8-главалар менен толукталсын:

«7-глава.

Лицензиянын аракетин токтотуу

40. Улуттук банк тарабынан берилген лицензиянын аракетин төмөнкү учурларда токтотулат:

- юридикалык жак жоюлган шартта;
- лицензиаттын лицензиясы кайтарылып алынган учурда;
- лицензияланган ишкердикти жүргүзүү өз каалоосу боюнча токтотулса;
- соттун лицензияны жокко чыгаруу чечиминин мыйзамдуу күчүнө кириши;
- айрым ишкердик түрүн лизенциялануучу ишкердик түрлөрүнүн тизмесинен алып салуу.

41. Жоюу/өз каалоосу боюнча ишти токтотуу чечими кабыл алынган учурда, лицензиат чечим кабыл алынган учурдан тартып 15 жумуш күнү ичинде анда себептерин көрсөтүп, башкармалыктын ыйгарым укуктуу органынын тиешелүү чечимин кошо тиркөө менен Улуттук банкка ишти токтотуу жөнүндө өтүнүч катты жана лицензияны сунуштоого тийиш.

42. Лицензиат тиешелүү лицензияны Улуттук банкка тапшырууга чейин Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык, төлөм системасынын катышуучулары жана кызматтарды сунуштоочулар менен түзүлгөн келишим шарттарын аткарууга жана лицензияланган ишти токтотууга тийиш.

43. Лизенцияны кайтарып алуу «Төлөм системасынын операторлоруна/төлөм уюмдарына карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жобого ылайык ишке ашырылат.

8-глава.

Улуттук банктын чечимдерине даттануу менен кайрылуу тартиби

44. Ушул жобонун чегинде Улуттук банк тарабынан кабыл алынган чечимдерге даттануу менен «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы менен коммерциялык банктар, айрым банктык операция түрлөрүн жүзөгө ашырган уюмдар жана алардын уюштуруучулары (катышуучулары), ридикалык жактар жана жеке адамдар ортосунда талаш маселелерди сотко чейин жөнгө салуу жөнүндө» жобого ылайык кайрылууга жол берилет.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2017-жылдын 27-декабрындагы
№ 2017-П-12\54-12-(БС)

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2006-жылдын 30-октябрындагы № 32/2 «Кыргыз Республикасында каржылоонун ислам принциптерин алгачкы долбоордун алкагында жүзөгө ашыруу жөнүндөгү» жобо тууралуу» токтомуна өзгөртүү киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 4, 20, 68-беренелерине жана 111-берененин 6-бөлүгүнө таянуу менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2006-жылдын 30-октябрындагы № 32/2 «Кыргыз Республикасында каржылоонун ислам принциптерин алгачкы долбоордун алкагында жүзөгө ашыруу жөнүндөгү» жобо тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасында каржылоонун ислам принциптерин алгачкы долбоордун алкагында жүзөгө ашыруу жөнүндөгү жобонун:

- 2.3-главасынын 6-пунктунун «а» пунктчасынын төртүнчү абзац төмөнкү редакцияда берилсин:

«Мында, агенттик келишимдердин алкагында агент катары иш алып барган кардарларга товар сатып алуу үчүн берилген акча каражаттардын чогуу алгандагы калдыгы банктын «Мурабаха» операциялары боюнча каржылоо портфелинин 20% ашпоого тийиш;».

2. Токтом расмий жарыялангандан он беш (15 күн) өткөндөн кийин күчүнө кирет.

3. Юридика башкармалыгы:

– токтондун Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланышы камсыз кылсын;

– расмий жарыялангандан кийин Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн бул токтомду Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Көзөмөл методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгы ушул токтом менен коммерциялык банктарды, Улуттук банктын областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

5. Токтомдун аткарылышына контролдук Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсү Т. Джусупов мырзага жүктөлсүн.

Төрага

Т. Абдыгулов

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 13 декабря 2017 г.
№ 2017-П-12/51-13-(НПА)

О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 20 и 68 Закона «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения и дополнения в следующие нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики (прилагается):

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 25 августа 2005 года № 26/5;

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О периодическом регулятивном отчете банков, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 30 марта 2011 года № 20/4;

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении положений Национального банка Кыргызской Республики» от 17 октября 2014 года № 45/1;

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О периодическом регулятивном отчете микрокредитной компании/микрокредитного

агентства» и Положения «О периодическом регулятивном отчете микрофинансовой компании» от 27 мая 2009 года № 25/3.

2. Настоящее постановление вступает в силу по истечении пятнадцати дней со дня официального опубликования.

3. Финансово-кредитным организациям, осуществляющим операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования, в том числе в рамках «исламского окна», представлять отчетность в соответствии с настоящим постановлением, начиная с отчетности за первый квартал 2018 года.

4. Юридическому управлению:

- опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;
- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

5. Управлению методологии надзора и лицензирования довести настоящее постановление до сведения действующих коммерческих банков, микрофинансовых организаций, кредитных союзов, их объединений (ассоциаций), ОАО «Финансовая компания кредитных союзов», ОЮЛ «Ассоциация исламских финансов», ОЮЛ «Союз банков Кыргызстана», областных управлений и представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики Джусупова Т. Дж.

Исполняющий обязанности Председателя

Н. Жениш

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 13 декабря 2017 г.
№ 2017-П-12/51-13-(НПА)

Изменения и дополнения в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 25 августа 2005 года № 26/5 следующие изменения и дополнения:

в Положении «О Периодическом регулятивном банковском отчете», утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) в Приложении 1 пункт 33 изложить в следующей редакции:

«

33	Раздел 29	Отчет о депозитах, кредитах и применяемых процентных ставках А. «Задолженность по кредитам и приравненным к ним активам и забалансовым обязательствам» А-1. «Финансирование, предоставленное на конец периода» Б. «Кредиты, выданные за период» Б-1. «Финансирование, предоставленное за период» В. «Объем депозитов» Г. «Депозиты, принятые за период»	<u>Ежемесячно</u>	<u>До 5 числа месяца, следующего за отчетным</u>	
----	-----------	---	-------------------	--	--

»;

2) в Приложении 2:

раздел 29 «Отчет о депозитах, кредитах и применяемых процентных ставках»:

– дополнить подразделом А-1. «Финансирование, предоставленное на конец периода» следующего содержания:

«А-1. «Финансирование, предоставленное на конец периода»

№	СРОК ДО ПОГАШЕНИЯ	СРОК ДО ПОГАШЕНИЯ												Итого								
		0 - 1 месяц			1 - 3 месяца			3 - 6 месяцев			6 - 12 месяцев			от 1 - 3 лет			более 3 лет			Просрочен- ная задол- женность		
		Сумма	Средневзвешенная наценка/ доход, в %	Кэффициент доходности, в %	Сумма	Средневзвешенная наценка/ доход, в %	Кэффициент доходности, в %	Сумма	Средневзвешенная наценка/ доход, в %	Кэффициент доходности, в %	Сумма	Средневзвешенная наценка/ доход, в %	Кэффициент доходности, в %	Сумма	Средневзвешенная наценка/ доход, в %	Кэффициент доходности, в %	Сумма	Средневзвешенная наценка/ доход, в %	Кэффициент доходности, в %			
1	2	ВАЛЮТА		3	в нацио- нальной в ино- странной		в нацио- нальной в ино- странной		в нацио- нальной в ино- странной		в нацио- нальной в ино- странной		в нацио- нальной в ино- странной		в нацио- нальной в ино- странной		в нацио- нальной в ино- странной		в нацио- нальной в ино- странной			
1	1	Промыш- ленность																				
2	2	Сельское хозяйство																				
3	3	Транспорт																				

4	Связь	в национальной	
		в иностранной	
5	Торговля и коммерческие операции	в национальной	
		в иностранной	
6	Заготовка и переработка	в национальной	
		в иностранной	
7	Строительство	в национальной	
		в иностранной	
8	Ипотека	в национальной	
		в иностранной	
9	Физическим лицам на личные нужды	в национальной	
		в иностранной	
10	Социальные услуги	в национальной	
		в иностранной	
11	Прочие	в национальной	
		в иностранной	

12 ИТОГО	в национальной																						
	в иностранной																						
13 ВСЕГО																							
14 В том числе реструктуризованные	в национальной																						
	в иностранной																						

Должность: _____ фамилия: _____ подпись: _____ »;

– Дополнить подразделом Б-1. «Финансирование, предоставленное за период» следующего содержания:

«Б-1. «Финансирование, предоставленное за период»

№	ФИНАНСИРОВАНИЕ ОТРАСЛЕЙ	ВАЛЮТА	ВЫДАНЫ НА СРОК												Итого									
			0 - 1 месяц		1 - 3 месяца		3 - 6 месяцев		6 - 12 месяцев		от 1 - 3 лет		более 3 лет		Сумма	Средневзвешенная наценка/доход, в %	Коэффициент доходности, в %							
1	Промышленность	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
1	Сельское хозяйство																							
2	Транспорт																							
3	Связь																							
4	Торговля и коммерческие операции																							
5	Заготовка и переработка																							
6	Строительство																							
7	Ипотека																							
8																								

Физическим лицам на личные нужды	в национальной в иностранной																				
9	в национальной в иностранной																				
10	Социальные услуги	в национальной в иностранной																			
11	Прочие	в национальной в иностранной																			
12	ИТОГО	в национальной в иностранной																			
13	ВСЕГО																				

Должность: _____ фамилия: _____ подпись: _____».

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О периодическом регулятивном отчете банков, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 30 марта 2011 года № 20/4 следующие изменения:

в Положении «О периодическом регулятивном отчете банков, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- 1) в Приложении 2:
 - в разделе 24 «Отчет о привлеченных и размещенных денежных средствах и применяемых вознаграждениях/наценке»:
 - подраздел А. «Финансирование, предоставленное на конец периода» изложить в следующей редакции:

«А. «Финансирование, предоставленное на конец периода»

№	Финансирование отраслей	ВАЛЮТА	СРОК ДО ПОГАШЕНИЯ												Итого											
			0 - 1 месяц			1 - 3 месяца			3 - 6 месяцев			6 - 12 месяцев			от 1 - 3 лет			более 3 лет			Просроченная задолженность					
			Сумма	Средневзвешенная наценка/доход, в %	Коэффициент доходности, в %	Сумма	Средневзвешенная наценка/доход, в %	Коэффициент доходности, в %	Сумма	Средневзвешенная наценка/доход, в %	Коэффициент доходности, в %	Сумма	Средневзвешенная наценка/доход, в %	Коэффициент доходности, в %	Сумма	Средневзвешенная наценка/доход, в %	Коэффициент доходности, в %	Сумма	Средневзвешенная наценка/доход, в %	Коэффициент доходности, в %						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
1	Промышленность	в национальной в иностранной																								
2	Сельское хозяйство	в национальной в иностранной																								
3	Транспорт	в национальной в иностранной																								

4	Связь	в национальной	
		в иностранной	
5	Торговля и коммерческие операции	в национальной	
		в иностранной	
6	Заготовка и переработка	в национальной	
		в иностранной	
7	Строительство	в национальной	
		в иностранной	
8	Ипотека	в национальной	
		в иностранной	
9	Физическим лицам на личные нужды	в национальной	
		в иностранной	
10	Социальные услуги	в национальной	
		в иностранной	
11	Прочие	в национальной	
		в иностранной	

12	ИТОГО	в национальной																	
		в иностранной																	
13	ВСЕГО																		
		в национальной																	
14	в том числе реструктурированные	в национальной																	
		в иностранной																	

Должность: _____ фамилия: _____ подпись: _____ »;
 – подраздел Б. «Финансирование, предоставленное за период» изложить в следующей редакции:
 «Б. «Финансирование, предоставленное за период»

№	ФИНАНСО- ВАНИЕ ОТРАС- ЛЕЙ	ВАЛЮТА	ВЫДАНЫ НА СРОК												Итого								
			0 - 1 месяц		1 - 3 месяца		3 - 6 месяцев		6 - 12 месяцев		от 1 - 3 лет		более 3 лет		Средневзвешенная наценка/ доход, в %	Коэффициент доходности, в %							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
			сумма	Средневзвешенная наценка/ доход, в %	Коэффициент доходности, в %	сумма	Средневзвешенная наценка/ доход, в %	Коэффициент доходности, в %	сумма	Средневзвешенная наценка/ доход, в %	Коэффициент доходности, в %	сумма	Средневзвешенная наценка/ доход, в %	Коэффициент доходности, в %	сумма	Средневзвешенная наценка/ доход, в %	Коэффициент доходности, в %	сумма	Средневзвешенная наценка/ доход, в %	Коэффициент доходности, в %	сумма	Средневзвешенная наценка/ доход, в %	Коэффициент доходности, в %
1	Промышлен- ность	в национальной в иностранной																					
2	Сельское хозяйство	в национальной в иностранной																					
3	Транспорт	в национальной в иностранной																					
4	Связь	в национальной в иностранной																					
5	Торговля и коммерческие операции	в национальной в иностранной																					
6	Заготовка и переработка	в национальной в иностранной																					
7	Строительство	в национальной в иностранной																					
8	Ипотека	в национальной в иностранной																					

9	Физическим лицам на личные нужды	в национальной																		
		в иностранной	в национальной																	
10	Социальные услуги	в национальной																		
		в иностранной																		
11	Прочие	в национальной																		
		в иностранной																		
12	ИТОГО	в национальной																		
		в иностранной																		
13	ВСЕГО																			

Должность: _____ фамилия: _____ подпись: _____ »;

3. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении положений Национального банка Кыргызской Республики» от 17 октября 2014 года № 45/1 следующие изменения и дополнения:

1) в Положении «О периодическом регулятивном отчете микрофинансовых компаний, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- а) в Приложении 2:
 - в разделе 1 «Регулятивный отчет о финансовом состоянии»:
 - подраздел Е. «Расшифровка обязательств» дополнить графой 10 следующего содержания: «Коефициент доходности, в %»;
 - подраздел Ж. «Расшифровка портфеля по финансированию» изложить в следующей редакции:
 - «1 Ж. «Расшифровка портфеля по финансированию»

Название продукта	Сумма финансирования на одного клиента		Сроки		Наценка/доход, в %		Коэффициент доходности, в %		Метод начисления	
	мин.	макс.	мин.	макс.	мин.	макс.	мин.	макс.	на остаток	на начальный баланс
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Групповое финансирование без залога										
Групповое финансирование под залог										
Индивидуальное финансирование без залога										
Индивидуальное финансирование под залог										
Другие										
ВСЕГО										

Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____»;

в разделе 4 «Информация о просроченных активах, классификация активов и забалансовых обязательств по степени риска»:

– подраздел В. «Информация по предоставленному финансированию» изложить в следующей редакции:

«В. «Информация по предоставленному финансированию»

№	Виды финансирования по отраслям	Валюта	Выданы на срок												Итого									
			0 - 1 месяц			1 - 3 месяца			3 - 6 месяцев			6 - 12 месяцев			от 1 - 3 лет			более 3 лет						
			Сумма	Средневзвешенная наценка/доход, в %	Коэффициент доходности, в %	Сумма	Средневзвешенная наценка/доход, в %	Коэффициент доходности, в %	Сумма	Средневзвешенная наценка/доход, в %	Коэффициент доходности, в %	Сумма	Средневзвешенная наценка/доход, в %	Коэффициент доходности, в %	Сумма	Средневзвешенная наценка/доход, в %	Коэффициент доходности, в %							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
1	Промышленность	в национальной и иностранной																						
2	Сельское хозяйство	в национальной и иностранной																						
3	Транспорт	в национальной и иностранной																						
4	Связь	в национальной и иностранной																						

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары № 14, 2017

5	Торговля и коммерческие операции	в национальной	
		в иностранной	
6	Заготовка и переработка	в национальной	
		в иностранной	
7	Строительство	в национальной	
		в иностранной	
8	Покупка недвижимости (жилья)	в национальной	
		в иностранной	
9	Физические лица	в национальной	
		в иностранной	
10	Финансирование, предоставленное ФКУ	в национальной	
		в иностранной	
11	Прочие	в национальной	
		в иностранной	
12	Услуги	в национальной	
		в иностранной	

Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____»;
 в разделе 8 «Информация о рисках»:
 – подраздел А. «Информация о крупных рисках» изложить в следующей редакции:
 «А. «Информация о крупных рисках»

№	Информация о клиентах								Просроченные активы (дней)
	Фамилия клиента		Всего: Долг клиента						
	Группа	Финансирование	Наценка/ доход, в %	Наценка/ доход, в %	Кoeffици-ент доходности, в %	Прочие активы	Наценка / доход, в %	Всего	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									
11	всего: крупные активы								0
12	Самые крупные активы одному клиенту								

Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____»;

– подраздел Б. «Общие сведения об операциях с аффилированными лицами» изложить в следующей редакции:

«Б. «Общие сведения об операциях с аффилированными лицами»

№	Наименование аффилированного лица	Сумма операции	Вид операции	Дата начала операции	Срок и дата завершения операции	Наценка/доход, в %	Кoeffициент доходности, в %	Залог	Владелец залога	Условия проведения операции	Примечание
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											
13											
14											
15											
16											
17											
18											
19											
20											

Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____»;

раздел 9 «Информация о сделках со служащими» изложить в следующей редакции:
 «9. Информация о сделках со служащими»

№	Информация о служащих									
	ФИО служащего	Группа	Финансирование	Наценка/доход, в %	Кэффициент доходности, в%	Прочие активы	Наценка/доход, в %	Всего	Наценка/доход, в %	Просроченные активы (дней)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										
13										
14										
15										
16										
17										
18										
19										
20										

Общая сумма финансирова- ния, предо- ставленного служащим							
---	--	--	--	--	--	--	--

Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____»;

в разделе 11 «Информация о финансировании, предоставленном клиентам» строку «Эффективная средневзвешенная ставка доходности на конец отчетного периода, в %» изложить в следующей редакции:

«Кoeffициент доходности на конец отчетного периода, в %»;

в разделе 12 «Раскрытия» подраздел Б. «Расшифровка по операциям в ФКУ и инвестициях» дополнить графой 9 следующего содержания:

«Кoeffициент доходности на конец отчетного квартала, в %»;

2) в Положении «О периодическом регулятивном отчете микрокредитных компаний и микрокредитных агентств, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

а) в Приложении 2:

в разделе 3 «Информация об активах»:

– подраздел Б. «Методы финансирования» дополнить графой 7 следующего содержания:

«Кoeffициент доходности на конец отчетного периода, в %»;

– в подразделе В. «Разбивка портфеля по финансированию по отраслям и регионам» наименование графы 13 «Средневзвешенный эффективный доход на конец отчетного периода, в %» изложить в следующей редакции:

«Кoeffициент доходности на конец отчетного периода, в %»;

– в подразделе Г. «Информация по предоставленному финансированию» наименование графы 14 «Средневзвешенный эффективный доход, на конец отчетного периода, в %» изложить в следующей редакции:

«Кoeffициент доходности на конец отчетного периода, в %»;

– подраздел Д. «Информация по проблемным клиентам» изложить в следующей редакции:

«Д. «Информация по проблемным клиентам»

№ п.п.	Наименование организации/Ф.И.О. клиента	Общие сведения			Информация по проблемным клиентам						Действия МФО по возврату выданного финансирования (намерение)				
		Адрес организации/ Место жительства клиента по прописке	Телефон	Дата выдачи	Дата погашения	Сумма финансирования	Наценка/доход на конец отчетного периода, в %	Кoeffициент доходности на конец отчетного периода, в %	Кoeffициент доходности на конец отчетного периода, в %	Наценка/доход на конец отчетного периода, в %		Краткое описание проблемы клиента	Текущая задолженность		
				4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1		2	3												

Руководитель исполнительного органа

подпись

ФИО

Главный бухгалтер

МП

подпись;

ФИО

– подраздел Ж. «Информация по объемам предоставленного финансирования в разрезе отраслей и по регионам» дополнить графой 9 следующего содержания:

«Коэффициент доходности на конец отчетного периода, в %»;

– подраздел З. «Реструктуризированные активы, несущие в себе кредитный риск» изложить в следующей редакции:

«З. «Реструктуризированные активы, несущие в себе кредитный риск»

№ п.п.	Информация по реструктуризированным активам																
	По договору финансирования					Текущая задолженность					По дополнительному соглашению						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Наименование организации/И.О. клиента	Дата выдачи	Дата погашения	Сумма предоставленного финансирования	Наценка/доход на конец отчетного периода, в %	Коэффициент доходности на конец отчетного периода, в %	Цель	Причина реструктуризации	Основная сумма	Наценка/доход на конец отчетного периода, в %	Коэффициент доходности на конец отчетного периода, в %	Пени	Дата реструктуризации	Дата погашения	сумма финансирования	Наценка / дохода на конец отчетного периода, в %	Коэффициент доходности на конец отчетного периода, в %	Срок
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8																	
9																	
10																	
Итого																	

Руководитель исполнительного органа _____ *ФИО* _____ *подпись*

Главный бухгалтер _____ *ФИО* _____ *подпись»;*

МП

в разделе 6 «Раскрытия»:

- подраздел А. «Обязательства» дополнить графой 10 следующего содержания:
- «Коэффициент доходности на конец отчетного периода, в %»;
- подраздел Б. «Информация по условиям финансирования» изложить в следующей редакции:
- «Б. «Информация по условиям финансирования»

Название продукта	Сумма финансирования на одного клиента		Сроки		Наценка/доход, в %		Коэффициент доходности, в %		Метод начисления	
	мин.	макс.	мин.	макс.	мин.	макс.	мин.	макс.	на остаток	на начальный баланс
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Групповое финансирование без залога										
Групповое финансирование под залог										
Индивидуальное финансирование без залога										
Индивидуальное финансирование под залог										
Другие										
ВСЕГО										

Руководитель исполнительного органа _____ *ФИО* _____ *подпись*

Главный бухгалтер _____ *ФИО* _____ *подпись»;*

МП

подраздел Е. «Расшифровка по операциям размещения и инвестициям» дополнить графой 12 следующего содержания:

«Средневзвешенный коэффициент доходности на конец отчетного периода, в %»;

3) в Положении «О периодическом регулятивном отчете кредитных союзов, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

а) в Приложении 2:

в разделе 3 «Информация по портфелю финансирования»:

– подраздел А. «Просроченные активы» дополнить графой 6 следующего содержания:

«Коэффициент доходности, в %»;

– подраздел Б. «Классификация активов» дополнить графой 14 следующего содержания:

«Коэффициент доходности на конец отчетного периода, в %»;

– подраздел В. «Классификация операции иджара мунтахия биттамлик» дополнить графой 14 следующего содержания:

«Коэффициент доходности на конец отчетного периода, в %»;

– подраздел Г. «Портфель по финансированию» дополнить графой 16 следующего содержания:

«Коэффициент доходности на конец отчетного периода, в %»;

– подраздел Д. «Операция иджара мунтахия биттамлик» дополнить графой 16 следующего содержания:

«Коэффициент доходности на конец отчетного периода, в %»;

– подраздел Е. «Информация по полученному финансированию» дополнить графой 16 следующего содержания:

«Коэффициент доходности на конец отчетного периода, в %»;

Председатель Правления

Бухгалтер

ФИО

подпись

подпись

М.П.»;

в разделе 5 «Сведения о крупных проблемных клиентах кредитного союза»:

– таблицу «Информация по финансированию, в том числе по операции иджара мунтахийа в биттамлик» изложить в следующей редакции:

«

№ п.п.	Ф.И.О. клиента	Общие данные		Информация по финансированию, в том числе по операции иджара мунтахийа биттамлик												
		Место жительства клиента по прописке	Телефон	По договору финансирования				Текущая задолженность								
		дата предоставления финансирования	дата погашения финансирования	дата предоставления финансирования	сумма предоставленного финансирования	Наценка/доход, в %	Коэффициент доходности, в %	цель	Краткое описание проблемы клиента	основной долг	Наценка/доход, в %	Коэффициент доходности, в %	пени	Действия КС по возврату задолженности (планы)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1																
2																
3																
4																
5																
6																
7																
8																
9																
	Итого															

»;

в разделе 6 «Отчет по операциям привлечения КС»:
 – подраздел Д. «Ставка доходности по привлекаемому на счета денежным средствам» изложить в следующей редакции:

«Д. Ставка доходности по привлекаемому на счета денежным средствам

Счета	Сроки, в днях						Средневзвешенная ставка доходности на конец отчетного периода, в %	Коэффициент доходности на конец отчетного периода, в %
	до 30 дней		от 91-180 дней		от 181-365 дней			
	в %	в %	в %	в %	в %	в %		
1	2	3	4	5	6	7	8	
До востребования								
Срочные								

Председатель Правления

Бухгалтер

 ФИО _____ подпись _____

М.П.»;

в разделе 7 «Прочая информация»:

– подраздел К. «Расшифровка по операциям в ФКУ и инвестициях» изложить в следующей редакции:

«К. «Расшифровка по операциям в ФКО и инвестициям»

№	Наименование статьи	Наименование		4	5	6	7	8	9
		предприятия (например: банк и т.д.)	3						
1	2								
1	Денежные средства на счетах в финансовых организациях, включая банки								
2	Инвестиции и финансовое участие								

Председатель Правления

Бухгалтер

ФИО

подпись

подпись

М.П.»;

4. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О периодическом регулятивном отчете микрокредитной компании/микрокредитного агентства» и Положения «О периодическом регулятивном отчете микрофинансовой компании» от 27 мая 2009 года № 25/3 следующие изменения и дополнения:

1) в Положении «О периодическом регулятивном отчете микрокредитной компании/микрокредитного агентства», утвержденном вышеуказанным постановлением:

а) в Приложении 1:

– Примечание дополнить абзацем следующего содержания:

«Процентная ставка - размер наценки/дохода за финансирование, предоставляемое в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования.»;

б) в Приложении 2:

в разделе 3 «Информация об активах»:

– подраздел В-1. «Разбивка портфеля по финансированию, предоставленному по ИПФ, по отраслям и регионам» дополнить графой 13 следующего содержания:

«Коэффициент доходности на конец отчетного периода, в %»;

– в подразделе Г-1. «Информация по финансированию, предоставленному по ИПФ» наименование графы 13 «Средневзвешенная эффективная наценка/ доход, на конец отчетного периода в %» изложить в следующей редакции:

«Коэффициент доходности на конец отчетного периода, в %»;

2) в Положении «О периодическом регулятивном отчете микрофинансовой компании», утвержденном вышеуказанным постановлением:

а) в Приложении 1:

– примечание дополнить абзацем следующего содержания:

«Процентная ставка – размер наценки/дохода за финансирование, предоставляемое в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования.»;

б) в Приложении 2:

в разделе 1 «Регулятивный отчет о финансовом состоянии»:

– подраздел Д-1. «Расшифровка портфеля по финансированию, предоставленному по ИПФ» изложить в следующей редакции:

«Д-1. «Расшифровка портфеля по финансированию, предоставленному по ИПФ»

Название продукта	Сумма финансирования на одного клиента		Сроки		Наценка/доход, в %		Коэффициент доходности, в %		Метод начисления	
	мин.	макс.	мин.	макс.	мин.	макс.	мин.	макс.	на остаток	на начальный баланс
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Групповое финансирование без залога										
Групповое финансирование под залог										
Индивидуальное финансирование без залога										
Индивидуальное финансирование под залог										
Другие										
ВСЕГО										

Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____

Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____»;

в разделе 4:

– подраздел В-1. «Информация по финансированию, предоставленному по ИПФ» изложить в следующей редакции:

«В-1. «Информация по финансированию, предоставленному по ИПФ»

№	Виды финансирова- вания	Валюта	Выданы на срок																								Итого
			0 - 1 месяц			1 - 3 месяца			3 - 6 месяцев			6 - 12 месяцев			от 1 - 3 лет			более 3 лет									
			Сумма	Средневзвешенная наценка/доход, в %	Коэффициент доход- ности, в %	Сумма	Средневзвешенная наценка/доход, в %	Коэффициент доход- ности, в %	Сумма	Средневзвешенная наценка/доход, в %	Коэффициент доход- ности, в %	Сумма	Средневзвешенная наценка/доход, в %	Коэффициент доход- ности, в %	Сумма	Средневзвешенная наценка/доход, в %	Коэффициент доход- ности, в %	Сумма	Средневзвешенная наценка/доход, в %	Коэффициент доход- ности, в %	Сумма	Средневзвешенная наценка/доход, в %	Коэффициент доход- ности, в %				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24				
1	Промыш- ленность	нац.																									
2	Сельское хозяйство	нац.																									
3	Транспорт	нац.																									
4	Связь	нац.																									
5	Торговля и коммер- ческие операции	нац.																									
6	Заготовка и перера- ботка	нац.																									
		ин.																									

7	Строитель- ство	нац.															
		ин.															
8	Покупка не- движимости (жилья)	нац.															
		ин.															
9	Физические лица	нац.															
		ин.															
	Финанси- рование,	нац.															
10	предостав- ленные ФКО	ин.															
11	Прочие	нац.															
		ин.															
12	Услуги	нац.															
		ин.															
13	Итого	нац.															
		ин.															
14	Всего																

Должность: _____ фамилия: _____ Подпись: _____ »;

– раздел дополнить подразделом Г-1. «Информация по выданному финансированию в разрезе областей» следующего содержания:
 «Г-1. «Информация по выданному финансированию в разрезе областей»

№/п/н	Наименование статьи	Остаток портфеля финансирования на начало отчетного квартала	3	Объем выданного финансирования за отчетный квартал	4	Количество выданного финансирования за отчетный квартал	5	Остаток портфеля финансирования на конец отчетного квартала	6	Средневзвешенная нагрузка/доход на конец отчетного периода, в %	7	Коэффициент доходности на конец отчетного периода, в %	8
1	2												
1	Промышленность, из них: юридические лица физические лица												
2	Сельское хозяйство, в т.ч.: – на растениеводство, из них: юридические лица физические лица												
	– на животноводство, из них: юридические лица физические лица												
3	Заготовка и переработка, из них: юридические лица физические лица												
4	Торговля и коммерция, из них: юридические лица физические лица												

№/п/н	Наименование статьи	Остаток портфеля финансирования на начало отчетного квартала	Объем выданного финансирования за отчетный квартал	Количество выданного финансирования за отчетный квартал	Остаток портфеля финансирования на конец отчетного квартала	Средневзвешенная наценка/доход на конец отчетного периода, в %	Коэффициент доходности на конец отчетного периода, в %
1	2	3	4	5	6	7	8
5	Услуги, из них: юридические лица физические лица						
6	Транспорт, из них: юридические лица физические лица						
7	Строительство и покупка недвижимости (в т.ч. ипотеки), из них: юридические лица физические лица						
8	Финансирование на потребительские цели, из них: юридические лица физические лица						
8-1	Финансирование ФКО, из них: юридические лица физические лица						
9	Прочее финансирование, из них: юридические лица физические лица						

Наименование статьи	Остаток портфеля финансирования на начало отчетного квартала	Объем выданного финансирования за отчетный квартал	Количество выданного финансирования за отчетный квартал	Остаток портфеля финансирования на конец отчетного квартала	Средневзвешенная наценка/доход на конец отчетного периода, в %	Коэффициент доходности на конец отчетного периода, в %
1	3	4	5	6	7	8
Всего финансируемых, из них:						
юридические лица						
физические лица						

Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____
 Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____»;

в разделе 11 «Информация о кредитах клиентам»:

– строку «Эффективная средневзвешенная наценка/доход, на конец отчетного периода, в %» подраздела «Информация о финансировании, предоставленном клиентам по ИПФ» изложить в следующей редакции:

«Коэффициент доходности на конец отчетного периода, в %».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 20 декабря 2017 г.
№ 2017-П-14\52-10-(НПА)

**О признании утратившим силу пункта 3 постановления
Правления Национального банка Кыргызской Республики
«О внесении изменений в постановление Правления
Национального банка Кыргызской Республики
«О некоторых нормативных актах Национального
банка Кыргызской Республики» от 25 августа
2005 года № 26/5» от 11 апреля 2016 года № 17/5»**

В соответствии со статьями 20 и 68 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Пункт 3 постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О некоторых нормативных актах Национального банка Кыргызской Республики» от 25 августа 2005 года № 26/5» от 11 апреля 2016 года № 17/5» признать утратившим силу.

2. Юридическому управлению:

- опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;
- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу по истечении пятнадцати дней со дня официального опубликования.

4. Управлению платежных систем довести настоящее постановление до сведения структурных подразделений Национального банка Кыргызской Республики.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на заместителя председателя Национального банка Кыргызской Республики Орозбаеву Л. Дж.

Исполняющий обязанности председателя

Н. Жениш

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 20 декабря 2017 г.
№ 2017-П-12\52-12-(БС)

О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О Комитете по надзору Национального банка Кыргызской Республики» от 19 марта 2005 года № 6/2

В соответствии со статьями 20 и 68 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О Комитете по надзору Национального банка Кыргызской Республики» от 19 марта 2005 года № 6/2 изменения (прилагаются).

2. Настоящее постановление вступает в силу со дня его официального опубликования.

3. Юридическому управлению:

– опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

– после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Управлению методологии надзора и лицензирования довести настоящее постановление до сведения ОЮЛ «Союз банков Кыргызстана», коммерческих банков, небанковских финансово-

кредитных организаций, ОАО «Финансовая компания кредитных союзов», кредитных бюро, кредитных союзов, областных управлений и представительств Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики Джусупова Т. Дж.

Исполняющий обязанности председателя

Н. Жениш

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 20 декабря 2017 года
№ 2017-П-12\52-12-(БС)

**Изменения в постановление Правления Национального
банка Кыргызской Республики «Об утверждении
Положения «О Комитете по надзору Национального банка
Кыргызской Республики» от 19 марта 2005 года № 6/2»**

Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О Комитете по надзору Национального банка Кыргызской Республики» от 19 марта 2005 года № 6/2 следующие изменения:

в Положении «О Комитете по надзору Национального банка Кыргызской Республики», утвержденном вышеуказанным постановлением:

– пункт 1.1. изложить в следующей редакции:

«1.1. Комитет по надзору Национального банка Кыргызской Республики (далее – Комитет) создается решением Правления Национального банка Кыргызской Республики (далее – Национальный банк). Комитет является постоянно действующим коллегиальным органом, который уполномочен Правлением Национального банка принимать решения по вопросам своей компетенции в сфере регулирования и надзора за деятельностью коммерческих банков, ОАО «Финансовая компания кредитных союзов», Государственного банка развития Кыргызской Республики (далее – банки), небанковских финансово-кредитных организаций (далее – НФКО) и кредитных бюро, согласно п. 2.1., 2.1-1. и 2.2. настоящего Положения.

К компетенции Комитета не относится рассмотрение вопросов и принятие решений, касающихся операторов платежных систем/платежных организаций и обменных бюро.

Для целей настоящего Положения используются следующие сокращения:

МФК – микрофинансовая компания;

МКК – микрокредитная компания;

МКА – микрокредитное агентство;

ФККС – ОАО «Финансовая компания кредитных союзов».»;

– в пунктах 1.3. и 2.6. слова «работники» и «работник» заменить словами «служащие» и «служащий»;

– абзац первый главы 2 изложить в следующей редакции:

«Комитет определяет и устанавливает цели и задачи деятельности по регулированию, лицензированию и надзору за деятельностью банков, НФКО и кредитных бюро, а также осуществляет контроль за реализацией политики надзора за банками, НФКО и кредитными бюро.»;

– пункт 2.1. изложить в следующей редакции:

«2.1. Комитет в соответствии с законодательством Кыргызской Республики и нормативными правовыми актами Национального банка принимает решения о применении и/или прекращении и/или изменении следующих видов мер воздействия в отношении банков, НФКО и кредитных бюро:

а) предписания;

б) наложение штрафа на банки и НФКО, а также их должностных лиц;

в) требования к банкам и НФКО;

г) повышение экономических нормативов и требований для банков и МФК;

д) введение ограничений и запретов, установленных в Законе Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» и/или в законодательстве Кыргызской Республики для банков, их акционеров и НФКО;

е) отстранение или освобождение должностных лиц, смена органов управления банка и НФКО;

ж) введение прямого банковского надзора в банки и кредитные союзы;

з) введение временной администрации в кредитный союз;

и) приостановление действия лицензии МФК, кредитных союзов и кредитных бюро;

к) отзыв лицензии у кредитных союзов и кредитных бюро;

л) приостановление действия/отзыв лицензии у НФКО на право осуществления отдельных банковских операций;

м) приостановление действия и/или отзыв свидетельства об учетной регистрации МКК/МКА.

Комитет рассматривает другие вопросы, делегированные Комитету Правлением Национального банка.

Решения Комитета подлежат обязательной публикации по следующим вопросам:

- о введении временной администрации в кредитный союз;
- о приостановлении/ограничении действия лицензии МФК, кредитных союзов и кредитных бюро;
- об отзыве лицензии НФКО и кредитных бюро, а также лицензии на право осуществления отдельных банковских операций НФКО;
- о согласовании должностных лиц банков;
- согласование наименования/смены наименования банков;
- о приостановлении действия и/или отзыве свидетельства об учетной регистрации МКК/МКА;
- иные вопросы по решению Комитета.»;
- пункт 2.1-1. изложить в следующей редакции:

«2.1-1. Комитет рассматривает:

- не менее одного раза в год отчет о деятельности банка, включая отчет об исполнении надзорной стратегии по банкам;

- на ежеквартальной основе информацию о соблюдении/несоблюдении банками/НФКО экономических нормативов, требований по результатам инспекторских проверок и внешнего надзора, а также о результатах применения регулятивных надзорных мер в отношении банков, НФКО, кредитных бюро, а также обменных бюро, включая информацию областных управлений Национального банка и представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области;

- на полугодовой основе информацию о соблюдении/несоблюдении НФКО экономических нормативов, информацию по результатам инспекторских проверок и внешнего надзора, а также о

результатах применения регулятивных надзорных мер в отношении НФКО и обменных бюро, представляемой руководителями отделов надзора областных управлений и директором представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области в соответствующих регионах.»;

– пункт 2.2 изложить в следующей редакции:

«2.2. Комитет рассматривает и принимает решения по следующим вопросам:

а) определение политики банковского надзора, надзора за НФКО и кредитными бюро;

б) принятие регулятивных надзорных мер по отношению к банкам, НФКО и кредитным бюро;

в) признание деятельности банка, действия/бездействия должностных лиц банка как нездоровой и небезопасной банковской практикой на основании информации, предоставленной структурными подразделениями Национального банка, а также применение в рамках компетенции Комитета соответствующей меры воздействия в отношении банка, его акционеров, должностных лиц банка, действия (бездействие) которых причастны к нездоровой и небезопасной банковской практике;

г) согласование должностных лиц коммерческих банков, в том числе:

– председатель и члены Совета директоров;

– председатель и члены Шариатского совета;

– председатель Комитета по аудиту;

– председатель Правления (президент, генеральный менеджер, руководитель филиала иностранного банка), его заместители (вице-президент, заместитель генерального менеджера, заместитель руководителя филиала иностранного банка) и другие члены Правления, отвечающие за кредитную деятельность и/или за финансирование по исламским принципам;

– управляющий директор, отвечающий за кредитную деятельность и/или за финансирование по исламским принципам банковского дела и финансирования (в случае, если управляющий директор не находится под кураторством председателя/заместителя председателя/

члена Правления, отвечающего за кредитную деятельность и/или за финансирование по исламским принципам банковского дела и финансирования);

- главный бухгалтер;
- руководитель службы внутреннего аудита;
- любые другие лица, приравненные по своим функциональным обязанностям к вышеперечисленным должностным лицам, включая их заместителей;

д) согласование должностных лиц ФККС, в том числе:

- председатель Совета директоров;
- председатель Правления;
- председатель Комитета по аудиту;
- главный бухгалтер;
- руководитель службы внутреннего аудита;

е) предоставление согласия на приобретение 50 (пятидесяти) и более, 67 (шестидесяти семи) и более процентов голосующих акций банка;

ж) предварительное согласование нового наименования банка;

з) определение дальнейших надзорных действий в случае необходимости по результатам проверки банка, НФКО и кредитных бюро;

и) координация и усиление взаимодействия с другими органами надзора, как внутри страны, так и зарубежными;

к) решение о передаче соответствующих материалов в правоохранительные органы, а также Государственную службу финансовой разведки при Правительстве Кыргызской Республики по вопросам, по которым Комитетом принимались решения;

л) информирование общественности о фактах нарушения банком, НФКО и кредитными бюро требований законодательства;

м) рассмотрение проектов нормативных правовых актов, касающихся регулирования, надзора и лицензирования деятельности банков, НФКО и кредитных бюро, при необходимости;

н) рассмотрение вопросов по антимонопольному регулированию, развитию конкуренции и защите прав потребителей банковских

услуг (включая вопросы нарушения порядка ценообразования, в том числе установления, поддержания монопольно высоких (низких) цен; злоупотребления доминирующим положением на рынке банковских услуг);

о) рассмотрение запросов банков по вопросу размещения денежных средств в иностранной валюте на депозитный счет, открытый в Национальном банке;

п) по установленным фактам нарушения законодательства Кыргызской Республики;

р) рассмотрение вопросов по толкованию (разъяснению) решений, принятых Комитетом. Толкование (разъяснение) решений, принятых Комитетом, осуществляется Комитетом путем принятия нового постановления. При толковании (разъяснении) объясняется или уточняется содержание положений, а также функциональные и иные связи с другими положениями принятого решения Комитета, требующего толкования (разъяснения). В процессе толкования (разъяснения) решений, принятых Комитетом, не допускается внесение в них изменений и дополнений;

с) другие вопросы, делегированные Комитету Правлением Национального банка.»;

– подпункты «б» и «в» пункта 2.4. изложить в следующей редакции:

«б) руководство и иные документы по надзору за деятельностью банков, НФКО, кредитных и обменных бюро;

в) методические рекомендации и указания, а также иные документы, не содержащие правовых норм, касающиеся деятельности банков, НФКО, кредитных и обменных бюро.»;

– в пункте 2.5. слова и аббревиатуру «банков и иных ФКО» заменить словами и аббревиатурой «банков, НФКО и кредитных бюро»;

– пункт 3.5 признать утратившим силу;

– примечание к Положению признать утратившим силу.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 25 декабря 2017 года
№ 2017-П-07/53-1-(ДКП)

О размере учетной ставки Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 24, 28 и 68 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности», Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Установить учетную ставку Национального банка Кыргызской Республики в размере 5,00 процента годовых.
2. Настоящее постановление вступает в действие с 26 декабря 2017 года.
3. Экономическому управлению разместить информацию о размере учетной ставки на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики в течение одного рабочего дня со дня принятия настоящего постановления.
4. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на заместителя Председателя Национального банка Кыргызской Республики Н. Жениша.

Председатель

Т. Абдыгулов

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 27 декабря 2017 г.
№ 2017-П-11/54-1-(БС)

Об Основных направлениях развития банковской системы на 2018-2021 годы

В соответствии со статьями 20 и 68 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности», Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Утвердить Основные направления развития банковской системы Кыргызской Республики на 2018 – 2021 годы (прилагаются).

2. Юридическому управлению:

– опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики после утверждения Стратегии устойчивого развития Кыргызской Республики на 2018-2040 гг.;

– после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу по истечении пятнадцати дней со дня официального опубликования.

4. Управлению внешнего надзора довести настоящее постановление до сведения структурных подразделений Национального банка Кыргызской Республики, областных управлений, Представительства Национального банка в Баткенской области и коммерческих банков Кыргызской Республики.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики Джусупова Т. Дж..

Председатель

Т. Абдыгулов

Примечание. Национальная стратегия развития Кыргызской Республики на 2018-2040 годы утверждена Указом Президента Кыргызской Республики от 31 октября 2018 года УП № 221.

Приложение к
постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
«27» декабря 2017 г.
№ 2017-П-11/54-1-(БС)

Основные направления развития банковской системы Кыргызской Республики на 2018-2021 годы

ГЛАВА 1. Общие положения

Настоящий документ определяет основные направления развития банковской системы Кыргызской Республики на 2018-2021 годы (далее – ОНРБС на 2018-2021 годы) и кратко отражает оценку выполнения предыдущей программы, основные достижения и риски для банковской системы.

В ОНРБС на 2018-2021 годы определены семь основных направлений развития банковской системы на среднесрочную перспективу. Реализация данных направлений будет способствовать достижению целей долгосрочной стратегии развития страны, в частности по вопросам усиления устойчивости банковского сектора, поддержания эффективности и безопасности банковской системы, создания условий для увеличения доступа к банковским услугам, а также дальнейшего роста уровня финансового посредничества.

Развитие банковского сектора страны является одним из приоритетных направлений деятельности Национального банка Кыргызской Республики (далее – Национальный банк). Для потребителей банковских услуг важным является удовлетворенность качеством, объемом, стоимостью, доступностью и перечнем услуг, оказываемых в банковской сфере.

Национальным банком в среднесрочном периоде будут продолжены мероприятия по совершенствованию антимонопольного регулирования на рынке банковских услуг и защиты прав потребителей финансовых услуг в соответствии с нормативными правовыми актами, обязательными для исполнения коммерческими банками.

В свою очередь, поддержание финансовой стабильности, обеспечение качественных условий и соответствующей инфраструктуры позволяет участникам рынка увеличивать объемы сделок и, как следствие, повышать возвратность на капитал. Кроме того, развитый банковский сектор обеспечивает более эффективную работу денежных и финансовых рынков, а также каналов трансмиссионного механизма денежно-кредитной политики.

При динамичном развитии банковского рынка необходимо внедрение инструментов страхового рынка для удовлетворения потребностей в страховой защите не только финансовых учреждений, но и граждан, юридических лиц, государства и аккумулирования долгосрочных инвестиционных ресурсов для развития экономики государства.

Стабильность страхового рынка во многом определяется его инфраструктурой, которая должна представлять собой слаженно работающий механизм с банковской системой.

Важным компонентом данного документа являются направления в области интеграционных процессов, а также продолжение внедрения и реализации международных стандартов учета, надзора и регулирования.

Успешная реализация ОНРБС на 2018-2021 годы зависит от эффективной, последовательной и скоординированной работы всех участников рынка, включая Национальный банк, ОЮЛ «Союз банков Кыргызстана» и коммерческие банки.

Реализация ОНРБС на 2018-2021 годы будет осуществляться Национальным банком совместно с заинтересованными сторонами в соответствии с Планом мероприятий по их реализации, с указанием конкретных мер и сроков выполнения, согласно Приложению 1 к ОНРБС на 2018-2021 годы.

ГЛАВА 2.

Оценка исполнения ОНРБС на 2014-2017 годы

Итоги работы банковского сектора в период 2014-2017 годы демонстрируют в целом проведение банковской системой своевременных и адекватных мероприятий по достижению поставленных целей.

В частности, открытие новых банков и капитализация банков с иностранным капиталом свидетельствуют о положительных результатах в рамках цели по укреплению доверия к банковской системе республики со стороны инвесторов.

Рост депозитной базы по сравнению с 2014 годом, количества вкладчиков, реализация Программы повышения финансовой грамотности населения Кыргызской Республики на 2016-2020 годы, утвержденной постановлением Правительства Кыргызской Республики от 15 июня 2016 года № 319, а также повышение гарантийной суммы по страхованию депозитов со 100 тыс. до 200 тыс. сомов, совершенствование механизмов и внедрение передовой практики защиты прав потребителей банковских услуг, информирует об усилении защиты интересов вкладчиков и других кредиторов банков.

Сохранение на высоком уровне коэффициентов адекватности и достаточности капитала, а также текущей ликвидности банковской системы, показывают повышение и укрепление устойчивости банковской системы.

Мероприятия, направленные на повышение открытости и обеспечение информационной прозрачности деятельности, совершенствование механизмов и внедрение передовой практики защиты прав потребителей банковских услуг, осуществление равного подхода Национального банка по отношению к коммерческим банкам при осуществлении регуляторной функции, являются индикаторами исполнения цели развития конкурентной среды и обеспечение прозрачности в деятельности коммерческих банков.

Реализация мероприятий Государственной программы по увеличению доли безналичных платежей и расчетов в Кыргызской Республике на 2012-2017 годы, утвержденной постановлением Правительства Кыргызской Республики и Национального банка Кыргызской Республики от 14 мая 2012 года № 289/5/1, в том числе по количественным показателям, отвечает за реализацию цели по совершенствованию функционирования платежной системы и увеличения доли безналичных платежей и расчетов.

Поступательное повышение уровня финансового посредничества и снижение процентных ставок по кредитам, мероприятия по развитию кредитного рынка, восстановлению доверия к финансово-кредитной системе и мобилизация внутренних ресурсов свидетельствуют

об исполнении цели по созданию условий для повышения качества и расширения доступа к банковским услугам.

Количественный анализ Основных направлений развития банковской системы с 2014 по 2017 годы, одобренных постановлением Правлением Национального банка Кыргызской Республики от 20 декабря 2013 года № 51/8, указывает на достижение заложенных на среднесрочный период прогнозных значений по основным показателям банковского сектора. Показатели финансового посредничества банковского сектора по состоянию на 01.07.2017 года в целом достигают ранее прогнозируемых значений. Влияние на нижеуказанные показатели оказало также трансформация отдельных микрофинансовых организаций в банки.

Таблица 1.

Фактические и прогнозное значение показателей финансового посредничества и средневзвешенной процентной ставки по кредитам

(%)

Показатели, в %	Факт (на 01.08.2017)	Прогноз ОНРБС 2014-2017 (на конец 2017 г.)
Активы банковской системы к ВВП	38,8	37,0
Кредиты банковской системы к ВВП	21,6	17,8
Депозиты банковской системы к ВВП	23,9	18,7
Средневзвешенная процентная ставка по кредитам комбанков на конец периода	16,7	16,5

В Основных направлениях развития банковского сектора на период 2014-2017 годы приоритетным направлением развития банковского сектора была выбрана стратегия, направленная на снижение процентных ставок по кредитам.

Мероприятия, направленные на создание благоприятных условий, включая сохранение экономической и политической стабильности, мобилизацию внутренних ресурсов, улучшение инвестиционного климата, сохранение умеренных темпов инфляции, а также повышение доверия к банковской системе, способствовали снижению процентных ставок по кредитам с 18,4 процента на начало 2014 года

до 16,7 процента к 01.08.2017 года. Динамика процентных ставок складывалась в том числе в результате трансформации ряда микрофинансовых организаций (далее – МФО) в коммерческие банки (при вхождении в банковский сектор процентные ставки сектора микрофинансирования были в разы выше ставок банковской системы), а также мер, направленных на конвертацию долларовых кредитов на ипотеку и потребительские цели в сомовые (проценты по сомовым кредитам выше процентных ставок по долларовым кредитам).

ГЛАВА 3.

Макроэкономическая среда – ключевые параметры и риски

Развитие банковского сектора, оказывая воздействие на динамику экономических процессов, в свою очередь, также во многом зависит от складывающихся макроэкономических условий.

На фоне сдержанного экономического роста в странах-основных торговых партнерах республики темпы реального роста ВВП в 2015-2016 годы оставались умеренными, на уровне 3,8-3,9 процента. Положительный вклад в рост экономики в 2016 году внесли все основные сектора экономики: услуги (+1,5 п.п.), промышленность (+0,9 п.п.), строительство (+0,6 п.п.) и сельское хозяйство (+0,4 п.п.). Восстановление динамики поступлений денежных переводов также повлияло на увеличение внутреннего потребления в стране.

Проведение денежно-кредитной политики было ориентировано на достижение и сохранение макроэкономической стабильности в стране. Одним из важных результатов в данном направлении явилось удержание умеренных темпов инфляции в рамках целевого ориентира в 5-7 процентов в среднесрочном периоде.

Осуществление в настоящее время политики денежно-кредитного смягчения, начавшейся со второго квартала 2016 года способствует мерам по поддержанию реального сектора экономики. В целях стимулирования экономического роста и снижения процентных ставок Национальный банк продолжает предоставлять долгосрочные ресурсы в рамках инструментов рефинансирования (кредитных аукционов). Кредиты, полученные коммерческими банками в рамках кредитных аукционов, могут быть направлены в отрасли промышленности, сельского хозяйства, строительства, торговли и других секторов

реального сектора. Всего с момента внедрения данного инструмента было предоставлено сомовых ресурсов в размере 11,9 млрд сомов¹. При этом в связи с высоким уровнем избыточной ликвидности в банковской системе на межбанковском рынке кредитных ресурсов сохраняется тенденция невысокой активности.

В целом результаты макропруденциального анализа и обратных стресс-тестов указывают на достаточный уровень устойчивости банковского сектора, наличие запаса финансовой прочности и способность выдерживать определенные макроэкономические шоки. При этом определенные банки стали более уязвимыми к комбинированным макроэкономическим шокам. Отмечается значимое снижение уровня долларизации активов с 46,9 процента на 01.01.2014 года до 41,4 процента на 01.08.2017 года в банковском секторе, которое положительно влияет на его устойчивость. Максимальное значение уровня долларизации активов банковской системы наблюдалось в конце 2015 года (56,6 процента).

Национальным банком были приняты нормы, направленные на снижение долларизации экономики, в соответствии с которыми:

- коммерческие банки могут не создавать резервы (РППУ) по кредитам в национальной валюте, что стимулирует коммерческие банки выдавать кредиты в сомах заемщикам, у которых доходы формируются преимущественно в сомах.

- снижены требования по созданию РППУ при первичной реструктуризации валютных кредитов в сомовые кредиты и повышены нормативы РППУ по новым валютным кредитам клиентам, получающим менее 50 процентов доходов в иностранной валюте и снижены требования по созданию РППУ при повторной реструктуризации кредитов из валютных в сомовые и по всем другим изменениям условий кредитного договора (изменение сроков кредита, процентной ставки и др.);

- установлен запрет на выдачу ипотечных и потребительских кредитов в иностранной валюте заемщикам-физическим лицам, за исключением лиц, осуществляющих предпринимательскую деятельность на основе свидетельства или патента и овердрафтов по платежным картам в рамках зарплатных проектов.

¹ По данным на 4 декабря 2017 года

Кроме того, Национальный банк и Правительство Кыргызской Республики (далее – Правительство) провели широкомасштабную работу по конвертации ипотечных кредитов, полученных в иностранной валюте, в национальную валюту.

Ожидания развития экономики предполагают умеренный рост на фоне возобновления деловой активности и достижения потенциального развития в среднесрочном периоде. Факторами, сдерживающими улучшение, выступают высокая зависимость от экономической ситуации в странах-основных торговых партнерах.

ГЛАВА 4. Обзор текущей ситуации в банковском секторе Кыргызской Республики

В период с 2014 года по 01.08.2017 года банковская система Кыргызстана по всем основным показателям развивалась в целом с позитивными темпами роста, несмотря на влияние событий как внешнего, так и внутривнутриполитического характера.

По итогам 7 месяцев 2017 года на территории Кыргызской Республики осуществляли деятельность 25 коммерческих банков и 320 филиалов коммерческих банков. За анализируемый период отозваны лицензии у двух банков и выданы банковские лицензии трем коммерческим банкам.

Следует отметить, что волатильность курса доллара США привела к снижению прибыли коммерческих банков. Так, например, если по итогам 2014 года чистая прибыль коммерческих банков составляла 3,2 млрд сомов, то по итогам 2016 года составила 0,9 млрд сомов.

График 1.1. Динамика активов банковского сектора (млрд сомов)

Активы банковской системы по состоянию на 01.08.2017 года составили 188,4 млрд сомов и увеличились в сравнении с началом 2014 года на 69,6 процента. По итогам анализа динамики активов отмечается с о х р а н е н и е

положительной ежегодной тенденции роста. При этом существует связь темпов прироста активов в 2014 и 2015 годах с трансформацией МФО в коммерческие банки.

График 1.2. Динамика кредитного портфеля банковского сектора (млрд сомов)

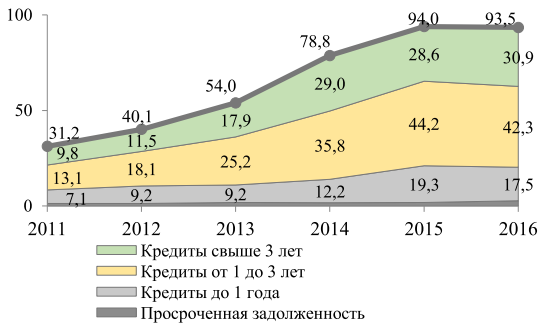
По итогам 7 месяцев 2017 года кредитный портфель банковской системы составил 103,5 млрд сомов. По итогам 2016 года кредитный портфель составлял 93,5 млрд сомов и снизился в сравнении с 2015 годом на 0,5 процента.

Снижение кредитного портфеля банков в 2016 году было связано в основном со снижением кредитования торговли и ипотечного кредитования.

По итогам 2016 года уровень долларизации кредитного портфеля банковского сектора уменьшился на 10,5 п.п. по сравнению с 2015 годом и составил 44,5 процента. По состоянию на 01.08.2017 года значение долларизации кредитного портфеля составляет 40,6 процента.

Максимальное значение данного показателя с 2014 года по настоящее время наблюдалось в феврале 2015 года, составив 58,6 процента.

График 1.3. Структура кредитного портфеля по срочности (млрд сомов)

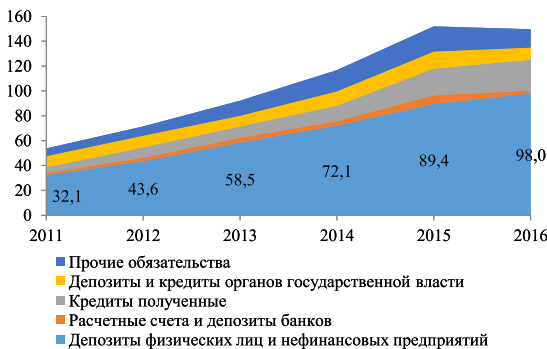

В структуре кредитного портфеля наибольшую долю, по прежнему, занимают кредиты выданные на срок от 1 до 3 лет, далее идут кредиты свыше 3 лет.

Примечательно, что в сравнении с началом 2014 года кредиты свыше

3 лет увеличились в 1,7 раза, что, в свою очередь, свидетельствует об относительном удлинении ресурсов у коммерческих банков.

График 1.4. Структура обязательств банков по источникам ресурсов (млрд сом)

По состоянию на 01.08.2017 года обязательства банковской системы составили 155,4 млрд сомов, увеличившись в сравнении с началом 2014 года на 68,4 процента.

В структуре обязательств наибольшую долю занимают депозиты физических лиц и нефинансовых предприятий, далее идут кредиты полученные, прочие обязательства и депозиты органов государственной власти.

зиды физических лиц и нефинансовых предприятий, далее идут кредиты полученные, прочие обязательства и депозиты органов государственной власти.

Прирост общего объема депозитов предприятий/организаций и населения в коммерческих банках в период с 2014 по 01.08.2017 годы составил 69,8 процента. Ежегодный прирост депозитов свидетельствует о сохранении доверия населения к банковской системе.

Таблица 2.

Общий объем депозитов в действующих банках (на конец периода)

(тыс. сом, проценты)

Период	Общий объем	в том числе:		Коэффициент долларизации депозитов, %
		в нац. валюте	в иностр. валюте	
31.12.2013 г.	67 334,2	34 485,9	32 848,3	48,8
31.12.2014 г.	82 534,7	36 033,7	46 501,0	56,3
31.12.2015 г.	102 877,7	35 383,5	67 494,2	65,6
31.12.2016 г.	107 079,4	52 427,1	54 652,2	51,0
31.07.2017 г.	114 348,1	58 874,0	55 474,1	48,5
Темп прироста в сравнении с 31.12.2013, %	69,8	70,7	68,9	

Уровень «долларизации» депозитов клиентов в целом по итогам 7 месяцев 2017 года составил 48,5 процента, снизившись по сравнению с началом 2014 года на 0,3 процентных пункта. Наибольшее значение долларизации депозитов наблюдался в 2015 году и его значение достигало 65,6 процента. Меры Национального банка и Правительства, направленные на снижение уровня долларизации, позволили снизить коэффициент долларизации депозитов до текущего уровня.

Показатель достаточности капитала на 01.08.2017 года составил 23,8 процента, при значении норматива не менее 12 процентов. Фактический уровень адекватности капитала банковского сектора в целом, сформировавшийся по итогам 7 месяцев 2017 года, позволяет дополнительно увеличить объем рискованных и доходных активов почти в 2 раза при соблюдении установленного нормативного уровня адекватности капитала.

С начала 2014 по 01.08.2017 годы минимальное значение данного коэффициента было на уровне 20,3 процента (31.12.2015 г.), а максимальное значение составило 25,8 процента (28.02.2017 г.).

Некоторое увеличение относительно 2014 года адекватности капитала произошло вследствие опережающих темпов роста чистого суммарного капитала и снижении активов, взвешенных по риску и забалансовых обязательств, а также капитализации коммерческих банков.

Таблица 3.

Основные индикаторы банковского сектора, 2013-2017 гг.

(в %)

Показатели	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.07.2017
Адекватность капитала					
Чистый суммарный капитал /Активы взвешенные по степени риска	25,0	21,8	22,4	24,8	23,8
Чистый капитал первого уровня / Активы взвешенные по степени риска	19,9	16,4	18,1	21,1	20,7
Лeverаж	16,9	16,2	15,6	16,8	16,8
Уровень ликвидности	70,0	65,0	77,8	75,5	64,4

Вышеотмеченное свидетельствует об относительной устойчивости банковского сектора к негативным шокам, а также о наличии определенного потенциала для повышения уровня финансового посредничества и эффективности функционирования банковского сектора в будущем.

Проведенная оценка деятельности банков позволяет отметить, что существует ряд позитивных сторон, которые в целом способствуют дальнейшему развитию банковского сектора. Конечно, существует ряд факторов, которые либо уже оказывают негативное влияние, либо в перспективе могут отрицательно повлиять на финансовую устойчивость финансово-кредитных организаций.

ГЛАВА 5.

Развитие банковской системы на 2018-2021 годы: цели и основные направления

§ 5.1. Цели развития банковской системы

Основные направления развития банковской системы Кыргызской Республики на среднесрочный период преследуют следующие основные цели:

- повышение и укрепление устойчивости банковской системы;
- создание условий для повышения качества и доступности банковских услуг;
- создание условий для поступательного роста банковского сектора;
- повышение роли банковского сектора в экономике Кыргызской Республики;
- поддержание эффективности, безопасности и надежности банковской деятельности и эффективности функционирования банковского сектора;
- повышение степени прозрачности субъектов банковского сектора Кыргызской Республики через раскрытие их финансовой отчетности, в том числе информации о качестве кредитных активов каждого функционирующего банка Кыргызской Республики;
- создание условий для дальнейшего роста уровня финансового посредничества;
- укрепление прав кредиторов и повышение уровня информированности потребителей банковских услуг.

§ 5.2. Основные направления развития банковской системы Кыргызской Республики

1. Создание предпосылок для увеличения уровня финансового посредничества, в том числе посредством внедрения инноваций в банковском деле

Учитывая современные и перспективные макроэкономические условия, необходимо особое внимание уделять развитию традиционных банковских услуг. Работая в этом направлении, разумно

перенимать опыт как стран ЕАЭС, так и других зарубежных развитых и развивающихся стран, при этом не забывая о том, что Кыргызстан также может быть и новатором в области банковских продуктов, которые так или иначе могут оказать положительное влияние как на банковский сектор, так и на экономику страны в целом.

В нынешних условиях, когда большая часть населения уже знакома как с самим понятием банка, так и с основными его услугами (депозиты и кредиты), необходима дифференциация и повышение качества этих предоставляемых услуг.

1.1. Развитие кредитования

На сегодняшний день кредитная система в Кыргызстане консервативна, она нашла своего потребителя и находить новых клиентов все сложнее. Деятельность коммерческих банков направлена на дальнейшее развитие действующих предпринимателей, что в конечном итоге создает условия для создания рабочих мест, однако не представляет возможности большинству начинающих предпринимателей создать свой бизнес с нуля.

Наибольшая доля банковских кредитов сконцентрирована в отраслях торговли и сельского хозяйства. Следовательно, дополнительными рынками для кредитных продуктов в Кыргызстане могут быть отрасли туризма, транспорта, промышленности, ипотечного кредитования. Несмотря на необходимость развития данных отраслей в целом, кредиты для старт-бизнеса могут быть существенным толчком для роста экономики. Указанное становится наиболее актуальным в свете внешнеполитических и макроэкономических изменений (вступление Кыргызской Республики в ЕАЭС) и взятого курса развития страны.

Поступательное и планомерное развитие кредитов на старт предпринимательской деятельности поспособствует развитию ранее неразвитых экономических секторов, сфер и. как следствие, создаст новые рабочие места, особенно при развитии импортозамещающих и экспорто-ориентированных отраслей, приведет к развитию финансового проникновения в целом и к улучшению общеэкономической ситуации. Параллельно с повышением уровня финансовой грамотности будут востребованы

другие образовательные услуги по финансовому планированию, а также консалтинг.

Немаловажную роль в финансировании на старт предпринимательской деятельности играют гарантийные фонды, которые на сегодняшний день активно внедряются в финансовую систему. Целью данного механизма является повышение доступности для субъектов малого и среднего предпринимательства банковских кредитов, направляемых ими на развитие бизнеса, расширение производства, приобретение и модернизацию основных средств, внедрение новых технологий, инновационную деятельность и открытие новых предприятий путем предоставления гарантий (поручительств).

В целях развития ипотечного кредитования Национальным банком совместно с ОАО «Государственная ипотечная компания» и при участии коммерческих банков рассматривается вопрос внедрения нового механизма ипотечного кредитования, основанного на накоплении первоначального взноса посредством системы контрактных жилищных сбережений и в последующем предоставляющий право на получение доступного кредита для приобретения жилья, что позволит стать оптимальным вариантом для семей с низким уровнем доходов. Для обеспечения функционирования такого механизма требуется комплексная государственная поддержка, включая правовое, лицензионное и финансовое регулирование деятельности жилищно-сберегательной кредитной компании.

Важнейшим направлением совершенствования рынка сельскохозяйственных продуктов являются проекты создания специальной системы доступного кредитования (финансирования) сельскохозяйственного производства, одним из видов которой является система кредитования (финансирования) под залог складских свидетельств.

Не менее важным направлением является развитие потребительского кредитования в стране. Обеспечение широкого доступа населения к потребительскому кредитованию позволит стимулировать развитие рынка товаров и услуг за счет увеличения спроса и доступа к средствам, что, в свою очередь, позволит развиваться новым видам бизнеса, в том числе и в регионах.

1.2. Дистанционное банковское обслуживание.

Инновационные банковские услуги – это новые продукты, услуги, технологии, удовлетворяющие таким критериям как соответствие основным направлениям развития банковской и платежной системы страны, услуги, оказываемые в области, в которой ранее аналогичные работы, услуги не применялись и которые имеют практическое применение и направлены на удовлетворение потребностей клиента.

Скорость появления и внедрения технологических изменений постоянно нарастает и в скором будущем мы будем являться свидетелями возникновения конкуренции банков и операторов мобильной связи, которая пока внешне не очень заметна.

Если деятельность организациями финансового сектора и банками традиционно ориентирована на обеспечение их стабильной деятельности и консерватизма в принятии решений, то отличительным принципом работы мобильных операторов является продвижение услуги к клиенту, а также скорость принятия решений и высокая чувствительность к изменениям условий рынка.

Как известно, такие финтехнологические компании очень быстро захватывают рынки: мелкого бизнеса, а учитывая, что экономика Кыргызстана более чем на 50 процентов состоит из мелких хозяйств натурального сельскохозяйственного производства и индивидуального бизнеса услуг, а также имея ввиду значительную армию постоянно растущего студенчества, можно полагать, что финтехнологические компании быстро нарастят активы и капитал и начнут входить на рынки, традиционно принадлежащие банкам.

В данном случае у коммерческих банков возникает вопрос: продолжить традиционную банковскую деятельность или объединиться с финтехнологическими компаниями, начав реализацию реорганизации функциональной структуры и модернизацию систем управления.

Национальный банк заинтересован в развитии инновационных новых продуктов и услуг и в этой связи вынес на общественное обсуждение проект Временного положения «О специальном режиме внедрения банковских инновационных услуг в Кыргызской Республике», так как инновации способствуют экономическому росту, развитию и структурным сдвигам, обеспечивают развитие

во всех сферах экономики, в том числе в банковском деле. При этом Национальный банк планирует провести ряд мероприятий, направленных на снижение и исключение рисков неконтролируемой эмиссии, отмывания денежных средств, что в целом может нанести ущерб финансовому состоянию и репутации страны, а также мероприятия по обеспечению равных возможностей как для банков, так и для операторов мобильной связи.

Электронные инновации в банковской сфере способны успешно развиваться абсолютно в каждой сфере деятельности. Данный вид инновации играет немаловажную роль для реализации в современных условиях, когда информация передается в электронном виде на любые расстояния и в любой уголок мира. Тем самым это экономит время и, конечно, значительно упрощает многие задачи клиентов.

В будущем банковское обслуживание клиентов на дому превратится в основную форму розничных банковских услуг. Оно обеспечит объединение услуг, основанных на использовании банкоматов и кредитных платежных карточек, и услуг, оказываемых отделениями банков, в единую систему банковских услуг на дому.

Важнейшей проблемой развития и совершенствования банковских операций на дому является модернизация телекоммуникационных систем.

Предполагается, что в результате нововведений повысится производительность труда, снизятся накладные расходы компаний и самих банков, резко возрастут их доходы и рентабельность, а сами услуги станут более доступны за счет уменьшения комиссий.

1.3. Средства сбережения и развитие рынка драгоценных металлов

При рассмотрении основных функций и задач банковской системы, в том числе привлечение свободных денежных ресурсов населения страны и увеличение финансирования в необходимые отрасли экономики, безусловно, следует затронуть проблему развития сбережений.

Планируется также проведение мероприятий по разработке механизмов, способствующих осуществлению коммерческими банками операций с обезличенными металлическими счетами, в том числе обслуживание населения по платежной карте

«Элкарт» с доступом к обезличенным металлическим счетам в целях повышения привлекательности драгоценных металлов как надежных инвестиционных активов и в качестве альтернативного источника повышения благосостояния населения. Вкладчики смогут осуществлять вклады в «золотые» счета, осуществлять покупку и продажу посредством услуг, предоставляемых банками. Подобные инновации могут иметь большую привлекательность во время колебаний на валютных рынках и будут призваны служить альтернативой валютным сбережениям, оказывать конкуренцию иностранной валюте на внутреннем рынке.

Развитие рынка драгоценных металлов Кыргызской Республики требует объединения усилий со стороны Национального банка, коммерческих банков и других заинтересованных в этом процессе сторон.

2. Создание условий и предпосылок для снижения процентных ставок по кредитам

Одним из инструментов денежно-кредитной политики Национального банка являются кредитные аукционы. Кредитные аукционы проводятся по инициативе Национального банка с целью предоставления коммерческим банкам кредитных ресурсов в национальной валюте для поддержания ликвидности и кредитования отдельных отраслей экономики. Целью кредитных аукционов является способствование расширению кредитования реального сектора экономики по процентным ставкам ниже рыночных для конечных заемщиков, что в целом приводит к снижению процентных ставок на рынке кредитных ресурсов и тем самым улучшает инвестиционные условия в финансово-кредитной системе.

Средства, предоставленные в рамках кредитных аукционов на кредитование экономики, имеют строго целевое назначение и могут быть размещены среди заемщиков коммерческих банков по следующим направлениям: промышленность, сельское хозяйство, торговля, строительство, туристическая сфера, транспорт, связь и сфера услуг.

Одним из условий дальнейшего снижения ставок по кредитам является наличие дешевых «длинных» ресурсов. Для «длинных» денег должно быть доверие к национальной валюте и стабильно

низкий уровень инфляции на протяжении нескольких лет, чему может способствовать уменьшение импорта, т.е. должно быть свое внутреннее производство. Кроме этого, продукту «кредит» должна быть тоже альтернатива или конкуренция в виде фондового рынка, рынка частных капиталов и т.п.

Развитие системы безналичных расчетов среди населения, привлечение ресурсов домашних хозяйств, работников организаций посредством новых платежных услуг также должно повлиять на снижение процентных ставок банков.

В целях снижения процентной ставки по кредитам, а также финансирования малого и среднего бизнеса необходима дальнейшая реализация государственной программы по финансированию сельского хозяйства. Данная программа предоставляет возможность получения средств по льготным процентным ставкам фермерам Кыргызской Республики.

Снижение процентных ставок на банковские кредитные продукты остается одной из основных задач государства и коммерческих банков. Для этого необходимо принятие комплексных мер, в том числе:

- обеспечение макроэкономической стабильности и снижение кредитных и других рисков;
- повышение конкуренции в банковском секторе, стимулирование дальнейшей капитализации банков и мобилизация внутренних ресурсов;
- участие государства в предоставлении долгосрочных финансовых ресурсов
- создание эффективной нормативно правовой базы по антимонопольному регулированию, защите прав потребителей и финансовой грамотности потребителей финансовых услуг.

3. Создание условий для повышения качества и расширения доступа к банковским услугам

Повышение качества банковских услуг является одним из важных условий дальнейшего увеличения доверия к банковскому сектору, а значит, и развития самой банковской системы. При этом, если вопрос повышения качества банковских услуг справедлив к местам,

где банковские услуги уже предоставляются, то в других местах необходимо ставить задачу создания условий для начала их предоставления вообще.

В настоящее время значительная часть населения страны, проживающая в сельской местности, не имеет близкого доступа к банковским услугам, в отличие от проживающих в городах и районных центрах. На этот факт влияет ряд причин, основными из которых являются высокая стоимость содержания банковских офисов в сельской местности и низкая развитость инфраструктуры.

В связи с этим требуется предпринять комплекс мер, которые не ограничиваются целью доставки традиционных банковских услуг, но и ставят цель развить в сельской местности доступ к мобильному банкингу. Посредством реализации указанных мер расширять точки обслуживания по сбору налогов и социальных отчислений, осуществлять выплату пенсий и пособий, заработной платы сотрудникам бюджетных учреждений и т.п.

В рамках мер, направленных на расширение доступа к банковским услугам, Национальный банк в рамках стратегического документа – Основные направления развития платежной системы Кыргызской Республики на 2018-2022 годы, утвержденного постановлением Правления Национального банка от 13 декабря 2017 года будет принимать участие в мероприятиях, направленных на повышение доступности платежных услуг для населения и хозяйствующих субъектов, посредством содействия широкому внедрению инновационных платежных технологий, в том числе предполагающих применение платежных и предоплаченных карт, мобильного банкинга, электронных денег, а также технологических и иных решений, расширяющих географию оказания платежных услуг и снижающих их стоимость для населения и хозяйствующих субъектов, в частности, посредством предоставления им дистанционного доступа к платежным услугам.

4. Содействие расширению исламских принципов финансирования

В целях создания равноправной финансовой среды для дальнейшего развития исламского банкинга в Кыргызской Республике, наряду с традиционным банковским делом, одной из приоритетных

стратегических целей Национального банка на 2018-2021 годы является увеличение доли финансирования финансово-кредитных организаций, осуществляющих свою деятельность на принципах исламского банковского дела и финансирования для реализации которой Национальным банком определены следующие основные задачи:

- координация действий с государственными органами Кыргызской Республики в процессе внесения изменений и дополнений в Гражданский и Налоговый кодексы с учетом специфики продуктов исламского финансирования;

- дальнейшее внедрение и гармонизация международных стандартов Совета исламских финансовых услуг (ISFSB) и Организации по бухгалтерскому учету и аудиту для исламских финансовых институтов (AAOIFI) с банковским законодательством Кыргызской Республики с целью расширения продуктовой линейки банковских услуг, соответствующих исламским принципам банковского дела и финансирования. В настоящее время при разработке нормативных правовых актов и внесении поправок в законы Кыргызской Республики в части исламских принципов финансирования (ИПФ) Национальный банк сталкивается с проблемой отсутствия экспертного заключения в вопросах исламских принципов банковского дела и финансирования. В этой связи Национальный банк планирует инициирование и проработку вопроса по созданию финансового Шариатского совета на государственном уровне, регулирующего деятельность финансовых институтов, действующих с соблюдением исламских принципов финансирования, а также совета, наделенного полномочиями в качестве конечной инстанции, определяющей соответствие используемых инструментов стандартам шариата и дающей разрешение на их использование;

- создание равных финансовых условий и возможности для эффективного управления ликвидностью банкам, осуществляющим деятельность в соответствии с исламскими принципами финансирования (далее – ИПФ). В этих целях будет изучен опыт проведения денежно-кредитной политики в странах с дуальной банковской системой (традиционных и исламских банков) и внедрены соответствующие инструменты денежно-кредитной политики, соответствующих исламским принципам финансирования;

– содействие процессу создания исламских банков или банков с «исламскими окнами», установлением четких правил проведения банковских операций на основе исламских принципов банковского дела и финансирования, результатом чего должно стать увеличение доли финансирования финансово-кредитных организаций, осуществляющих свою деятельность на принципах исламского финансирования до 5 процентов от общего кредитного портфеля финансового сектора. Также Национальный банк в рамках своей компетенции продолжит взаимодействие с Государственной службой регулирования и надзора за финансовым рынком при Правительстве Кыргызской Республики (ГСРНФР) по содействию развития исламского страхования и исламского рынка ценных бумаг в рамках консультаций и анализа регулятивного воздействия принимаемых нормативно-правовых актов.

– разработка предложений во взаимодействии с Министерством экономики, ГСРНФР, Духовным управлением мусульман Кыргызстана и ОЮЛ «Ассоциация исламских финансов» относительно совершенствования нормативно-правовых актов по развитию неотъемлемых компонентов исламской экономики, таких как: закят и вакф фонды. Данные мероприятия позволят мобилизовать и аккумулировать свободные денежные ресурсы населения для дальнейшего их инвестирования в проекты благотворительного и социально-общественного назначения. В свою очередь, обозначенный механизм перераспределения доходов в обществе существенно сократит расходы государственного бюджета.

В долгосрочной перспективе повышение уровня осведомленности и вовлеченности населения в рынок исламских финансовых продуктов позволит населению лучше ориентироваться в сфере экономики и, пользуясь альтернативными финансовыми услугами, поможет делать независимый выбор и улучшить качество жизни.

В настоящее время нехватка квалифицированных специалистов на рынке исламских принципов финансирования Кыргызской Республики является одним из факторов, сдерживающих развитие ИПФ в стране. Подготовка кадров в данной сфере явилась бы одним из ключевых решений эффективного развития данного сектора в Кыргызской Республике. В связи с отсутствием в стране вузов, образовательных учреждений, имеющих лицензию уполномоченного

государственного органа, Национальный банк готовит предложение по созданию регионального учебного центра по исламской экономике и финансам для подготовки и переподготовки национальных кадров в данной сфере.

Решение указанных задач позволит создать надежную базу долгосрочного развития исламской индустрии в Кыргызской Республике. В результате указанный сектор будет способен к 2021 году достичь целевых показателей, обозначенных в настоящей Стратегии.

5. Повышение и укрепление устойчивости банковской системы. Проведение комплексных мероприятий для внедрения элементов Базеля II и III и дальнейшее совершенствование принципов, основанных на риск-ориентированном подходе

Национальным банком будут совершенствоваться инструменты надзора за деятельностью коммерческих банков, в частности будут продолжаться внедряться принципы надзора, основанные на риск-ориентированном подходе.

Риск-ориентированный надзор (РОН) – это надзор, сконцентрированный на принятии мер в соответствии с присущими для банка рисками. Осуществление РОН основано на выявлении, оценке присущих рисков и оценке качества управления рисками, что позволяет сконцентрировать надзор на наиболее рисковом участке деятельности банка и максимально эффективно использовать ресурсы Национального банка.

РОН — это перспективный подход, при котором инспектор оценивает различные сферы деятельности банка, связанное с этим качество управления и внутреннего контроля, выявляет области наибольшего риска и беспокойства и затем направляет на эти области основное надзорное внимание. Риск-ориентированный надзор заключается в эффективном распределении надзорных ресурсов с целью наиболее оптимального их использования.

Внедрение принципов РОН как инструмента надзора за банками влечет необходимость изменения регуляторных требований, учитывая лучшую международную практику, отдельные элементы принципов Базеля II и III. При изменении требований к банкам будут учитываться действующее законодательство, деятельность и возможности самих коммерческих банков.

Изменение требований законодательства позволит приблизить надзор за банками к уровню развитых стран и будет направлено на снижение регулятивных норм, влекущих ограничение развития, в частности изменения планируются в части начисления резервов на покрытие потенциальных потерь и убытков (РППУ), с учетом перехода на МСФО 9. Переход на новый стандарт позволит более качественно оценивать активы банков с учетом как ретроспективных, так и прогнозируемых факторов влияния на уровень риска от потерь.

Обеспечение устойчивости банковской системы – одно из основополагающих направлений деятельности Национального банка и выполнение данной функции будет также осуществляться в рамках исполнения требований по размеру уставного капитала банков, установленному согласно Закону Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» от 16 декабря 2016 года № 207, так и при необходимости для целей надзора определением размера капитала банков, который будет служить обеспечением прибыльного и устойчивого роста банков, для покрытия потенциальных потерь, гарантом доверия клиентов банку и мерой защиты против возможных рисков, которые могут возникнуть при осуществлении банковской деятельности.

Правила корпоративного управления также могут быть улучшены с учетом международной практики посредством совершенствования требований по раскрытию состава комитетов при Совете директоров, роли независимых членов Совета директоров, а также роли, функции службы комплаенса и пересмотра структуры исполнительного органа.

Национальный банк планирует осуществлять работу по внедрению наилучших стандартов/практик корпоративного управления. В этой связи для обеспечения доверия акционеров и инвесторов важнейшее значение имеет выполнение принципа «соблюдай или объясняй», предполагающего качественное раскрытие полной и достоверной информации о составе комитетов при Совете директоров, роли независимых членов Совета директоров, а также роли, функции службы комплаенса и структуры исполнительного органа.

Необходимо также закрепить персональную ответственность членов органов управления коммерческих банков: совета директоров и исполнительных органов – за решения, принимаемые ими при

осуществлении прав и исполнении возложенных на них обязанностей, включая ответственность за бездействие.

Национальный банк Кыргызской Республики продолжит работу по созданию механизмов, предотвращающих вхождение в состав органов управления коммерческого банка лиц, недобросовестные и (или) неразумные действия которых по управлению банком привели к потере или существенному снижению ее акционерной стоимости или иным образом существенно нарушили права и законные интересы акционеров.

6. Гармонизация законодательства в рамках интеграционного сотрудничества в ЕАЭС

Работа по гармонизации законодательства будет осуществляться рабочей группой по гармонизации законодательства государств-членов ЕАЭС в финансовой сфере при консультативном комитете по финансовым рынкам государств-членов ЕАЭС посредством исполнения Плана гармонизации законодательства государств-членов ЕАЭС в финансовой сфере² (далее – План). Данный План предусматривает три этапа:

I этап – ревизия базовых понятий и определений (срок завершения – 2019 год);

II этап – лицензирование и гармонизация профессиональной деятельности (срок – (2019-2023гг.));

III этап – надзор и корпоративное управление (срок – (2022-2025гг.)).

В ходе реализации I этапа будет проведена работа по выявлению различий в национальных банковских законодательствах государств-членов ЕАЭС при проведении оценки соответствия основным принципам Базельского комитета по банковскому надзору, составлению глоссария и определению основных понятий, используемых на данном этапе, и составлению национального перечня операций, признаваемых банковскими, и иных, помимо банковских операций, видов деятельности, разрешённых и/или запрещённых для коммерческих банков.

² План гармонизации еще не утвержден, план может быть принят после подписания и ратификации Соглашения о гармонизации законодательства государств-членов Союза в сфере финансового рынка

II этап Плана охватит вопросы единых стандартов в области лицензирования: создания общих условий входа на рынок банковских услуг и порядка создания банков и основания для отказа в регистрации и выдаче ему лицензии; основания, порядок и процедуры для отзыва лицензии на осуществление банковской деятельности, ограничения или приостановления её действия, финансового оздоровления и банкротства банков, условия ликвидации и особенности реорганизации банков в форме слияния, присоединения, преобразования и расширения деятельности банков (открытия обособленных структурных подразделений);

III этап Плана будет посвящен вопросам надзора за деятельностью банков, банковских холдингов и банковских групп, их финансовой надежности, бухгалтерской (финансовой) отчетности на основе МСФО, пруденциальной отчетности банков (в т.ч. на консолидированной основе), корпоративного управления, управления рисками, защиты прав потребителей финансовых услуг, информационной безопасности, противодействия легализации (отмыванию) преступных доходов и финансированию террористической деятельности и др.

Процесс гармонизации законодательства в финансовой сфере в целом планируется завершить к 2025 году.

7. Повышение кибербезопасности

Сегодня как никогда развитие банковского сектора во многом зависит от степени внедрения современных инноваций в области информационных технологий. Электронные инновации стали важным фактором влияния, ускоряющий экономический рост и оказывающий положительное воздействие на динамику экономических процессов. В свою очередь, развитие интеграционных процессов и глобализация финансовой сферы расширили границы для угроз информационной безопасности (далее – ИБ). Если недавно банкам достаточно было обеспечить информационную безопасность в рамках своих информационных систем, то сегодня использование классических подходов для обеспечения безопасности банковских и платежных систем без тесного взаимодействия со всеми участниками финансовой системы стало недостаточно, о чем свидетельствуют последние инциденты кибератак, произошедшие по всему миру.

Мировые тенденции развития информационной безопасности также показывают сдвиг фокуса информационной безопасности с классических угроз на угрозы, живущие в среде, не имеющей физическую форму, возникающие в результате взаимодействия людей, программного обеспечения и услуг в интернете с помощью связанных с ним технологических устройств и сетей или так называемой киберсреде. Обеспечение информационной безопасности в киберсреде – это основная задача кибербезопасности и основной инструмент управления киберрисками в финансовой системе.

Необходимо развивать следующие направления:

1. Дальнейшее продвижение внедрения международных стандартов ИБ, таких как ISO/IEC 27001:2013, ISO/IEC 27032:2012 и т.п. в коммерческих банках.

2. Фокус на кибербезопасность, для чего необходимо:

а) совершенствование систем управления ИБ (СУИБ);

б) сдвиг фокуса операционной деятельности ИБ от классических мер на процессы мониторинга, управления инцидентами и реагирования на инциденты кибербезопасности.

в) создание групп реагирования на киберугрозы «Security Operation Center» (SOC) и расширение функций подразделений по ИБ функциями реагирования на киберугрозы (SOC).

3. Создание единого центра мониторинга ИБ и реагирования на инциденты и киберугрозы в банковской сфере на базе Национального банка.

4. Проработка вопросов взаимодействия со всеми провайдерами услуг и правоохранительными органами Кыргызской Республики. Проведение общих тренингов.

В результате развития вышеперечисленных направлений за счет зрелых процессов управления рисками кибербезопасности существенно повысится устойчивость всей финансовой системы Кыргызской Республики, снизится вероятность крупномасштабных инцидентов.

Обеспечение эффективности, безопасности, надежности платежной системы Национального банка является одной из задач, определенных Законом «О Национальном банке

Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности». Для выполнения этой задачи усилия Национального банка будут направлены на поддержание работы платежных систем на высоком технологическом уровне путем внедрения новых информационных и телекоммуникационных технологий, обеспечивающих безопасное и эффективное проведение платежей между различными субъектами экономики Кыргызской Республики.

Приоритетными направлениями Национального банка на 2018-2021 годы являются увеличение доли безналичных платежей и расчетов и обеспечение безопасности платежной системы, в том числе совершенствование механизмов регулирования и взаимодействия в области информационной безопасности для финансово-кредитных и платежных организаций. Для реализации этих направлений будет продолжена следующая работа:

- развитие национальных платежных систем и их интеграция с платежными системами других стран;
- осуществление мониторинга и создание благоприятных условий для внедрения инновационных банковских услуг;
- дальнейшее совершенствование законодательной базы в сфере платежной системы и информационной безопасности для ФКО и платежных организаций;
- создание центра мониторинга ИБ и реагирования на инциденты и киберугрозы в платежной системе Кыргызской Республики.

ГЛАВА 6.

Ожидаемые результаты и дальнейшие перспективы развития.

В среднесрочной перспективе Национальным банком, исходя из показателей предыдущего четырехлетнего периода, планируется увеличение показателей, отражающих доступность банковских услуг, увеличение уровня финансового посредничества банковской системы, т.е. активы банковской системы должны составить 55 процентов от ВВП.

Прогнозируется, что при успешном осуществлении мероприятий, предусмотренных настоящим документом, к 1 января 2022 года будет достигнуто повышение совокупных показателей банковской системы (Таблица 3.)

С учетом предполагаемого роста доходов населения, создания условий, необходимых для экономического роста и развития деловой активности банков, должны существенно увеличиться объемы кредитования аграрного сектора, промышленности и малого бизнеса.

Национальный банк исходит из необходимости расширения спектра банковских услуг, повышения привлекательности и доступности банковских услуг для населения и намерен способствовать достижению планируемых показателей, что, в свою очередь, послужит катализатором роста экономики Кыргызской Республики и повышения экономического благосостояния граждан страны.

Средневзвешенные процентные ставки по кредитам банковской системы по прогнозам должны снизиться к концу 2021 года до 15,0 процентов по мере наступления некоторых событий:

- в стране будет сохраняться экономическая и политическая стабильность и экономика Кыргызстана продолжит развиваться,
- дефицит бюджета не будет превышать среднее значение последних трех лет,
- уровень инфляции не будет выше 10 процентов,
- ежегодный темп прироста кредитного портфеля будет на уровне 15 процентов.

Содействие процессу создания исламских банков или банков с «исламскими окнами», установлением четких правил проведения банковских операций на основе исламских принципов банковского дела и финансирования, результатом чего должно стать увеличение доли финансирования финансово-кредитных организаций, осуществляющих свою деятельность на принципах исламского финансирования до 5 процентов от общего кредитного портфеля финансового сектора.

В таблицах 4 и 5 приведены прогнозы основных показателей банковской системы Кыргызской Республики на 2021 год.

Таблица 4.
Прогноз основных показателей банковской системы на 2021 г.
(млн.сомов, проценты)

Показатели	Факт	Прогноз ОНРБС на 2014-2017г.	Прогноз ОНРБС на 2018-2021 гг.
	01.08.2017	на 2017	на 2021
ВВП (за предыдущие 12 мес. в млн сом) *	478 315	561 591	648 480*
Активы банковского сектора к ВВП, %	38,8	37,0	55,0
Кредиты банковского сектора к ВВП, %	21,6	17,8	30,3
Депозиты банковского сектора к ВВП, %	23,9	18,7	35,0
Доля финансирования ИПФ от кредитного портфеля БС, %	0,9	-	5,0
Средневзвешенная процентная ставка по кредитам КБ на конец периода (%)	16,7	16,5	15,0

*- Значение ВВП указано на 2020 год, согласно таблице программы, СЭР КР на 2018-2020 гг.

Таблица 5.
Прогноз основных показателей банковской системы на 2021 г.
(млн сомов).

Показатели	Факт	Прогноз ОНРБС на 2018-2021 гг.
	01.08.2017	на 2021
ВВП (за предыдущие 12 мес. в млн сом) *	478 315	648 480
Активы банковского сектора	188 499	356 664
Кредиты банковского сектора	103 477	196 489
Депозиты банковского сектора	114 348	226 968
Объем финансирования ИПФ	911	32 424

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
№ 2017-П-15\54-4-(НПА)
от 27 декабря 2017 г.

Об утверждении Минимальных требований по формированию кредитного портфеля, принимаемого в качестве залогового обеспечения

В соответствии со статьями 20 и 68 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Утвердить Минимальные требования по формированию кредитного портфеля, принимаемого в качестве залогового обеспечения (прилагается).

2. Настоящее постановление вступает в силу по истечении 15 дней со дня официального опубликования.

3. Юридическому управлению:

- опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;
- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Управлению бухгалтерского учета и отчетности довести настоящее постановление до сведения коммерческих банков, структурных подразделений, областных управлений и представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на заместителя Председателя Национального банка Кыргызской Республики Тезекбаеву А. С.

Председатель

Т. Абдыгулов

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 27 декабря 2017 года
№ 2017-П-15\54-4-(НПА)

МИНИМАЛЬНЫЕ ТРЕБОВАНИЯ

по формированию кредитного портфеля,
принимаемого в качестве залогового обеспечения

1. Общие положения

1. Целью настоящих минимальных требований является определение характеристик и требований к кредитам/лизингам коммерческих банков (далее – банки), включаемых в портфель кредитов, права требования по которому могут быть приняты в качестве залога при предоставлении кредитов Национальным банком Кыргызской Республики (далее – Национальный банк) и их проверке на предмет соответствия установленным требованиям.

2. В настоящих минимальных требованиях используются следующие понятия:

Портфель кредитов – совокупность выданных банком кредитов/лизингов в национальной валюте, соответствующих определенным характеристикам, установленные настоящими минимальными требованиями, права требования по которому могут быть приняты в качестве залога при предоставлении кредитов Национальным банком.

Понятие **«Резидент»** определяется в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

Физическое лицо – в рамках настоящих минимальных требований под физическим лицом понимается лицо, не зарегистрированное в качестве индивидуального предпринимателя, осуществляющее деятельность в сфере сельского хозяйства.

3. Используемые в настоящих минимальных требованиях другие понятия соответствуют понятиям, предусмотренным в нормативных

правовых актах Национального банка, Глоссарии банковских и финансовых терминов Национального банка.

2. Характеристики кредитов/лизингов, включаемых в портфель кредитов

4. Портфель кредитов должен быть сформирован за счет кредитов/лизингов, предоставленных юридическим лицам, индивидуальным предпринимателям, занятым в следующих отраслях экономики:

- промышленность;
- сельское хозяйство, заготовка и переработка;
- транспорт, связь и сфера услуг;
- торговля и коммерческие операции;
- строительство;
- туристическая сфера.

Кроме того, в портфель кредитов могут быть включены кредиты, предоставленные физическим лицам, занятым в сфере сельского хозяйства.

5. Кредиты/лизинги, включаемые в портфель кредитов, должны соответствовать следующим характеристикам:

1) целевое назначение кредита проверено банком и документально подтверждено заемщиком (квитанции, чеки, закупочные акты, договора и др.);

2) заемщик/лизингополучатель является резидентом Кыргызской Республики и не является аффилированным или связанным с банком лицом;

3) график платежей не предусматривает погашение всей суммы или значительной части (70 % и более) основного долга в конце срока кредита/лизинга;

4) банком произведена оценка платежеспособности заемщика / лизингополучателя в соответствии с требованиями нормативных правовых актов Национального банка, кредитной политикой и внутренними процедурами банка, положительная кредитная история заемщика/лизингополучателя подтверждена информацией, предоставленной кредитным бюро;

5) кредит/лизинг соответствует характеристикам нормальных и удовлетворительных кредитов (активов), согласно Положению «О классификации активов и соответствующих отчислениях в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков», утвержденному постановлением Правления Национального банка от 21 июля 2004 года № 18/3;

6) кредитное досье заемщика/лизингополучателя оформлено банком в соответствии с требованиями Положения «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в коммерческих банках и других финансово-кредитных организациях, лицензируемых Национальным банком Кыргызской Республики», утвержденного постановлением Правления Национального банка от 30 июня 2010 года № 52/4. Кредитный договор/договор о финансовой аренде (лизинге), заключенный между заемщиком/лизингополучателем и банком, должен содержать, помимо прочего, следующее:

- условие о том, что кредит/лизинг, предоставляемый заемщику/лизингополучателю, может быть включен в портфель кредитов, права требования по которому могут быть приняты третьим лицом в качестве залога при предоставлении кредитов;

- обязательство банка письменно уведомить заемщика/лизингополучателя о состоявшемся переходе права требования третьим лицам в том объеме и на тех условиях, которые существовали у заемщика/лизингополучателя к моменту перехода права требования;

7) кредит обеспечен залогом, предусмотренным пунктом 15 и отвечающим условиям пунктов 16, 17 настоящих минимальных требований.

6. Предоставляемый в Национальный банк портфель кредитов должен быть свободным от каких-либо ограничений (обременений) прав на него, не быть заложенным в обеспечение другого обязательства банка. Банк несет ответственность за выполнение данного требования.

7. Предоставляемый в Национальный банк портфель кредитов должен содержать кредиты/лизинги, предоставленные банком на срок как минимум на месяц превышающий срок по кредиту, предоставленному банку Национальным банком.

8. Требования к максимальному объему залогового обеспечения в виде прав требования по кредитам/лизингам определяются Комитетом денежно-кредитного регулирования Национального банка.

9. Сумма кредитов, имеющих обеспечение в виде автотранспорта должна составлять не более 10 % от общей суммы предоставляемого портфеля кредитов. Общая доля лизингового портфеля в структуре предоставляемого залога кредитного портфеля не должна превышать 20 %.

10. Уполномоченные работники Национального банка вправе провести проверку (выборочную или сплошную) кредитов/лизингов, включенных в портфель кредитов, на соответствие характеристикам, предусмотренными настоящими минимальными требованиями, известив банк за 2 (два) рабочих дня.

11. В целях обеспечения надлежащей системы внутреннего контроля, банк обязан проводить мониторинг кредитов/лизингов, включаемых в портфель кредитов, для оценки:

1) соответствия установленным характеристикам – не реже одного раза в месяц;

2) финансового состояния и платежеспособности заемщика/лизингополучателя – не реже одного раза в полгода;

3) своевременности погашения кредита/лизинга согласно установленному графику платежей – на постоянной основе;

4) состояния предмета залога/лизинга – не реже одного раза в полгода.

12. В случае, если права требования по портфелю кредитов приняты в качестве залога Национальным банком, то банк ежемесячно представляет в Национальный банк отчет по портфелю кредитов согласно условиям договора о залоге на бумажном носителе и в электронном формате не позднее 5 числа месяца, следующего за отчетным.

13. В случае установления банком и/или выявления Национальным банком несоответствия кредитов/лизингов характеристикам, указанным в настоящих минимальных требованиях, банк обязан их заменить на кредиты/лизинги, соответствующие данным минимальным требованиям.

14. Независимо от соответствия характеристикам, указанным в пункте 5 настоящих минимальных требований, кредиты, обеспеченные в полном объеме залогом в виде государственных ценных бумаг, ценных бумаг Национального банка или депозита, могут быть включены в портфель кредитов.

3. Требования к предмету залога/лизинга

15. Кредит, входящий в портфель кредитов, должен быть обеспечен следующими видами залогового обеспечения:

- 1) депозит, размещенный в банке, предоставляющем кредит;
- 2) государственные ценные бумаги – государственные казначейские векселя и государственные казначейские облигации Кыргызской Республики, выпускаемые Министерством финансов Кыргызской Республики;
- 3) ценные бумаги Национального банка;
- 4) недвижимое имущество (находящиеся в эксплуатации квартира, дом, промышленный объект, офис, а также земельные участки);
- 5) автотранспорт, в случае, если он является дополнительным залоговым обеспечением к основному залогу в виде недвижимого имущества.

16. Стоимость залога должна покрывать не менее 120 % суммы кредита (основного долга). В случае, когда кредит и залог в виде депозита в одинаковой валюте, покрытие должно составлять не менее 100 %.

17. По предмету залога должны быть соблюдены следующие требования:

- 1) предмет залога, предоставленный в качестве недвижимого имущества или автотранспорта, принадлежит заемщику/залогодателю на правах собственности, что подтверждено документами, оформленными в соответствии с требованиями законодательства Кыргызской Республики;
- 2) имеется удостоверенное государственным/частным нотариусом письменное согласие супруга/супруги заемщика/залогодателя на передачу в залог недвижимого имущества и/или автотранспорта, принадлежащего заемщику/залогодателю на правах собственности;

3) предмет залога расположен и зарегистрирован на территории Кыргызской Республики уполномоченными государственными органами, что должно быть подтверждено документами, оформленными в соответствии с требованиями законодательства Кыргызской Республики;

4) предмет залога в виде автотранспорта должен быть застрахован в течение всего периода действия кредитного договора и размер страхового покрытия должен соответствовать величине покрываемой этим залогом задолженности по кредиту.

18. По предмету лизинга должны быть соблюдены следующие требования:

1) предмет лизинга расположен и зарегистрирован на территории Кыргызской Республики уполномоченными государственными органами, что должно быть подтверждено документами, оформленными в соответствии с требованиями законодательства Кыргызской Республики;

2) предмет лизинга должен быть застрахован в течение всего периода договора о финансовой аренде (лизинге) и размер страхового покрытия соответствует или превышает величину задолженности по лизингу (основной долг и проценты). Исключение составляют случаи предоставления дополнительного залога в виде недвижимого имущества или внесения собственного вклада, доля покрытия которых составляет 50% и более от суммы предоставленных средств.

19. При оформлении документации по кредиту/лизингу банком должны быть соблюдены все требования законодательства Кыргызской Республики и соответствующих нормативных правовых актов Национального банка.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 27 декабря 2017 г.
№ 2017-П-14\54-10-(НПА)

**О внесении изменений и дополнений
в постановление Правления Национального банка
Кыргызской Республики «Об утверждении Положения
«О регулировании деятельности операторов платежных систем
и платежных организаций» от 25 марта 2015 года № 19/10**

В соответствии со статьями 20 и 68 Закона «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О регулировании деятельности операторов платежных систем и платежных организаций» от 25 марта 2015 года № 19/10 изменения и дополнения (прилагаются).

2. Юридическому управлению:

- опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;
- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу по истечении 15 дней со дня официального опубликования.

4. Пункт 76 и пункт 90 Положения «О регулировании деятельности операторов платежных систем и платежных организаций» вступают в силу с 1 января 2019 года.

5. Отделу развития государственного языка и документооборота довести настоящее постановление до сведения соответствующих структурных подразделений, областных управлений и представительства Национального банка в Баткенской области.

6. Управлению платежных систем довести настоящее постановление до сведения коммерческих банков, операторов платежных систем и платежных организаций Кыргызской Республики.

7. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на заместителя председателя Национального банка Кыргызской Республики Орозбаеву Л. Дж.

Председатель

Т. Абдыгулов

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 27 декабря 2017 года
№ 2017-П-14\54-10-(НПА)

**Изменения и дополнения
в постановление Правления Национального банка
Кыргызской Республики «Об утверждении Положения
«О регулировании деятельности операторов платежных систем
и платежных организаций» от 25 марта 2015 года № 19/10**

Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О регулировании деятельности операторов платежных систем и платежных организаций» от 25 марта 2015 года № 19/10 следующие изменения и дополнения:

в Положении о регулировании деятельности операторов платежных систем и платежных организаций, утвержденного вышеуказанным постановлением:

- пункт 1 признать утратившим силу;
- пункт 2 изложить в следующей редакции:

«2. Настоящее Положение о регулировании деятельности операторов платежных систем и платежных организаций (далее - Положение) определяет требования, обязательные для исполнения операторами платежных систем и платежными организациями, имеющими лицензию Национального банка Кыргызской Республики (далее по тексту - Национальный банк) на оказание следующих видов услуг:

- по приему и проведению платежей и расчетов за товары и услуги, не являющиеся результатом своей деятельности, в пользу третьих лиц посредством платежных систем, основанных на информационных технологиях и электронных средствах, и способах проведения платежей;

- оказание услуг по приему, обработке и выдаче финансовой информации (процессинг, клиринг) по платежам и расчетам третьих

лиц участникам платежной системы, данного процессингового, клирингового центра.»;

– пункт 3 изложить в следующей редакции:

«3. Действие настоящего Положения не распространяется на платежные системы, оператором которых выступает Национальный банк и на внутренние системы хозяйствующих субъектов, осуществляющих прием, обработку и выдачу финансовой информации (процессинг, клиринг) по платежам и расчетам в своей структуре.»;

– пункт 4 изложить в следующей редакции:

«4. Национальный банк является оператором Гроссовой системы расчетов в режиме реального времени и Системы пакетного клиринга, функционирование которых осуществляется в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.»

– в пункте 5 после слов «безопасности платежной системы», дополнить словами «Кыргызской Республики»;

– дополнить пунктом 5-1 следующего содержания:

«5-1. Антимонопольное регулирование деятельности операторов платежных систем и платежных организаций по защите прав потребителей и защите конкуренции на рынке платежных услуг осуществляется в рамках Политики и основных принципов антимонопольного регулирования, развития конкуренции и защиты прав потребителей на рынке банковских услуг Кыргызской Республики, оказываемых коммерческими банками, другими финансово-кредитными организациями, операторами платежных систем и платежными организациями, лицензируемыми и регулируемые Национальным банком Кыргызской Республики, утвержденной постановлением Правления Национального банка.»

– пункт 7 изложить в следующей редакции:

«7. В настоящем Положении используются понятия, согласно их определениям, предусмотренным в Законах Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» и «О платежной системе Кыргызской Республики».

При этом в рамках настоящего Положения используются следующие термины и определения:

Автоматизированная система – это система, состоящая из персонала, аппаратно-программного комплекса средств автоматизации его деятельности, методов и мероприятий, реализующих информационную технологию выполнения установленных функций.

Авторизация – процесс предоставления определенному субъекту прав на выполнение некоторых действий в соответствии с выполняемой ролью в системе.

Аутентификация – проверка принадлежности объекту/субъекту доступа предъявленного им идентификатора или подтверждение подлинности.

Должностные лица - члены коллегиального исполнительного органа, осуществляющие руководство текущей деятельностью оператора платежной системы и платежной организации - члены Правления, генеральный директор/технический директор/директор (руководитель, отвечающий за техническое функционирование платежной системы), заместитель генерального директора/технического директора/директора, главный бухгалтер/бухгалтер, учредители/участники/акционеры.

Идентификация – процесс присвоения объектам/субъектам идентификатора (уникального имени) или сравнение идентификатора объекта/субъекта с перечнем присвоенных идентификаторов.

Информационная система – взаимосвязанная совокупность средств, методов и персонала, используемых для хранения, обработки и выдачи информации в интересах достижения поставленной цели. Информационная система содержит автоматизированные и неавтоматизированные процессы хранения, обработки и выдачи информации.

Клиринг – процесс сбора, обработки, подтверждения платежей и подсчета взаимных обязательств участников системы.

Операционный риск - риск прямых или косвенных убытков, которому подвержена организация в результате сбоев в операциях, вызванных внешними событиями, ошибками персонала, мошенничеством, а также в результате неадекватности или нарушения процессов, процедур или системы контроля.

Связанные с юридическим лицом лица:

1) должностные лица данного юридического лица и их близкие родственники;

2) другие юридические или физические лица, которые прямо или косвенно имеют значительное участие в капитале юридического лица и/или осуществляют контроль;

3) юридические лица, в которых юридическое лицо и его должностные лица имеют значительное участие и/или осуществляют контроль;

4) члены исполнительного органа других юридических лиц, указанных в подпунктах 2 и 3 настоящего термина, и их близкие родственники;

5) физические лица - близкие родственники физических лиц, указанных в подпункте 2 настоящего термина;

6) другие юридические лица, в которых лица, указанные в пункте 2 настоящего термина, имеют значительное участие и/или осуществляют контроль.

Системный риск - это риск того, что несостоятельность одного из участников платежной системы выполнить свои обязательства по платежам сделает невозможным для других участников платежной системы выполнение их обязательств по платежам при наступлении срока платежа. Такое невыполнение обязательств может распространиться на всю платежную систему и финансовые рынки и поставить под угрозу стабильность платежной и финансовой систем.»;

- пункт 8 признать утратившим силу;
- пункт 9 признать утратившим силу;
- наименование главы 3 изложить в следующей редакции:

«3. Основные требования к деятельности операторов платежных систем и платежных организаций»;

- после наименования главы 3 дополнить абзацем следующего содержания:

«§1. Требования к деятельности операторов платежных систем»;

- пункт 10 изложить в следующей редакции:

«10. Оператор платежной системы осуществляет свою деятельность в соответствии с законодательством Кыргызской Республики и действует на основании лицензии выданной Национальным банком.»;

– пункт 11 изложить в следующей редакции:

«Оператор платежной системы может заниматься только теми видами деятельности, которые указаны в лицензии, а также оказывать консультационные/информационные услуги и проводить иные необходимые операции, связанные с его деятельностью.

Оператор платежной системы может совмещать свою деятельность только с деятельностью платежной организации.»;

– дополнить пунктом 12-1 следующего содержания:

«12-1. Оператор платежной системы, на этапе внедрения новых сервисов/продуктов/услуг, начала или прекращения деятельности по предоставлению услуг по процессингу и распространению электронных денег и/или совершенствования системы, должен уведомить Национальный банк о своем намерении не менее чем за 15 (пятнадцать) рабочих дней до фактического начала или прекращения данной деятельности, с приложением детальной информации, описывающей разрабатываемый сервис/продукт/услугу и/или предполагаемые изменения/дополнения в системе.»;

– в пункте 13 слова «системы и договорами» заменить словами «функционирования платежной системы и заключенными договорами»;

– в пункте 14:

слова «,быть регулярно обновляющимися» исключить;

пункт дополнить предложением следующего содержания:

«Указанные правила и процедуры должны регулярно пересматриваться и обновляться в случаях необходимости.»;

– пункт 15 изложить в следующей редакции:

«15. Оператор платежной системы несет ответственность за обеспечение бесперебойного функционирования своей платежной системы, своевременную обработку платежей, обеспечение целостности, безопасности и конфиденциальности информации в системе. Оператор платежной системы несет ответственность

за неоказание или оказание некачественных платежных услуг участникам платежной системы.»;

– пункт 17 изложить в следующей редакции:

«17. Оператор платежной системы должен:

– контролировать соблюдение действующих правил и процедур, а также их соответствие требованиям настоящего Положения и законодательства Кыргызской Республики;

– предоставлять требования к необходимым техническим и программным средствам для проведения платежей другим участникам платежной системы;

– вести реестр участников платежной системы;

– оценивать и управлять рисками в платежной системе;

– обеспечить безопасное функционирование средств обработки информации;

– обеспечить единый подход к управлению инцидентами и вести реестр инцидентов.»;

– дополнить пунктом 18-1 следующего содержания:

«18-1. Оператор платежной системы может быть реорганизован (слияние, присоединение, разделение, выделение, преобразование) при соблюдении требований, установленных законодательством Кыргызской Республики.»;

– дополнить пунктом 19-1 следующего содержания:

«19-1. Оператор платежной системы должен один раз в год с момента получения лицензии предоставлять в Национальный банк сведения об утвержденных и действующих тарифах. Оператор платежной системы должен не менее чем за 10 (десять) рабочих дней уведомлять Национальный банк о всех изменениях действующих тарифов.»;

– наименование главы 4 исключить;

– пункт 20 признать утратившим силу;

– пункт 21 изложить в следующей редакции:

«21. Оператор платежной системы должен иметь персонал (штатные должности), ответственный за выполнение следующих задач:

- оценку адекватности систем контроля - осуществление проверок звеньев управления, предоставление обоснованных предложений по устранению выявленных недостатков и рекомендаций по повышению эффективности управления;

- оценка обеспечения безопасности - повышение уровня информационной безопасности, а также минимизацию возможных потерь, вызванных действиями злоумышленников, аварийными сбоями и ошибками персонала;

- оценку эффективности деятельности - осуществление экспертных оценок различных сторон функционирования организации и предоставление обоснованных предложений по их совершенствованию;

- проверку соответствия требованиям настоящего Положения и законодательства Кыргызской Республики;

- обеспечение надежности, полноты и своевременности финансовой информации, используемой для принятия решений, составления финансовой и регулятивной отчетности;

- подготовку предложений по выбору внешних аудиторов и, при необходимости, инициирование проведения специальных аудиторских проверок;

- ведение бухгалтерского учета и составление финансовой отчетности в соответствии с Международными стандартами финансовой отчетности.»;

- дополнить пунктами 21-1 и 21-2 следующего содержания:

«21-1. Администрирование автоматизированной системы может осуществляться штатным персоналом оператора платежной системы при наличии договора, составленного в соответствии с законодательством Кыргызской Республики с указанием обязательств и ответственности сторон.

21-2. Персонал, имеющий доступ к работе с автоматизированной системой оператора платежной системы, должен:

- быть ознакомлен с нормами и требованиями обеспечения безопасности и конфиденциальности при работе с финансовой информацией, регламентированными внутренними правилами и процедурами;

- иметь уровень квалификации, необходимый для управления программно-техническими средствами доступа к АС и обработкой финансовой информации, согласно внутренним документам;

- нести персональную ответственность за нарушение требований по обеспечению безопасности и конфиденциальности при работе с финансовой информацией.»;

- в пункте 22 слова «системы расчетов платежными картами» заменить словами «платежной системы»;

- пункт 23 изложить в следующей редакции:

«23. Автоматизированная система оператора платежной системы должна обеспечить:

- бесперебойный обмен и обработку информации в соответствии с критериями бесперебойного функционирования системы;

- целостность и подлинность данных при их передаче по каналам связи с места ее инициирования до процессингового центра и обратно;

- идентификацию, авторизацию и аутентификацию технического персонала оператора платежной системы, имеющего доступ к работе с автоматизированной системой;

- сохранность, целостность и конфиденциальность данных;

- защиту данных и оборудования при сбоях автоматизированной системы, нестандартных ситуациях или в случае несанкционированного доступа к данным;

- мониторинг и контроль над работоспособностью объектов, подключенных к процессинговому центру, сеансов доступа к информационным ресурсам системы, включая доступ к данным потребителей услуг, и персонала процессингового центра.»;

- пункт 24 изложить в следующей редакции:

«24. Если программное обеспечение оператора платежной системы разработано самостоятельно или внешней организацией, то у него в наличии должны быть:

- договор, заключенный с организацией, которая разработала программное обеспечение или организацией, уполномоченной правообладателем программного обеспечения;

- детально разработанные технические задания и требования;

- перечень работников, имеющих возможность вносить изменения в исходный код программного обеспечения;
- руководство или сопровождающие документы для пользователей программного обеспечения;
- программа и методика испытаний;
- акт ввода и журнал испытаний опытной эксплуатации;
- акт ввода в промышленную эксплуатацию;
- акт приема-передачи, подписанный оператором платежной системы и организацией, разработавшей программное обеспечение или организацией, уполномоченной правообладателем программного обеспечения»;
- пункт 25 признать утратившим силу;
- наименование главы 5 изложить в следующей редакции:
«§2. Требования к правилам оператора платежной системы»;
- пункт 26 изложить в следующей редакции:
«26. Правила работы системы и процедуры оператора платежной системы должны содержать следующее:
 - архитектуру платежной системы и схему описание ее работы;
 - предоставление безопасных и надежных каналов связи;
 - процедуры вступления и выхода из платежной системы;
 - порядок подключения участника к платежной системе;
 - порядок проведения процессинга;
 - порядок проведения клиринга;
 - порядок и требования по безопасности при процессинге и клиринге (если данная услуга передана участнику системы или стороннему процессинговому центру);
 - критерии бесперебойного функционирования системы;
 - порядок предоставления сведений участниками платежной системы о своей деятельности оператору платежной системы;
 - система управления рисками в платежной системе, включая используемую модель управления рисками, перечень мероприятий и способов управления рисками;
 - требование к защите информации;

- порядок разрешения споров, жалоб участников и клиентов;
- порядок действия участников при возникновении нештатных ситуаций в системе;
- порядок уведомления участников платежной системы;
- права, обязанности и ответственность участников платежной системы;
- тарифную политику;
- иные требования, предусмотренные законодательством Кыргызской Республики.

При необходимости могут быть представлены количественные и качественные критерии к участникам платежной системы.»;

- пункт 27 изложить в следующей редакции:

«27. Правила и процедуры оператора платежной системы осуществляющего процессинг карт помимо требований, приведенных в пункте 26 настоящего Положения должны содержать следующее:

- регистрацию и настройку участника в платежной системе;
- порядок и требования по безопасности при персонализации карт (если данная услуга передана участнику системы или стороннему процессинговому центру);
- порядок и требования по безопасности при процессинге и клиринге карт (если данная услуга передана участнику системы или стороннему процессинговому центру);
- порядок и требования к осуществлению эмиссии карт эмитентом;
- порядок и требования к осуществлению эквайринга карт эквайером;
- порядок проведения платежей в системе;
- порядок приема и обработки претензионных платежей;
- межбанковские комиссии, сервисные платы и другие комиссии в системе.»;
- третий и четвертый абзац пункта 28 исключить;
- наименование главы 6 изложить в следующей редакции:
«§3. Требования к деятельности платежной организация»;
- пункт 29 изложить в следующей редакции:

«29. Платежная организация должна осуществлять свою деятельность в соответствии с законодательством Кыргызской Республики и действовать на основании лицензии, выданной Национальным банком.»;

- дополнить пунктами 29-1 и 29-2 следующего содержания:

«29-1. Платежная организация должна иметь разработанные и утвержденные внутренние правила, и процедуры по предоставлению услуги по приему платежей в пользу третьих лиц, в соответствии с нормативными правовыми актами Национального банка.

29-2. Платежная организация должна назначить специальное должностное лицо, ответственное за соблюдение и реализацию правил противодействия легализации (отмыванию) преступных доходов и финансированию террористической или экстремистской деятельности, согласно требованиям законодательства Кыргызской Республики.»;

- в пункте 30

«Платежная организация может заниматься только теми видами деятельности, которые указаны в лицензии, а также оказывать консультационные/информационные услуги и проводить иные необходимые операции, связанные с его деятельностью.

Платежная организация может совмещать свою деятельность только с деятельностью оператора платежной системы.»;

- пункт 31 признать утратившим силу;

- дополнить пунктом 31-1 следующего содержания:

«31-1. Платежная организация может быть реорганизована (слияние, присоединение, разделение, выделение, преобразование) при соблюдении требований, установленных законодательством Кыргызской Республики.»;

- пункт 32 изложить в следующей редакции:

«32. В целях страхования возможных рисков, связанных с деятельностью платежной организации и поставщиков услуг, где договорные отношения не предусматривают предоплату поставщику, платежная организация должна депонировать денежные средства на счете в коммерческом банке, страховой депозит, либо представить

безотзывную банковскую гарантию в пользу поставщика товаров/услуг.»;

- дополнить пунктами 33-1 и 33-2 следующего содержания:

«33-1. Размер депонированной суммы, страхового депозита, банковской гарантии должен составлять 10 процентов от суммы среднедневного оборота платежной организации за последний квартал по поставщикам товаров/услуг, где договорные отношения не предусматривают предоплату, страховой депозит или банковскую гарантию от платежной организации.

33-2. Платежная организация должна соблюдать требования по приёму, хранению, передаче/перечислению денежных средств (инкассации) в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.»;

- пункт 35 изложить в следующей редакции:

«35. Платежная организация обязана обеспечивать защиту и конфиденциальность персональных данных, финансовой информации по платежам и иной информации, имеющейся в ее распоряжении, подлежащей обязательной защите, и предоставлять ее третьим лицам только в случаях, предусмотренных законодательством Кыргызской Республики.»;

- в пункте 36 слова «аппаратно-программный комплекс» заменить словами «автоматизированная система»;

- пункт 38 изложить в следующей редакции:

«38. Платежная организация должна осуществлять сохранность данных обо всех операциях, на территории Кыргызской Республики, с возможностью получения данных о любой транзакции за любой период, с момента получения лицензии Национального банка в период, не превышающий 1 (один) рабочий день с момента поступления запроса.»;

- пункт 39 изложить в следующей редакции:

«39. Платежная организация должна не реже одного раза в шесть месяцев проводить протоколированную проверку безопасности автоматизированной системы на соответствие требованиям внутренних правил и процедур. Результаты проверки должны быть оформлены протоколно.»;

- пункт 40 признать утратившим силу;
- наименование главы 7 изложить в следующей редакции:
«§4. Требования к агентам»;
- пункт 43 изложить в следующей редакции:

«43. Платежная организация имеет право заключать агентские договора с другими лицами для организации своей деятельности, и обязана иметь базу, содержащую следующую информацию по агентам, включая его пункты приема платежей:

1) если юридическое лицо - наименование организации, копия свидетельства о государственной регистрации, копия лицензии на право осуществления предпринимательской деятельности (в случае, если деятельность лицензируется), учредительные документы, фактический адрес, контакты, актуальный список адресов, где установлены терминалы;

2) если индивидуальный предприниматель – копию паспорта предпринимателя, свидетельства о регистрации в качестве индивидуального предпринимателя, действующий патент, лицензию на право осуществления предпринимательской деятельности (в случае, если деятельность лицензируется), список адресов, где установлены терминалы и фактическое место осуществления деятельности.»;

- пункт 44 изложить в следующей редакции:

«44. Платежная организация должна иметь документы для обучения агентов принципам пользования системы в рамках выполняемых ими функций. При заключении договора необходимо проведение инструктажа в соответствии с имеющимися процедурами и ознакомление агента с требованиями законодательства Кыргызской Республики, включая требования о противодействии легализации (отмыванию) преступных доходов и финансированию террористической или экстремистской деятельности, и последующего мониторинга за агентами по соблюдению указанных требований.»;

- в пункте 45 после слов «или агент» дополнить словами «включая его пункты приема платежей»;

- дополнить пунктом 45-1 следующего содержания:

«45-1. Платежная организация несет полную ответственность за соблюдение агентом, включая его пункты приема платежей, требований настоящего Положения.»;

– наименование главы 8 изложить в следующей редакции:

«4. Управления рисками»;

– дополнить пунктом 46-1 следующего содержания:

«46-1. Оператор платежной системы должен обеспечивать онлайн мониторинг за рисками в платежной системе.»;

– пункт 47 изложить в следующей редакции:

«47. При обнаружении системного риска, где участники платежной системы не в состоянии совершить свои функции, оператор платежной системы и платежные организации должны:

– уведомить Национальный банк посредством отправки электронного сообщения и телефонного звонка уполномоченному структурному подразделению;

– уведомить сторону или стороны, подвергающиеся риску;

– принять меры по исполнению своих финансовых обязательств перед поставщиками услуг и участниками платежной системы;

– принять меры по обеспечению сохранности данных и восстановлению работоспособности платежной системы;

– обеспечить для других участников возможность выполнения своих обязательств.»;

– наименование главы 9 изложить в следующей редакции:

«5. Требования к платежной организации при взаимодействии с поставщиками товаров/услуг»;

– в пункте 65 после слов «с поставщиком» дополнить словом «товаров/»;

– дополнить пунктом 65-1 следующего содержания:

«65-1. Платежная организация должна иметь актуальную базу по поставщикам. Агентский договор между платежной организацией и поставщиком должен содержать, как минимум, следующую информацию, с приложением подтверждающих документов:

– наименование юридического лица/индивидуального предпринимателя;

- юридический, фактический адрес и контактные данные;
- наименование товара или вид услуг, предоставляемых поставщиком;
- ответственность сторон при предоставлении/непредоставлении товаров/услуг клиенту;

- срок действия договора;
- банковские реквизиты сторон;
- условия оплаты (тарифы, комиссии и вознаграждения и др.);»;
- пункт 66 изложить в следующей редакции:

«66. Платежная организация при приеме платежей обязана использовать отдельные банковские счета в коммерческом банке для хранения и использования средств хозяйственной деятельности, а также для осуществления расчетов с поставщиками товаров/услуг.»;

- наименование главы 10 изложить в следующей редакции:

«6. Предоставление отчетности и другой информации»;

- пункт 68 изложить в следующей редакции:

«68. Оператор платежной системы/платежные организации должны предоставлять в Национальный банк информацию о размере уставного капитала, составе коллегиального исполнительного органа, учредителях, аффилированных и связанных лицах, источниках происхождения денежных средств, фактическом и юридическом адресах по мере возникновения изменений в течение 5 (пяти) рабочих дней после принятия решения об изменениях, с приложением копий подтверждающих документов.»;

- пункт 69 изложить в следующей редакции:

«69. Оператор платежной системы/платежная организация обязаны ежеквартально предоставлять сведения о финансовом состоянии по формам отчетности в соответствии с Международными стандартами финансовой отчетности. Отчетность предоставляется оператором платежной системы не позднее 25 (двадцать пятого) числа месяца, следующего за отчетным кварталом. Отчетность может предоставляться в указанные сроки в электронном виде (сканированная версия документа), с последующим досылком бумажной версии.»;

- в пункте 70 после слов «оператор» дополнить словами «платежной системы»;

- в пункте 71 после слов «оператор» дополнить словами «платежной системы», слова «15 числа» заменить на «25 числа»;

- пункт 73 изложить в следующей редакции:

«73. Оператор платежной системы/платежная организация обязаны предоставлять Национальному банку информацию о вновь заключенных договорах с поставщиками услуг в срок не позднее двух недель с момента заключения договора.»

- пункт 75 изложить в следующей редакции:

«75. В случае невыполнения и/или ненадлежащего исполнения оператором платежной системы/платежной организацией требований настоящего Положения, Национальным банком могут быть применены в отношении оператора платежной системы меры воздействия в соответствии с Положением «О мерах воздействия, применяемых к операторам платежных систем/платежным организациям».»;

- пункты 76 и 77 изложить в следующей редакции:

«76. Национальный банк ежегодно на основе проведения мониторинга за платежной системой Кыргызской Республики определяет и публикует перечень системно-значимых и значимых платежных систем в Кыргызской Республике.

Операторы платежной системы, платежные системы которых определены в качестве системно-значимых и значимых, а также провайдеры критических услуг, обязаны проводить независимый финансовый аудит и аудит информационных систем не реже 1 (один) раз в 2 (два) года. Операторы платежных систем, не подпадающих под критерии значимости платежных систем, подлежат обязательному независимому финансовому аудиту и аудиту информационных систем 1 (один) раз в 3 (три) года.

Копия аналитического отчета по итогам независимого финансового аудита и аудита информационных систем должна быть предоставлена в Национальный банк не позднее 1 (одного) месяца с момента его подписания.

Аудит информационных систем оператора платежных систем должен включать, как минимум, оценку:

- - действующим политик и процедур;
- - безопасности платежной системы;
- - политики по управлению рисками.

77. Оператор платежной системы расчетов с использованием международных платежных карт должен проводить аудит информационных систем 1 (один) раз в 3 (три) года с привлечением аудиторов, сертифицированных по международным программам сертификации. Копия аналитического отчета по результатам аудита информационных систем должен быть предоставлен в Национальный банк не позднее 1 (одного) месяца с момента его подписания.»;

- дополнить главами 7 и 8 следующего содержания:

«7. Требования к автоматизированному терминалу самообслуживания (cash-in) для приема платежей

79. Автоматизированный терминал самообслуживания должен:

- позволять плательщику ознакомиться с краткой инструкцией/информацией по использованию устройства для осуществления платежа за услуги поставщиков;

- иметь прямое соединение с единым аппаратно-программным комплексом платежной организации, его размещение должно отвечать требованиям безопасности, установленным законодательством Кыргызской Республики;

- выдавать информацию по комиссии/тарифам за проведение платежа, до оплаты клиента за товары и услуги;

- быть оснащен устройством по выдаче чека в качестве подтверждения по проведенной операции в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

80. Платежная организация и его агент для размещения автоматизированного терминала самообслуживания должны обладать всеми необходимыми документами, удостоверяющими его права на установку устройства в данном месте.

81. Платежная организация и его агент должны назначить ответственное лицо для поддержания работы и проведения профилактических технических работ по автоматизированному терминалу самообслуживания.

8. Минимальные требования к процессинговому центру

82. Оператор платежной системы должен использовать комплекс мер по обеспечению информационной безопасности всех участников платежной системы, вовлеченных в процесс по получению, обработке, сохранению и предоставлению информации участникам платежной системы.

83. Оператор платежной системы при осуществлении платежей должен обеспечить шифрование данных, передаваемых посредством АС.

84. Оператор платежной системы обязан обеспечивать защиту персональных данных и иной информации, подлежащей обязательной защите в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

85. Оператор платежной системы должен:

- обеспечить защиту и конфиденциальность имеющейся в его распоряжении финансовой информации, предоставлять ее третьим лицам только в случаях, предусмотренных законодательством Кыргызской Республики;

- разработать программу управления уязвимостями и защищать все системы от вредоносных программных обеспечений, регулярно обновлять антивирусное программное обеспечение;

- разрабатывать и поддерживать безопасность платежной системы;

- обеспечить ведение журнала системных сообщений (логов) для всех операций на уровне АС и его приложений (вход/выход пользователя в/из систему/ы, изменения данных и т.д.);

- обеспечить хранение и ведение архивов данных по обработанной финансовой информации в соответствии со сроками, установленными законодательством Кыргызской Республики;

- не реже 1 (одного) раза в 6 (шесть) месяцев проводить протоколированную проверку безопасности АС на соответствие требованиям внутренних правил и процедур платежной системы, а также соответствие требованиям Национального банка. Результаты проверки должны быть оформлены протокольно и подписаны участниками проверки.

86. Серверное помещение оператора платежной системы или арендуемое оператором платежной системы должно соответствовать следующим основным требованиям:

- изолированность (нахождение во внутренней пространственной части здания, отделенной от других смежных частей строения стенами, без оконных проемов);
- наличие надежных замков;
- наличие средств пожарной и охранной сигнализации либо наличие круглосуточной охраны или средств наблюдения, исключающих возможность несанкционированного проникновения в помещение посторонних лиц и обеспечивающих физическую сохранность находящихся в помещении защищаемых ресурсов;
- строгое разграничение доступа персонала в соответствии с функциональными обязанностями;
- наличие журнала учета посещения серверного помещения или системы контроля и управления доступом.

87. Оператор платежной системы должен осуществлять сохранность данных обо всех операциях на территории Кыргызской Республики с возможностью получения данных о любой транзакции за любой период, с момента получения лицензии Национального банка, в реальном режиме времени и/или по запросу в срок, не превышающий 1 (один) рабочий день с момента поступления запроса.

88. Оператор платежной системы должен назначить специальное должностное лицо, ответственное за соблюдение и реализацию правил внутреннего противодействия легализации (отмыванию) преступных доходов и финансированию террористической или экстремистской деятельности, согласно требованиям законодательства Кыргызской Республики.

89. Платежи на территории Кыргызской Республики должны осуществляться в национальной валюте.

90. Процессинг и клиринг платежей должен проводиться на территории Кыргызской Республики.

91. Процессинговый центр должен соответствовать минимальным требованиям, установленным настоящим Положением.

92. Оператор платежной системы должен иметь технический регламент для обеспечения работоспособности используемой АС.

93. Используемое оператором платежной системы программное обеспечение должно содержать паспорт системы, включая описание программы, руководство для пользователя и администратора, а также иные необходимые сопроводительные документы для эксплуатации платежной системы.

94. Оператор платежной системы, осуществляющий обработку транзакций:

- с использованием международных платежных карт, должен иметь сертификацию Payment Card Industry Data Security Standard (PCI DSS) – международного стандарта, определяющего параметры защиты информации в области платежных карт, и ежегодно подтверждать его соответствие внешними аудиторами;

- с использованием платежных карт национальной или локальных систем должен соответствовать требованиям, установленным законодательством Кыргызской Республики.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 27 декабря 2017 г.
№ 2017-П-14\54-11-(НПА)

**О внесении изменений и дополнений
в постановление Правления Национального банка Кыргызской
Республики «Об утверждении Положения «О лицензировании
деятельности операторов платежных систем и платежных
организаций» от 25 ноября 2015 года № 71/11**

В соответствии со статьями 20 и 68 Закона «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О лицензировании деятельности операторов платежных систем и платежных организаций» от 25 ноября 2015 года № 71/11 изменения и дополнения (прилагаются).

2. Юридическому управлению:

- опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;
- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу по истечении 15 дней со дня официального опубликования.

4. Отделу развития государственного языка и документооборота довести настоящее постановление до сведения соответствующих структурных подразделений, областных управлений и представительства Национального банка в Баткенской области.

5. Управлению платежных систем довести настоящее постановление до сведения коммерческих банков, операторов платежных систем и платежных организаций Кыргызской Республики.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на заместителя председателя Национального банка Кыргызской Республики Орозбаеву Л. Дж.

Председатель

Т. Абдыгулов

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 27 декабря 2017 года
№ 2017-П-14\54-11-(НПА)

**Изменения и дополнения
в постановление Правления Национального банка Кыргызской
Республики «Об утверждении Положения «О лицензировании
деятельности операторов платежных систем и платежных
организаций» от 25 ноября 2015 года № 71/11**

Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О лицензировании деятельности операторов платежных систем и платежных организаций» от 25 ноября 2015 года № 71/11 следующие изменения и дополнения:

в Положении о лицензировании деятельности операторов платежных систем и платежных организаций», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- по всему тексту Положения слова «субагент» в различных числовых и падежных формах заменить словом «агент» в соответствующих числах и падежах;
- пункт 1 изложить в следующей редакции:

«1. Настоящее Положение о лицензировании деятельности операторов платежных систем и платежных организаций (далее – Положение) определяет порядок лицензирования Национальным банком Кыргызской Республики (далее – Национальный банк) деятельности по:

а) оказанию услуг по приему и проведению платежей и расчетов за товары и услуги, не являющиеся результатом своей деятельности, в пользу третьих лиц посредством платежных систем, основанных на информационных технологиях и электронных средствах, и способах проведения платежей;

б) оказанию услуг по приему, обработке и выдаче финансовой информации (процессинг, клиринг) по платежам и расчетам третьих

лиц участникам платежной системы, данного процессингового, клирингового центра.»;

– Положение дополнить пунктами 1-1 и 1-2 следующего содержания:

«1-1. Лицензия, выдаваемая Национальным банком, является бессрочной, неотчуждаемой и не подлежит передаче третьим лицам.

1-2. В случае нарушения требований настоящего Положения Национальный банк вправе применять меры воздействия в отношении оператора платежной системы и/или платежной организации в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.»;

– пункт 2 изложить в следующей редакции:

«2. В настоящем Положении используются следующие понятия, согласно их определениям, предусмотренным в законах Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» и «О платежной системе Кыргызской Республики».

Помимо этого, в рамках настоящего Положения используются следующие термины и определения:

Агент – юридическое лицо или индивидуальный предприниматель, заключившее/ий с платежной организацией агентский договор об осуществлении деятельности по приему платежей физических и юридических лиц в пользу поставщиков.

Агентский договор – договор, заключенный между платежной организацией и агентом о предоставлении услуг, указанных в настоящем Положении, в целях исполнения агентского договора. При этом ответственность за действия агента перед поставщиком несет платежная организация.

Должностные лица – члены коллегиального исполнительного органа, осуществляющие руководство текущей деятельностью платежной организации – члены Правления, генеральный директор/технический директор/директор (руководитель, отвечающий за техническое функционирование платежной системы), заместитель генерального директора/технического директора/директора, главный бухгалтер/бухгалтер, учредители/участники/акционеры.

Заявитель – юридическое лицо, обратившееся в Национальный банк для получения лицензии для осуществления деятельности оператора платежной системы и/или платежной организации.

Клиент – лицо, пользующееся услугами платежных организаций при осуществлении платежей в пользу третьих лиц.

Клиринг – процесс сбора, обработки, подтверждения платежей и подсчета взаимных обязательств участников системы.

Клиринговый центр – организация, в котором осуществляется клиринг;

Лицензиат – оператор платежных систем и/или платежная организация, получившие лицензию Национального банка на право осуществления деятельности.

Поставщик товаров и услуг (далее – поставщик) – юридическое лицо или индивидуальный предприниматель, получающий денежные средства клиента за реализуемые товары (выполняемые работы, услуги).

Связанные с юридическим лицом лица:

1) должностные лица данного юридического лица и их близкие родственники;

2) другие юридические или физические лица, которые прямо или косвенно имеют значительное участие в капитале юридического лица и/или осуществляют контроль;

3) другие юридические лица, в которых данное юридическое лицо и его должностные лица имеют значительное участие и/или осуществляют контроль;

4) члены исполнительного органа других юридических лиц, указанных в подпунктах 2 и 3 настоящего термина, и их близкие родственники;

5) физические лица - близкие родственники физических лиц, указанных в подпункте 2 настоящего термина;

6) другие юридические лица, в которых лица, указанные в подпункте 2 настоящего термина, имеют значительное участие и/или осуществляют контроль.»;

– пункт 4 изложить в следующей редакции:

«4. Настоящее Положение не распространяется на отношения по предоставлению агентами розничных банковских услуг населению на основании агентского договора с коммерческим банком, на деятельность небанковских финансово-кредитных организаций, осуществляющих свою деятельность на основании лицензии Национального банка.»;

– пункт 5 изложить в следующей редакции:

«5. Национальный банк вправе запрашивать от заявителя/лицензиата информацию, касающуюся его деятельности и деятельности его учредителей, информацию об их должностных лицах, аффилированных и связанных лицах, агентах, об осуществленных операциях в пользу аффилированных и связанных лиц. Заявитель/лицензиат обязан предоставлять запрашиваемую информацию в установленные Национальным банком сроки.»;

– пункт 8 признать утратившим силу;

– пункт 9 признать утратившим силу;

– в пункте 16:

в подпункте 8 слова «для действующих компаний -» исключить;

подпункт 9) изложить в следующей редакции:

«9) документ, подтверждающий внесение средств в качестве 100 процентов уставного капитала (не менее 1 000 000 (одного миллиона) сомов) на счет в коммерческом банке. Использование денежных средств, внесенных в целях формирования уставного капитала, до принятия решения о выдаче/отказе в выдаче лицензии запрещено. Уставный капитал служит обеспечением обязательств заявителя/лицензиата и должен формироваться только в национальной валюте за счет денежных средств учредителей/участников/акционеров. Запрещается формирование уставного капитала за счет основных средств, нематериальных активов и заемных средств.»;

пункт дополнить подпунктами 15-1 - 15-4) следующего содержания:

«15-1) сведения об аффилированных лицах и связанных лицах компании (ФИО физического лица, наименование юридического лица, подтверждающие документы, учредительные документы и др.);

15-2) акт установки и введение в промышленную эксплуатацию аппаратно-программного комплекса (далее - АПК);

15-3) копия договора аренды помещения или документа, устанавливающего право собственности заявителя/лицензиата на занимаемое помещение;

15-4) в случае, если оператор платежной системы использует арендуемое помещение для размещения АПК, необходимо представить договор аренды с техническим описанием помещения, который должен соответствовать требованиям по технической укреплённости и оснащённости. Договор аренды должен быть со сроком действия не менее одного года;»;

– Положение дополнить пунктами 19-1 - 19-2 следующего содержания:

«19-1. При рассмотрении пакета документов, Национальный банк вправе осуществить предварительную проверку заявителя, которая осуществляется в течение 10 (десяти) рабочих дней после подачи заявления на получение лицензии.

19-2. Предварительная проверка включает проверку работоспособности автоматизированных систем и соответствия представленных документов заявителя требованиям пункта 16 настоящего Положения.»;

– Положение дополнить пунктом 23-1 следующего содержания:

«23-1. Решение о выдаче лицензии принимает Комитет по платежной системе Национального банка. Лицензия подписывается заместителем председателя/членом Правления – председателем Комитета по платежной системе Национального банка.»;

– пункт 26 изложить в следующей редакции:

«26. Сведения о выдаче, переоформлении, о выдаче дубликата, приостановлении и отзыве лицензии заносятся в реестр, который ведется уполномоченным подразделением Национального банка.»;

– пункт 27 дополнить подпунктами 4)-5) следующего содержания:

«4) результаты предварительной проверки, подтверждающие несоответствие деятельности заявителя требованиям настоящего Положения;

5) невнесение оплаты за выдачу лицензии.»;

– Положение дополнить пунктом 27-1 следующего содержания:

«27-1. Решение об отказе в выдаче лицензии принимает Комитет по платежной системе Национального банка.»;

- пункт 28 признать утратившим силу;
- Главу 4 признать утратившей силу;
- пункт 32 дополнить абзацем четвертым следующего содержания:

«- изменение местонахождения юридического лица, связанное с изменением населенного пункта, а также переименование населенного пункта, в котором расположен оператор платежной системы и/или платежная организация.»;

- Положение дополнить пунктами 32-1 следующего содержания:

«32-1. Изменение местонахождения платежной организации внутри одного населенного пункта не влечет переоформление его лицензии.»;

- Положение дополнить пунктом 35-1 следующего содержания:

«35-1. За переоформление лицензии взимается плата в размере, установленном законодательством Кыргызской Республики.»;

- в пункте 36 слова «(объявление в средствах массовой информации, справка из стола находок)» исключить;

- пункт 38 изложить в следующей редакции:

«38. Лицензиар в течение 3 (трех) рабочих дней со дня подачи заявления производит выдачу дубликата лицензии с надписью «Дубликат» в правом верхнем углу или направляет отказ в выдаче дубликата лицензии с обоснованием причины отказа.»;

- пункт 39 признать утратившим силу;
- Положение дополнить главами 7 и 8 следующего содержания:

«Глава 7.

Прекращение действия лицензии

40. Лицензия, выданная Национальным банком, прекращает свое действие в случаях:

- ликвидации юридического лица;
- отзыва лицензии у лицензиата;
- добровольного прекращения осуществления лицензируемого вида деятельности;

– вступления в законную силу решения суда об аннулировании лицензии;

– исключения отдельного вида деятельности из перечня лицензируемых видов деятельности.

41. В случае принятия решения о ликвидации/добровольном прекращении деятельности лицензиат должен в течение 15 рабочих дней с момента принятия решения предоставить заявление о прекращении деятельности и лицензию в Национальный банк, с указанием причины и приложением соответствующих решений уполномоченного органа управления.

42. Лицензиат до сдачи соответствующей лицензии в Национальный банк должен выполнить условия договора с участниками платежной системы и поставщиками услуг и прекратить лицензируемый вид деятельности согласно законодательству Кыргызской Республики.

43. Отзыв лицензии осуществляется в соответствии с Положением «О мерах воздействия, применяемых к операторам платежной системы/платежным организациям Кыргызской Республики».

Глава 8.

Порядок обжалования решений Национального банка

44. Решения, принимаемые Национальным банком в рамках настоящего Положения, могут быть обжалованы в соответствии с Положением «О досудебном регулировании споров между Национальным банком Кыргызской Республики и коммерческими банками, организациями, осуществляющими отдельные виды банковских операций, и их учредителями (участниками), юридическими и физическими лицами».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 27 декабря 2017 г.
№ 2017-П-12\54-12-(БС)

О внесении изменения в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О Положении «О реализации исламских принципов финансирования в Кыргызской Республике в рамках пилотного проекта» от 30 октября 2006 года № 32/2

В соответствии со статьями 4, 20, 68 и частью 6 статьи 111 Закона «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О Положении «О реализации исламских принципов финансирования в Кыргызской Республике в рамках пилотного проекта» от 30 октября 2006 года № 32/2 следующее изменение:

в Положении о реализации исламских принципов финансирования в Кыргызской Республике в рамках пилотного проекта, утвержденном вышеуказанным постановлением:

– абзац четвертый подпункта «а» пункта 6 главы 2.3 изложить в следующей редакции:

«При этом совокупный остаток денежных средств, выданных для приобретения товара клиентам, выступающим в качестве агентов в рамках агентских договоров, не должен превышать 20% от портфеля финансирования банка по операциям Мурабаха;».

2. Настоящее постановление вступает в силу по истечении пятнадцати дней со дня официального опубликования.

3. Юридическому управлению:

- опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Управлению методологии надзора и лицензирования довести настоящее постановление до сведения коммерческих банков, областных управлений и представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики Джусупова Т. Дж.

Председатель

Т. Абдыгулов

